

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 17-వ తేది గురువారము
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY, 17th OCTOBER 1929. { సంచిక ౧౬౩
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ చతుర్దశి No. 163

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
అంతింపుల మా స్వస్థు. నాయువుపొట్ల
బాపును. పార్వతీ సోమల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంకుల భేదించును.
నాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందు? ఏ రుద్దగానే నెమట పట్టుట
వలన శరీరము నుండి దుష్టదాహములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నవా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది-
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

1 కేసు రూ 1-12-0
5 కేసు రూ 7-9-0
సాలామి త్రి సంజీ (రిజిస్టర్డ్)
1 కేసు రూ 1
84 చెట్ల బిడుగులు అవునేయి కలిసిన శిశ్నము. మేహపాడలకు సనాయి, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు అమోఘము.
దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల నష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

సీమకములములు నమ్మకమైన సామ్యులు సంపత్తిని
దనిచో, సామ్యు వాపసు యివ్వ
బడును. క్యాటలాగు ఇవ్వం.
బొంబాయి బ్యాయలరీమార్కెట్,
94 చై నాబజారు రోడ్డు,
సావుకారు పేట, మద్రాసు

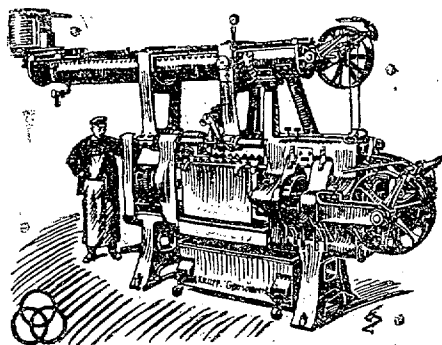

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

క్రుప్పు ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

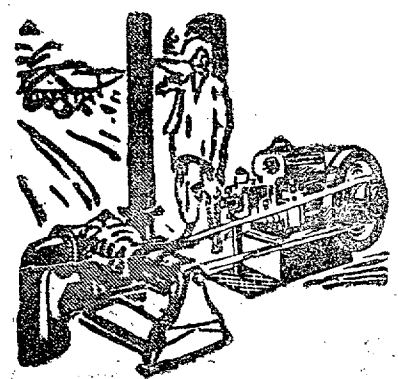
ప్రపంచము దంతలలోను
గొప్పది యగు క్రుప్పు
ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయ
బడినది. దీనితో సమాన
ముగా పని యిచ్చునది
రెండవదిలేదు.

హిందూదేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్ల
ర్లలో 500 క్రుప్పుయక్సు
వెల్లర్లు అయివున్నవి.
అసలు యీ యక్సు వెల్లర్లు
నూతనమైన పని చేప్పడమ
చున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరము, కో నులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్
క్రోముస్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అపిశి,
ఆవాలు, గానుగ మొదలైనవి. అన్నినూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు
యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. విశిష్టములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రొత్తైటరు } సోల్డ్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ. } యింజనీర్లు, బెజవాడ

మా ప్రత్యేక స్టేషనరీ, పోర్టబుల్ పంపింగు నెట్లు
కొరిసిక్ మ్రాడాయిట్ ఎంజినులతో గలవు.
పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు
వ్రాయుడు:—

VOLKART
ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగుపేట, బెంగళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాషిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.
వాలకార్డు బ్రదర్సు. ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

ఆంధ్ర మహాసభ

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభనుండి ప్రత్యేకింపబడవలెను.

ఆంధ్ర మహాసభ ప్రభుత్వమున నుండి మహాసభాభివృద్ధి, పిదప రాష్ట్రీయ సభతోగాని దీనిని జనప మొదలైనవి జరిగినదిగాయను, కాంగ్రెసువారు ఆంధ్ర మహాసభను ఎట్లు బహిష్కరించు మొదలిడినది, ఆంధ్ర మహాసభలను పరికించుచున్న ఆంధ్రులందఱకు వివేకమైన సంగతియే.

క్రిందటి సంవత్సరమున నంద్యాలలో జరిగిన ఆంధ్ర సభలు పై విషయమును బాగుగ తెలుపగలిగినవి. రాజకీయవిషయముల చర్చలో ముఖ్యమైన ఆంధ్ర మహాసభను ఎవ్వరిమైన ప్రాముఖ్యము కలుగకపోయినది. క్రియత దేశోద్ధారకుని కంటే మునుపలగాని లేకపోయిన రాష్ట్రీయ రాంగ్రుల ప్రతినిధిగా నేను అందజేసిన తీర్మానములపై మన్ని జరిగియుండకపోయెడిది. వారు దయ నహించి మరలపరిశీలించున క్రియత పట్టాభిషేక రామయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింది ఆంధ్ర మహాసభను తిరిగి సమావేశపర్చి రాష్ట్రీయ రాంగ్రుల కష్టములను ఆంధ్ర మహాసభకు ఎరుకపర్చు అవకాశము కలుగజేసిరి.

రెండు దినములలో పదునొకలది సభలు జరుపవలసివచ్చినది. ఒకే సమయమున ఒకవైపు గౌరవక సభ మరొకస్థలమున గానసభ జరుపవలసివచ్చెను. ఇది అంతయు ఆర్థిక విషయమున లాభప్రద మైనదైనను సభలను జరిపితిమి అన్న సంతకము తప్ప సభలను పొందవలసిన వికలుత్యము లాభము కలుగకపోయెను.

ఈవిషయమును చర్చ నంద్యాలలోనే వనతిగృహమున నేను జరిపియుంటిని. బెజవాడకు సభలను ఆహ్వానము గావించిన క్రియత కాశేర్వరరావు పంతులుగారు, క్రియత దేశోద్ధారకుని సముఖమున ఈ సంతకము ఆంధ్ర మహాసభకు పూర్తిదినము నొసగి మరియితర సభలు ఆ దినమున జరుపవలసివచ్చును అంగీకరించిరి. ఈవిషయమున మరచిపోక ఆహ్వాన సంఘమువారు యీ సంతకమున జరుగవలసిన రెండుదినములు కాక నాలుగుదినములు జరుపుటకు నిశ్చయించినందులకు రాష్ట్రీయ ఆంగ్రులేకాక రాష్ట్రీయరాంగ్రులు కూడ ఆనందించవలసియున్నను ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమున బడి నలిగిపోవుచున్న ఆంధ్ర మహాసభకు ప్రత్యేకకాలము, ప్రత్యేకకార్యప్రణాళికను ఏర్పరచి ఆంధ్ర మహాసభలను ఆంగ్రులు పొందగల లాభముల కవకాశము లివ్వించి హావ్యన సంఘము వివిధపక్షముల ఆంగ్రులందరి మన్ననలను బడయుగాక అని నేనుచున్నాను.

ఆంధ్ర మహాసభ జరుపవలసిన కార్యములు

1. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ గౌడన కొంతవరకు తగ్గినది. స్థలనిర్ణయము గావించబడినదిగాన ప్రభుత్వమువారి సంగనలసిన గ్రాంటులగురించియు, భవననిర్మాణముగురించియు ప్రార్థనలు పంపవలసియున్నది.

2. ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రీయమునుండి తిరిగి పట్టుదలతో పని జేయవలసియున్నది. క్రియత ది. జోగయ్యపంతులు గారు భారతకాసనసభలో ప్రతేక పెట్టి మోషను చర్చకు రాక పూర్వమే కాసనసభయొక్క సెషన్స్ అంతమొందినవి, తిరిగి ఆచర్య జరిగినట్లు రానము. పూర్వమున ఆంధ్రులందఱు, ఉద్యోగస్థులు, ఉద్యోగేతరులు, జడ్జిసు పార్టీవారు, కాంగ్రెసు పార్టీవారు, లిబరల్సు, మోడరేటులు మొదలగు అన్ని పార్టీలవారు కార్యసిద్ధికై ఆన్యోన్య సహృద్యావముతో ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రీయమును బడయుటకు ప్రయత్నములు జరుపవలసియున్నది. ఈ యద్యయ విజయమునకు వృద్ధులు, యువకులు, స్త్రీలు, పిల్లలు అను వివేకతలేకుండ సమముగ కృషిచేయవలసియున్నది. పలుకుబడి గలవారందఱు కలుగజేసికొనినగాని లాభము కూన్యము. ప్రత్యేక రాష్ట్రీయము బడసినగాని ఆంగ్రుల ప్రతిభకు ముప్పు కలుగగలదు. రాష్ట్రీయరాంగ్రుల గౌరవము అన్య రాష్ట్రీయములలో నిలువజాలదు.

ఆంధ్ర మహాసభ

క్రిందటి సంవత్సరమున నంద్యాలలో జరిగిన సభలలో వాటు మహాసభనుమాడ జరుపుటకు క్రియత యామినీ పూర్ణ తిలకమ్మగారు చాల ప్రయత్నించినను ఆమెకోర్కె నెరవేరకపోయెను. కాని యీ సంవత్సరము బెజవాడలో జరుగ ఆంధ్ర సభల సందర్భమున ఆంధ్ర మహాసభయు జరుపబడునని తెలిసి చాల సంతసించుచున్నాను. ఆంధ్ర మహాసభను ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభనుండి ప్రత్యేకించుట నెరవేరుచో, ఆంధ్ర మహాసభ సభమాడ ఆంధ్ర మహాసభతోనే జరుపవలసియుంటుంది.

సాయిసంఘము

సంద్యాలసభలో తీర్మానముమాడ చేయబడియుండినను 1927-28 వ సంవత్సరమున 1928-29 వ సంవత్సరమునకూడ

ఆంధ్ర సాయిసంఘము ఏర్పడమైన పనినిగాని చేసియుండలేదు. నేను నైజాం రాష్ట్రీయను సంచారముచేయ సంకల్పించుకొనినను నాకు ఏర్పడమైన సహాయము లేక చేయలేకపోతిని తెలియజెప్పుటకు విచారించుచున్నాను. ఆంధ్ర సాయిసంఘమునకు మూలధనము లేకపోవుటచే అది ఎవ్వరిమైన సంచారము ప్రచారము చేయలేకున్నది. ఈసంవత్సరమున ఎన్నుకొనబడు సాయి సంఘమునకు కాంగ్రెస్సేకరణముకూడ ఎన్నుకొని మూలధనమును సమూహ్య ఏర్పాటులను గావించవలసియున్నది. అంతవరకు ఆంధ్ర సాయిసంఘముయొక్క ప్రయోజనము అంతగా కానిపించుటలేదు.

ఎ. లక్ష్మీ-రాజనాయకుడు.

సంతాననిరోధము

గుణవోపవిచారణ

“పాశ్చాత్య పద్ధతులను సంతాననిరోధముచే గర్భస్థావము, వంధ్యవోపము కలుగుననియు, రబ్బరు గొట్టములను స్పంజిని అమర్చుకొను ఏవ్యానునియు శ్రీ వారు చక్కగ వివరించిరి. ఈ గ్రంథము మంచి జిజ్ఞాసను చేపుచున్నది. ఆంధ్ర మహాసభ తెల్లరు దీని నొకమారు పఠించి యోచితమును లాభమును పొందుదురగాక” (గృహలక్ష్మి) వలయువారు అర్ధరూపాయి విలనగల పోస్టేజ్ స్టాంపులను గ్రంథకర్తగారిచే ఈ దిను వ విలాసమునకు బంపుడు.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.

33, అక్కరసా-పామపిఠి, టిప్పి కేసు, మద్రాసు.

స్కీ-ము దావాలు

మద్రాసు, 18:— హిందూధర్మాచారముల పోర్టు వారి అర్హత రద్దువిమర్శన సంబంధ జిల్లాకోర్టులో దాఖలుచేయబడిన దావాలు పిటిషనులు ది 18-10-29 వ తేదికి విచారణనిమిత్తం వాయిదావేయబడినవి. సదరు తేదికి అర్హతలతరపు న్యాయవాదియగు అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారున్నూ, బోర్డువారితరపు న్యాయవాది వెంకటరమణరావు నాయుడుగారున్నూ సదరు వాయిదాకు కొన్ని తొందరపనులచే రాజులని తెలియుచున్నది. సదరు కేసులు విచారణకు వాయిదావేయబడును. ఆ తేది ముందు తెలుపబడును.

పి. ఆర్. కృష్ణమాచారి.

కె. ఆనందరావు.

ఆటంక వరచుట

సూనకి, కరీర సంబంధ కేసులు ఆటంకపరపబడిన దయచేసి

కామశాస్త్రమును

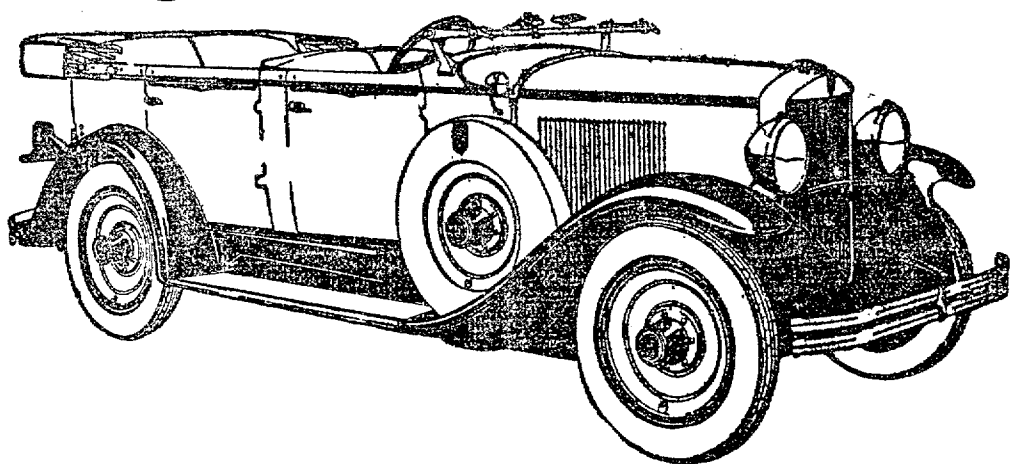
పరిచయము

ఇది ఆశోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వర్గ రాలుకు దారి చూపును. 5

ఇదాముగా తపాలాఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి యీ కార్డును ఈ దిను విలాసమునకు వ్రాయుడు. 2-2

ఆలంకరిగవా ఫార్మసి, 318 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

క్రాంతి మాదిరి 612

ఆహ్వానము:—గ్రాహమ్-పేజ్ కార్లు యొక విస్తరించిన ఎల్ల చోట్లయందు మతరపున పనిచేయుటకు, మంచివర్తకులు కావలెను. అట్టివారికి మంచిలాభము గలుగగలదు. గ్రాహమ్-పేజ్:—ఇంటర్ నేషనల్ కార్పొరేషన్ డిట్రాయిట్-మిచిగాన్-యూ. ఎస్. ఎ.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—ప్రొడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ,

2/11, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్ఫైల్డ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎన్ఫైల్డ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డు, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి. వెస్టుకోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డబ్లింగ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరువనంతపురం

1706

GRAHAM-PAIGE

ఆఫసు యుద్ధసమాప్తి

బాచాసాహూచారు ఆర్మీకోటలో సునీరముగా నున్నారు

పెహవరు, అక్టోబరు 15:—కాబూలులో యీ నెల 10 తేదీన బయలుదేరి పెహవరుకు చేరిన ఒక నమ్మకమైన బాటసారివలన ఈక్రిందివార్తలు తెలియవచ్చినవి.

కాబూలు నగరములో మా వలీఖానుగారు ప్రశంసించుటకు ప్రత్యక్షముగా నతిచూచెను.

ఈ నెల 8 తేదీన మావలీఖానుగారు తనయనుచరులగు సేనానాయకులతో ఆనగా ఆమఘాను తరు భేలుమాటికే జూనీ మంగళో నవాబుఖాను, లోగాలీమాటికే తారుఖానువజీరు మున్నగు వారితో కలిసి చేత్ ఫతవ్ బాగ్-ఇ-హబాబును కాబూలునన్ను ఆక్రమించుకొనిరి. కాబూలునగరమును నిరభ్యంతరముగాను పోరాటములేకను ప్రశంసించిరి.

బాచాసాహూగారి పటాలములు, అసమయి, బత్-ఇ-కఫీరు కొండలు, బేనీమాజూ, ఆర్మీకోటను ఆక్రమించి యున్నది.

నాదిరుఖానుగారి బంధువర్గముకూడ ఆర్మీకోటలోనే బంధింపబడియున్నది. నాదిరుగారి బంధువులతో సహా బాచాసాహూగారు ఆర్మీకోటలోనే విడిసియుండుట మంచి యుక్తిగానే యున్నది. ఇందువల్ల బాచాసాహూగారు ఆర్మీకోటలోనే దాగియుండి మూడు నెలలవరకును శత్రువు నెదిరించగలరట.

గత 10-వ తేదీనాటి వరకును ఆర్మీకోటలో ప్రశంసించుటకు మావలీఖానుగారు రెట్టి ప్రయత్నము చేయలేదు.

మావలీఖానుగారు పీల్చె నంతవరకు సామోపాయమువల్లనే ఆర్మీకోటను వశపరచుకొనవలెనని చూచుచున్నారు. కాబట్టి ఆర్మీకోటను భారీచేయవలసిగదిగా కోరుచు రాయబారముల నంపుచున్నారు.

ఆఫసురాజ్యములోని తూర్పుపర గ కా ల లో నున్న బాచాసాహూగారి పటాలములు చెల్లాచెదలైనవి. కాబూలు కోట మావలీఖానుగారి ఇశ్రేయదని విన్నతోడనే చెదరి పోయినది.

అమానుల్లాగారి సోదరుడు

బ్రిటిష్ సరిహద్దులోనున్న పెహవరునందు మకాము చేసియున్న అమానుల్లాగారి సనతి సోదరుడగు సర్దారు అమీనుల్లాఖానుగారు వెంటనే బ్రిటిష్ పరగణాలను విడిచి ఆఫసురాజ్యమునకు వెళ్లిపోవలసిగదిగా బ్రిటిష్ వారు ఉత్తర్యచేసిరి. బ్రిటిష్ వారు తమ తటస్థభావమును తాముపూరించుకొనుటకే యీ ఉత్తర్యచేసిరి. కాని అమీనుల్లాఖానుగారు ఇంకను కొలదికోజులు పెహవరులో తన్ను ఉండనియవలసిగదిగా బ్రిటిష్ వారికి అడ్డీ పెట్టుకొనిరి.

కోహిస్తానీ పటాలములు

బాచాసాహూగారి పక్షమువహించి పోరాడుచున్న కోహిస్తానీ పటాలములు కాబూలునగరములోని ఆర్మీకోటలో బాచాసాహూగారి తో కూడ నున్నవి. గత 10-11 తేదీ రాత్రికి మరికొన్ని కోహిస్తానీ పటాలములు సుమారు 4 వేల సైనికులు జలాబాదునుండి కాబూలుకు నడిచి వెళ్లుచున్నవి కాని కాబూలునకు చేరనో లేదో తెలియదు.

జేరాలామున పటాలము హజరా పటాలము మావలీఖానుగారి సహాయార్థము పోవుచు ఆతేదీనాటికి మార్గమధ్యమందుండెను.

కాబూలులోని వితంతివార్తా కార్యస్థానము ఆర్మీకోటకు ప్రక్కనేయున్నది. ఇటీవల వితంతివార్తలు ఏమియు వచ్చియుండలేదు. కాని యిప్పుడు తిరిగి వార్తా సంఘము కలిగినది.

విజయాభినందనము

లాహోరు, అక్టోబరు 15:—జనరలు నారిజ్ ఖానుగారిని ఆభినందించుచు లాహోరు ముస్లిములూ లాకనభచేనీ తీర్మానములు చేసిరి. నాదిరుఖానుగారికి సహాయము చేయుటకై యొకనిధిని వసూలుచేయవలెనని కూడ తీర్మానించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

కమ్మమహాజనసభ-సాధారణసభ

ఈ నెల 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బండరు (కేకనిమహల్)లో జరుగును. ఆసమావేశమునందు యాదినవ విషయములు చర్చింపబడును.

- 1 వీధ విద్యార్థి వేతనములు.
- 2 గత సంవత్సర ఆదాయవ్యయములు.
- 3 రాబోవు సంవత్సరముకు అంచన.
- 4 తదితర విషయములు.

కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య, అధ్యక్షులు, కమ్మమహాజనసంఘము.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,

డైరెక్టరులు

ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబ్ బహదూర్, ఎక్స్క్లెయివ్., ప్రొప్రైటర్, మెసర్సు ఎం. జమాల్ మాయిదీన్ సాహెబ్ అండు కో., ఆధ్యక్షులు, సదరన్ ఇండియా ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్, అధ్యక్షులు, సదరన్ ఇండియా స్పిన్ అండు హైడ్ నుక్లెయస్ అసోసియేషన్, మద్రాసు.

మ, రా, రా, శ్రీ, రావుబహదూర్ వి. తిరువేంగడత్రాన్ శెట్టిగారు, ప్రొప్రైటర్, మెసర్సు వి. పెరుమాళ్ల శెట్టి అండు సన్స్, అండు మెసర్సు హో అండు కో., మద్రాసు.

మ, రా, రా, శ్రీ, దివాన్ బహదూర్ గోవిందాస్ చతుర్భుజదాస్ అవర్ గత్, బ్యాంకర్ అండు మర్చెంటు, మద్రాసు.

మ, రా, రా, శ్రీ, కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఎడిటరు, "ఆంధ్రపత్రిక" అండు ప్రొప్రైటర్, "అమృతంజనము" డిప్యూటీ, మద్రాసు.

మ, రా, రా, శ్రీ, టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రియార్ అవర్ గత్ వి. ఎ., సి. ఎల్., సి. ఐ. ఇ., ఆడ్యోకేట్, మైసూరు.

పండిట్ విద్యాసాగర్ పాండ్య, ఎం. ఎల్. ఏ. బ్యాంకర్ అండు ఆఫీస్, కీల్సాక్, మద్రాసు. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

ఒకటి, రెండు సంవత్సరముల ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు 4 1/2 0/0, 5 0/0 వడ్డీవొప్పున పుచ్చుకొనబడును.

అన్ని రకముల బ్యాంకింగు వ్యాపారములు ప్రారంభించబడినవి.

పూర్తివరకులకు ఇతర వివరములకు దయచేసి బ్యాంకుకు దయచేసి వ్రాయవలెను.

మద్రాసు.

10-10-1929.

లాహోరుకు త్రికేసు

కోర్టుమార్చనలనను దరఖాస్తు రద్దు జేయబడినది

హైకోర్టు తీర్పు

లాహోరు, అక్టోబరు 15:—కుట్రకేసు ముద్దాయిలలో ఐదుగురివారణ వేరొక కోర్టును మార్చవలెనని గోరుచు పెట్టిన దరఖాస్తును న్యాయ ప్రాధ్యుగారు విచారించిరి.

మార్చుకోరుటకు గల 17 కారణములను పరిశీలించుటకు పూర్వము డిఫెన్సువోకలు అమల్ క్రాముగారు ఆ దరఖాస్తును మరిపడుగరు ముద్దాయిలుగూడ బలపరచిరి తెల్పిరి. ఆ కారణములన్నియు సామాన్యసయినవియు దాక్టరు మెంటులతో రుజువుజేయబడలేదనియు అందుచే నంగీకరింపజాలననియు జడ్జిగారు చెల్చుచు యీ దిగువతీ తీర్పుచెప్పిరి.

"కేసునకు ఆధార మేమియు లేదు. మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయిలను న్యాయము గ విచారించు లేదని అనుమానము కల్గించు సాక్ష్య మేమియు నాకు చేరలేదు. అభిదేవులుగూడ అట్లు చెబుపలేదు. మేజిస్ట్రేటుగారి సర్వల్ సాక్షియము ఆక్రమమున పడలేదు. వక్తను తెచ్చుకొనలేని ముద్దాయిలకు డిఫెన్సు పెట్టుకొనక సహాయము బడయుటకు ఆత సహకారము లొసంగవలెను. మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించుచున్న ప్రజ్ఞే పోలీసువారితో సంగ్రహించుచుండినవో అట్లుజేయుట అన్యాయమనియే నేను నిర్ణయింతును. పోలీసువారిని దగ్గరకురానియరాదనియు, తాను ప్రాసిక్యూషనువారితో సంగ్రహించుచున్నట్లు ముద్దాయిలకు ఆనమానము కలిగింపరాదనియు మేజిస్ట్రేటుగారిని హెచ్చరించినవో సరిపోవునని యెంచెదను. ఇట్టిపని జరుగదని ప్రభుత్వవోకలు చెబుటకు సంతోషదాయకము. మేజిస్ట్రేటు ఆక్రమముగ ప్రవర్తించెనని ఏమాత్రము రుజువైనను అతనికి ప్రతికూలముగనే తీర్పుజెప్పియుండును. జరిమానాగూడ శిఫార్సుజేసియుండును."

ఈ తీర్పుజెప్పిపడవ పైపలు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసువిచారణ ప్రారంభించిరి. డిఫెన్సువోకలు అమల్ క్రాముగారు వేకున్నను ముద్దాయి లంగకరించుటచే నల్లరు సాక్షులు విచారించబడిరి.

మహారంపూరు పైపలు మేజిస్ట్రేటు బ్రజభూవణాలు గారు తమపూరులో పరపచిన బాంబు కర్మాగారమునందు తనసమక్షమున మారులోనుండియు, ప్రాకారము గోడలనుండియు పచ్చనిగుండ వొలచి తీసిరిని చెలిసిరి.

మరంపూరు స్వర్ణ హామ్యుగారు ముద్దాయిల గోళ్లలో నుండి తానట్టిపచ్చపాడి తీసితిని సాక్ష్యము చేపెను. విచారణ నాటికి ముగిసెను.

నల్లవాసంఘము:—చక్రవర్తిగారి యోగ్యనిధి కై మద్రాసు గవర్నరుగారి యాదినమున ప్రత్యక్షమున ఈ నెల 21 తేదీన సాయంత్రము 5-30 గంటలకు వికోరియాపబ్లిక్ హాలునందు సన్మేవాసంఘమువారు తమిళభాషలో మయావతి నాటకమును ప్రదర్శించెదగు.

సతీంద్ర సేనుగారు

ప్రాణభయము తప్పట

సాత్వికనిరోధమునకై బారిసాలులో ఏర్పాటులు

బారిసాలు అక్టో 16—సతీంద్ర సేనుగారు యిప్పుడు మెలిన్సుపుడు, పండ్లరసము వైకొనుచున్నా రని నిన్న వారిని జూచినవచ్చిన బంధువులు హేముసేనుగారును, సోదరుడును చెలిపిరి. దిగువభాగము ఇంకను వాతముపట్టియున్నది. కడుపులో నొప్పి తగ్గెను. సుబానుచంద్రబోసుగారు రిప్పటికి వచ్చుటచే విద్యార్థులకును వాలంటీరులకును ఉత్సాహ మధికమయ్యెను. బారిసాలుజిల్లా యందంతటను సాత్వికనిరోధ ప్రచార మొనర్చి సతీను సేనుగారిపై కేసును ప్రభుత్వమువారు నడుపుకొనువరకు ఒత్తిడి కలిగించవలెనని నాయకులు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సుమారు 500 స్త్రీలు కాసనోల్లంఘనమునకు వాలంటీరులుగ చేరిరి.

సతీనుసేనుగారికి ప్రాణభయ మేమియు లేదని ఎస్. సి. బోసుగారు చెలిసిరి.

జతీనుదాసు స్మారక ప్రదర్శనములు

కలకత్తాలో జతీంద్రనాథ దాసుగారి స్మారక చిహ్నముగ నేర్పాటుచేయబడిన బాహుబలప్రదర్శనము పోటీపందెములు నిన్న సాయంత్రము జె. సి. గుప్తగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. బాలవ్యాయామసంఘములవారు పాల్గొనిరి. కత్తిసాములు లాటిరిఫ్యూట మున్నగునవి జరిగెను. బాతీలుకూడ పాల్గొనిరి. (ఫీ. ప్రె.)

5 వ అఖిలభారత జీవకారుణ్య మహాసభ

రాబోవు డిసెంబరునందు తిరునంతపురమునందు

శ్రీమతి డా॥ ముత్తలక్ష్మీరెడ్డిగారి

అధ్యక్షతక్రింద జరుగును

తిరునంతపురము అక్టోబరు 15:—రాబోవు డిసెంబరునందు తిరునంతపురమునందు జరుగనున్న 5 వ అఖిలభారత జీవకారుణ్య మహాసభకు మద్రాసుశాసనసభ ఉపాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి డా॥ ముత్తలక్ష్మీరెడ్డిగారు అధ్యక్షత నిహించుటకు అంగీకరించి యున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాళావిశేషమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పళ్లము లేదు. 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారోగ్య లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బుసము, కఫము, లైల, మొదలగు శాస్త్రకోశ సంబంధముగు వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 తులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము. పి. ఏ. అండు కో, యుర్రేవరసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా

చెన్నపురి శాసనసభ

స్థానిక సంస్థలు శాసన సవరణ చట్టము

చెన్నపురి, అక్టో 16.—చెన్నపురి శాసనసభ ఈయందు ము తిరిగి సమావేశమైనపుడు చెన్నరాష్ట్రీయ స్థానిక సంస్థలు శాసనమును సవరించుటకు ప్రజా పట్టుబడిన బిల్లును, సర్పంచి కొక యొక సభ్యులను నియమింపవలెనని గౌ. నా. నుబ్బారాయణగారు గానించిన ప్రతిపాదనపై చర్చ జరిగెను. ప్రజా పట్టుబడి యనంతర నీ ప్రతిపాదన చర్చకు వచ్చినపుడు, దండు నారాయణరాజుగారు బిల్లును ప్రజాభిప్రాయము కొరకు ప్రకటింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు ఈ బిల్లు చాల పెద్ద మాన్యు గానించుననియు, అందుచే వానిని గురించి ప్రజాభిప్రాయమును గమనింపవలెనని నడిపిరి. పంచాయితీ వ్యవహారముల గురించియు స్థానిక సంస్థల నిర్వహణమునందును అనుభవము గల ప్రజా ప్రముఖుల యభిప్రాయమును ముందుగా గమనింపవలెననియు, ఇతరులను, ప్రజలకుగాని, స్థానిక సంస్థలకుగాని ఈ బిల్లునందలి సిద్ధాంతముల గురించి తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించుటకు అవకాశము నేమాత్రమును ఒక గానెను. 1928 సం వ ప్రకటింపబడిన బిల్లునను, ప్రస్తుతపు బిల్లునను చాల భేదము గలదు. అంతియగాక ఈ బిల్లునందలి మార్పులను రాష్ట్రము నందంతట ఒక్కనూరు ప్రజాపెట్టుబడులూరము — ముందు కొన్ని ప్రాంతములయందీ నూనల నాచరణలో పెట్టి, అచట జయప్రదమైనయెడల రాష్ట్రమున దితర ప్రాంతములకుగూడ వ్యాపింపజేయుచున్నది. స్థానిక సంస్థలకు నామినేషనుల పద్ధతిని తొలగించుట యొక్కటే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమైనయెడల, బహిర అహమ్మదునయ్యగారి చట్టమునందలి సిద్ధాంతముగలదు. దానిని అంగీకరింపవచ్చునని నారాయణరాజుగారు నడిపిరి. అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు సవరణను బలపరచిరి.

గౌ. నా. నుబ్బారాయణగారు సవరణ నెదుర్చుచు నారాయణరాజుగారు చెప్పినట్లు ఈ బిల్లు చాల గొప్ప మార్పులనే గానింప నుద్దేశింపబడినది నుడువుచు, వారి వాదన యందు కొంత బలముగలదని అంగీకరించిరి. ప్రతి గ్రామము నందును, గోరు పంచాయితీల నేర్పరచట అవసరమనియు, స్థానిక స్వపరిపాలనకు వానిని ప్రాతిపదికములుగ నుంచవలెననియు నుడిపిరి. ప్రస్తుతమున్న తాలూకాబోర్డుల క్రిందనుండు గ్రామముల సంఖ్య చాల అధికము. అందుచే నా బోర్డుల విస్తీర్ణమును తగ్గించినచే దప్ప వాని క్రిందనుండు గ్రామ పంచాయితీల వ్యవహారముల నన్నిటిని స్వాప్యముగ నిర్వహించుట కష్టము. అందుచే ఫిర్యాబోర్డుల నిర్మాణము నూచింపబడిన అని నుబ్బారాయణగారు నుడువుచు, బిల్లును చర్చించుట కొక నెలకు కమిటీని నియమింపవలెనని గోరిరి. సర్. ఎ. పి. పాల్వోగారు సవరణ నెదుర్చుచు, నారాయణరాజుగారు చెప్పిన ఆక్షేపణలన్నిటిని మంత్రినియమించిన ఉపసభ్యులు బాగుగ విచారించిరినియు, అంతియగాక సదరు బిల్లు ప్రకటింపబడి చాల రోజులైనదిగనక తమయభిప్రాయముల ప్రకటించుటకు తగినంతయవకాశ మిదివరకేయొసగబడినదియు నుడిపిరి.

సవరణను వోటునకుబెట్టగా వీగిపోయెను. 8 మంది అనుకూలముగను 61 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతము నొసగిరి.

సి. సి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు సభయంతయు నెలకొనకముందే సమావేశమై బిల్లును చర్చింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు త్వరలో నీబిల్లుపై చర్చ ముగియవలెననిన యెడల ఇంతకంటే మరియొక మార్గము లేదనియు, జేరొక యుపసభ్యులను నియమించునెడల ఈసభ రద్దు చేయబడుటలో పల నీ చట్టముపై చర్చ ముగియజాలదనియు నుడిపిరి. ఇదివరకే 50 మందివరకును, నెలకొనకముందే సభ్యులుగనుండు నభిలాషును వెల్లడించిరి. కనుక నెలకొనకముందే సభయంతయు నుపసభ్యులను సమావేశమగుటకును ఎక్కువ భేద ముండజాలదు అని వెంకటరమణ అయ్యంగారు నుడిపిరి.

సి. ఎస్. గోవిందరాజు మొదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి.

గౌ. మంత్రి సవరణను ఎదుర్చుచు, నెలకొనకముందే నియమించుట అచారమనియు, దానిని నిపుడు వదలి నూతనపద్ధతినవలంబించుటకు కారణము గమనింపదనియు నుడిపిరి. సవరణను వోటునకుబెట్టగా వీగిపోయెను. 23 గు రనుకూలముగను 50 మంది ప్రతికూలముగను వోటుచేసిరి.

పితాపురము మహారాజుగారు బిల్లును ఎదుర్చుచు, ఇదివరకే రైతులు పన్నుల భారముచే క్రుంగిపోవుచున్నారనియు, గ్రామపంచాయితీల పేరున వారి పన్నుల భారమును ఇంకను నొచ్చించుట చాల అక్రమమనియు నుడిపిరి. రైతుల పన్నుల భారమునకు సుబంధించిన ఆక్షేపణను గ్రామ పంచాయితీల లక్ష్యము ప్రజాపెట్టుబడి సర్. సి. రాజగోపాలాచారిగారును, సదరు అట్టను చర్చించిన ఉపసభ్యులవారునుగూడ అంగీకరించిరి.

కనుక పై భూమిపన్నును హెచ్చించి, రైతుల భారము నధిక మొనర్చుటండ, నెలకొనకముందే చట్టమున తగు సవరణల గానించవలెనని, పితాపురము మహారాజు గారు గోరిరి.

సి. సి. వెంకటరమణరాజుగారు ప్రతిపాదనను గురించి మాటలాడుచు ఈబిల్లువలన, ప్రస్తుతము గానించు లోపములలో కొన్ని సవరింపబడినను, స్థానిక సంస్థలను నిజముగ స్వపరిపాలితములుగ నొనర్చజాలదని అసంతృప్తిని వెల్లడించిరి. యుక్త వయసులగు ప్రతివారికిని వోటింగు హక్కుండవలెనని సిద్ధాంతమును, మంత్రిగారు ప్రసంగములలో ప్రకటించుచుండును కాని ఆ సిద్ధాంతము నిపును గోరు పంచాయితీలనందర్భమున నైన ఆచరణలో పెట్టజాలకపోవుట కోచనియును. ఈ విషయమున నెలకొనకముందే తగు నూనల నొనర్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

డి. బి. ఎస్. కుమారస్వామి రెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి కాని, ప్రస్తుతము ప్రజాపెట్టుబడిన చట్టమున చాల లోపములు గలిగినవనియు నెలకొనకముందే వానిని సవరింపవలెననియు నుడిపిరి. ఈ చట్టమువలన గాని పంచాయితీల హక్కులు కొన్ని తగ్గింపబడినను, నెలకొనకముందే విషయమును విచారించి, పంచాయితీల ఆస్తులలోని సిద్ధాంతముల నీ చట్టమున చేర్చవలెను. ఇందుకు జన్మింపజేయుట దొక సవరణ నుపపాదించ నున్నాను. ఈ చట్టముక్రింద, పంచాయితీలు విశేషముగ పెరుగుటకు చాలకాలము పట్టును. అందుచే తాలూకాబోర్డులను వెంటనే విభజింపవలెనని చెప్పుటకు ఆధారములేదు అని నుడిపిరి.

ఎ. రంగనాథమొదలియారుగారు, గ్రామము లీదేశమున ప్రభుత్వనిర్మాణమునకు మూలస్థంభములుగ నుండవలెనని తా మంగీకరించెద మనిరి. గ్రామపంచాయితీల పరిపాలనను గురించి, స్వల్పవిషయముల గురించిగూడ అధికారుల ఆటంకము లుండరాదనియు, గ్రామవ్యవహారముల నన్నిటిని, గ్రామ పంచాయితీలే నిర్వహించుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యమును, అధికారమును నుండవలెను. జేరొక కార్యములకొరకు జేరొక పంచాయితీల నేర్పరచు పద్ధతిని నిరసించుచు, గ్రామ పంచాయితీలకు సివిలు, క్రిమినలు అధికారముల నన్నిటి నొసగవలెననియు, గౌ. పానుగల్లు రాజుగారు మంత్రిగ నున్నపుడును, తాను మంత్రిగ నున్నపుడును, ఇట్టి అధికారముల నొసగు బిల్లుల తయారు చేసితిమనియు, అసిద్ధాంతము ప్రస్తుత చట్టమున గన్పడక పోవుటకు రంగనాథమొదలియారుగారు విచారమును వెల్లడించిరి.

రంగనాథమొదలియారుగారు రింగను మాటలాడుచుండగా, సభవారు ఫలాహారములకు లేచిరి.

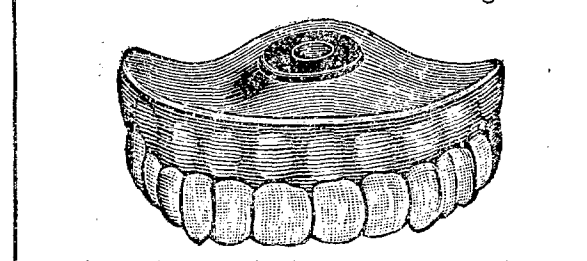
హిమాలయ టిబెట్ నేపాల్ ప్రాంతమున దొరకు వస్తువులు

కన్పూరి:—సిసలైన మంచి కన్పూరి. తులం 1-కి రు. 35/-
శిలాజిత్ నెం. 1:—శిసలైనది. నూర్యరశ్మిలో ఆయుర్వేద మూలికల ద్వారా శుద్ధిచేయ బడినది తులం 1-కి రు. 2/-
శిలాజిత్ నెం. 2:—సాధారణముగా బజారులో దొరకు సరకు మంచిది. శుద్ధమైనది. తులం 1-కి 0/8/-
పొట్టిజి, ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషు, హిందీతో వ్రాయవలెను.

May be had of:—
PREMLAL SHAH GANGOLA,
Almora (Himalaya) U. P.

పండ్ల డాక్టరు

హెచ్. యం. రావుగారి దంత వైద్యాలయం

గుంటూరు (బాంబి) లింగమల్లు రామచంద్రరావుగారి పేడలో భోజన పదార్థములను బాగుగా నమలుటకు అనుకూలముగా నుండు ఆర్థిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు ఖర్చు 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్నవ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తూరు.

ఖద్దరు

బట్టలతయారునకు గవర్నమెంటువారిచే ఏర్పరచిన ఫ్యాక్టరీలలో చెన్నపురిలోను, యునైటెడ్ ప్రావెన్సు ఒక్కొక్క ఫ్యాక్టరీయొక్క పంజాబులో 2 ఫ్యాక్టరీలున్ను వరక 4 గలవు. దూదిమిల్లులవిషయములో యునైటెడ్ ప్రావెన్సు, బిహారు అండ్ బరిస్సాలో ఒక్కొక్కటి చొప్పున గలవు. ఇవిగాక యితరులు స్వంతంగానున్న పెద్ద మూలమునను ఏర్పాటుచేసుకొని నిర్మించిన మిల్లులసంఖ్య 273 గలవు. మిల్లులు స్థాపించుటకు లక్షలమీద డబ్బు కావలయును. ఖద్దరుబట్టలకు తయారుచేయవలసంపేరు 25 లు పెట్టుబడిచాలను. రాట్నము ఖరీదు రు 2-8-0 లు లగాయితు రు 5 ల వరకున్న మగ్గము ఖరీదు రు 20 లున్ను వుండును. మిల్లులలో ఒక్కొక్కదరు రు 100 లున్ను మగ్గము రు 900 ల ఖరీదువుండును. యాధర తేడానుబట్టి జూన్ చేతిపరిశ్రమలు ఎంతలాభమో యోచింపుడు.

12 లగాయితు 15 నెంబరువరకు ఒక గంటకు 820 గజాలను మామూలు రాట్నముపై వడకవచ్చును. చురుకుగావడికేవార 500 గజాలవడుకుదురు. సన్నవడికేనూలు యిదేలేటున 20 లగాయితు 40 నెంబరువరకు వడకవచ్చును. మనభారతదేశములో సగటున రోజుకున 0-8-0 లు కూలివస్తున్నది. సానుసరిలో 3 నెల లు పనివుండదు. నూటికి 90 మంది పల్లెలలో నివసించుచున్నారు. యాతెక్క-ప్రకారము 3 నెలలు కూలివల్ల సంపాదించేది 45 కోట్ల 14 లక్షల 6 వేల రూపాయిలుండును, యీ సొమ్మును సంపాదించుటకు పనిలేక వృధాగా కాలక్షేపం అగుచున్నది. యీ 3 నెలలలో రాట్నము వడికిలే రోజుకు 0-1-6 లు కూలి గిట్టును. యీ తెక్క-ప్రకారము 22 కోట్ల 57 లక్షల 8 వేల రూపాయిలను సంపాదించవచ్చును. గావున రాట్నముమీదు లింతటితో గ్రహింపుడు. కరవులు వచ్చినపుడు గవర్నమెంటువారు నిజ ములోచించిన సహాయం చేయడం లేదనియు చెప్పాలి. ఒకవేళ చేస్తున్నారని చెప్పితే ఏర్పాట్ల కొట్టించేవని చెప్పుతారు. యీ దిగువ ప్రదేశములలో రాట్నము కరవులలో సహాయపడి అమితమైన ఉపకారం చేసెను.

ఆంధ్రదేశములో కర్నూలుజిల్లాలో 1922 లోను తమిళదేశములో కోయంబత్తూరు జిల్లాలో 1922, 1924 లోనున్ను, నేలజిల్లాలో 1913-24 లోనున్ను, 1925 లో ఉత్తరదేశములోనున్ను, 1922-24 ఉత్తరబంగాళా రాజధానిలోనున్న వరదలు, పంటనష్టములవల్ల కలిగిన కరవులలో రాట్నపరిశ్రమ వల్ల అనేకులకు కాంగ్రెసువారు పనిచెప్పి ఆ కలితాధాన తీర్చిరి. 1928 లో అహమ్మదాబాదులో మిల్లులలోని కూలివాండ్ల సమ్మెలో రాట్నపరిశ్రమ ఉపయోగపడెను. 1925 సంవత్సరములో 5 వేలమంది రాట్నముపై నూలువడికేవారు 1500 గురు కూలిలో నుండేవారు. ఖద్దరుబట్టిస్తానములు మనభారతదేశములో 146 ప్రదేశములలోను ఖద్దరుకాణములు 287 చోట్ల నుగలవు. యివిగాక ఖద్దరును గ్రామాలకు కొంపోయి హాకింగుగా చాలామంది అమ్ముచున్నారు. 50 లక్షలరూపాయలవరకు యీవ్యాపారమువైస్తున్నది. ప్రతితాలూకా ముఖ్యపట్టణములోను అభిలభ్యతరకాసంఘమువారు నొక అమ్మకపు డిపోను పెట్టించిన ఖద్దరు త్వరలో వ్యాపకముకాగలదు. యిందులకు ఆంధ్రకాశివారు తగినశ్రద్ధను వహించుటగాక.

శ. సుబ్బారావు.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో గాంధీ మహాత్ముని సంచారము

1929 నవంబరు 4-వ తేదీవరకును జరుగను నెలరోజులనుండి సంచారము జరుగుచున్నది. ఇప్పటి వరకు లక్షరూపాయలు లభించినవి. ఇంతవరకు 15 జిల్లాలలో సంచారము పూర్తియైనది. 17-10-29 మొదలు 24-10-29 వరకును అనగా రేపుగురువారముమొదలు వచ్చేగురువారమువరకును వారమురోజులు మహాత్ముడు మహారాష్ట్రలో విశ్రాంతిగొనును. మరల 26-10-29 మొదలు 4-11-29 వరకును ఢిల్లీ పరగణాలోను ముజఫరు నగరు మీరట్లు జిల్లాలలోను సంచారముచేయును. (అ. పే.)

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA.
"Yogic Physical Culture"
By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.
A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.
All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/-
(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)
Publishers:—"BRAHMACHARYA" OFFICE,
P O Kengeri, Bangalore.

తూర్పు గోదావరి మండలసభ

సత్యనారాయణగారి విజ్ఞాపనము

విరాళములు స్వచ్ఛందసేవలు కావలెను.

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పార్థసారథి సత్యనారాయణగారు వారితాలూకా ప్రజలకు యీ ప్రతికరములను యీ క్రింది విజ్ఞాపనమును చేయుచున్నారు.

ఈ అక్టోబరునెల 26, 27 తేదీలను చామర్ల కోటలో తూర్పు గోదావరిమండల మహాసభ జరుగుటకు నిర్ణయించడమైనది గావున యీ సభ బహుజనప్రదముగా జరిపించుటకై చామర్ల కోట ప్రజలయును కాకినాడ తాలూకా ప్రజలయును అయియున్నది. చామర్ల కోట ప్రముఖులు ఏకీభవించి యిందువిషయమై సమకట్టియు, సన్మానసంఘము నేర్పాటుచేసి కొంతభనమును సమకూర్చి సభాసన్మాహులన్నియు వెంటనే ప్రారంభించుట మిగులసంతోషదాయకమైన సంగతి. ఇది ముఖ్యముగా కారాగారమున తపమననంచుచు దేశాభివృద్ధి కెదురుచూచుచుండిన శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారికి మిక్కిలి సంతోషముగానుండును. నిరుదేశ జయప్రదముగా చామర్ల కోటలో యీ మహాసభ జరిపింపవలెనని ప్రయత్నించిరి. కొన్ని కారణములచే నిరుదృష్ట సభ జరుపబడలేదు. కాని యిప్పుడు ఆయన బయట మనలో లేనప్పటికిని ఆయన మనస్తత్వము కార్యదీక్ష కార్యావేశము ప్రజలందు యిసుమడించి వర్ధిల్లుచున్నదన్నట్లు చామర్ల కోటవారి యుత్సాహాత్మికతయును తార్కాణము. ఇప్పటికప్పుడే సభకు గావలసిన విశాలమైనస్థలము మున్నగు సౌకర్యాదులన్నియు ఏర్పాటు చేయబడినవి.

కాని యింకను వలయుధనము, పనిచేయు స్వచ్ఛందసేవకులును గావలయును. జిల్లా ప్రతినిధులను, ప్రేక్షకులను ఆహ్వానించి సన్మానించుటయే గాక యితర ప్రాంతములలోని పెద్ద మనుష్యులందరను ఆహ్వానించి అత్యుత్సాహకరముగ మహాసభ గావించవలసియున్నది. అందుచేత సన్మానము చక్కగాజరుగుటకు స్వచ్ఛందసేవకులును, సామ్యము మిగుల యువ సరము స్వచ్ఛందసేవకులుగా నుండవలసినవారు వెంటనే తమ చేర్పను చామర్ల కోటకు సన్మానసంఘ కార్యదర్శులకు పంపవలసిన దని కోరుచున్నాను. సన్మానసంఘములో చాలమంది తాలూకావారు చేరి వేలకొలదివచ్చు ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు అందరికిని తమ సన్మానముచ్చి ఉచితముగ నాతివ్యమొసంగి ధన్యులుగావలసినదని కోరుచున్నాను. సన్మానసంఘములో చేరుటకు రూ 5 లకు తక్కువగాకుండ విరాళములనిచ్చి చేరవలసియున్నది. వారివారి సామర్థ్యముల ననుసరించి సాధ్యమైనంత పెద్ద విరాళములను వెంటనే తూర్పుగోదావరిమండల మహాసభ సన్మానసంఘ కార్యదర్శులకు చామర్ల కోట పంపించగోరుతాను. ఈ బాధ్యతను ఎల్లరును గుర్తించి తమధర్మమును తక్షణమే నెరవేర్చు బాధ్యతలు. ఏమనిన ప్రతిసంభవతరమునను జరిగిన తూర్పుగోదావరిమండల సభ ఎప్పుడును ప్రాముఖ్యత నొందించుటయేగాక ప్రజలకును, భారతదేశమునందలి కాంగ్రెసునకును ముఖ్యమైనపంథేశముల నొసంగుచుండిన సంగతి యెల్లరకును దెలిసినవిషయము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవర్తమును సొండుటకై నిర్మితమైన చురుకైన ప్రజాశక్తికను లాహోరు లో రాబోవు దేశీయ మహాసభ నిర్ణయింపవలసియున్నది. 1921 సంవత్సరమునుండియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము పై దృష్టిని కేంద్రీకరించి తుదకు కాంగ్రెసుచే ఆయాధర్మమును స్పష్టముగా నిర్దేశించిన తేసిన యీ మండల సభ యిప్పటి సంధిగ తరుణమున చామర్ల కోటలో జరుగు మండలసభ తన ఆలోచనములచేసి అభిప్రాయములు స్పష్టీకరించవలసియున్నది. స్వయంసహాయ కన్న నేలు సహాయము నపేక్షింపదగినదియు, ప్రాంత కమిషనరారి సంస్కరణములు నిరర్థకములనియు నిరాశగల్గించుననియు వానికై యెదురుగా చూడవలసినవారములేదనియు, బ్రిటిష్ పార్లమెంటు యిచ్చిననే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము కుమ్మరిమైనది, వాని చూపుచున్నదనియు దేశములో బహుజనులు గుర్తించియుండుటచేత అసంఖ్యాకముగా చామర్ల కోటలో మండల మహాసభ సమావేశమై రాబోవు కాంగ్రెసునకును ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకును నిహేతుల్యులచేయు అదవగలిగినది. అంతేగాదు, భూమి శిస్తును గురించియు ఇన్టీగ్రేషన్ ప్రాజెక్టుల గురించియు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగా నిర్దేష్టముగా తెలియ జేయవలసిన సమయము ఇంకను జిల్లా సమస్యలు మరికొన్ని పరిష్కారము నొందవలసియుండును. కాబట్టి రాబోవు మండల మహాసభ సామాన్యమైనదిగాక మిక్కిలి ప్రాముఖ్యత నొందించుచుండును, అని ఎల్లరును గుర్తించగలుగుదురు. అందుచేతనే కాకినాడ

తాలూకా ప్రజలు జిల్లావారకిని యితర ప్రాంతములనుండి దయచేయు వారికిని తమసన్మాన సత్కారముల గావించు భాగ్యము లభింపజేసికొని అత్యుత్సాహకరముగ జయప్రదముగ మహాసభ జరిపింతురుగాకయుని కోరుచున్నాను.

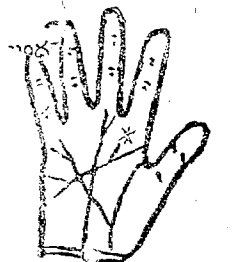
ఖద్దరు ప్రదర్శనము

మహాసభతో బాటు ఖద్దరు ప్రదర్శనము కూడ జరుపబడును. ఆంధ్రజిల్లాలనుండిగాక అన్ని రాష్ట్రములనుండియు ప్రత్యేకముయిన అన్నిరకముల ఖద్దరు బట్టలును, నూలును, నేతయును వడుకుటయును ప్రదర్శింపబడును. కాబట్టి పంపదలచినవారు ప్రత్యేకముయిన సరకుల నన్నిటిని సన్మానసంఘ కార్యదర్శులకు పంపించగోరుతారు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు వారితోనే జరుప గోరుచున్నాను.

* * * * *
హనుమత్ వ్యాయామకళాశాల
వార్షికోత్సవము

బెజనాడ, 14-10-29:— ఈనెల 12 వ తేదీ విజయ దశమి నాటి సాయంత్రమునందు యీ పట్టణమునందున్న కమ్యూనిస్టాద్ధి వసతి గృహమున గండికోట భవనమున హనుమత్ వ్యాయామకళాశాల వార్షికోత్సవము జయప్రదముగ జరిగినది. పట్టణమునగల ప్రముఖులును, ప్రముఖురాండ్రును సభకు వేంచేసిరి. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్లు అను శ్రీయుత సి. డి. సుబ్రహ్మణ్యశ్రేష్ఠిగారు సభాధ్యక్షుత్వ వహించిరి. సభ ప్రారంభ ప్రార్థనతో ప్రారంభించబడెను. అటుపిమ్మట సభ జయ ప్రదమునకులు దీవింపుచు హైదరాబాదునుండి వామననాయకు, వి. వి. సుబ్బారావుగారును, గుంటూరునుండి కెంకెండ్ రాయప్రోలుగారును వ్రాసిపంపిన సందేశములు పఠనార్హము వినిపించబడినవి. అటుపైని కమ్యూనిస్టాద్ధులే హనుమత్ వ్యాయామకళాశాలాధ్యక్షులగు ప్రాఫెసరు యస్వంతసింహగారి యొద్ద నేర్చుకొనిన వివిధములగు కర్తవ్యసాములును, శరీరవ్యాయామ పద్ధతులును ప్రదర్శింపబడినవి. ఈ ప్రదర్శనము చూపరుల కానందోత్సాహములను కలిగించినవి. పిమ్మట శ్రీయుత దాసు శ్రీవిక్రమరావు బార్-ఆఫ్-లా గారు వ్యాయామకళాశాల విద్యార్థులు ప్రదర్శించిన కర్తసామునకు వారి నభినందించిరి. ప్రాఫెసరు యస్వంతసింహగారు వారి నలుల తయారుచేసి నందులకై వారికి వందనముల నర్పించిరి ప్రతిపాకాలయొక్కయు, కా లే జి యొక్కయు విద్యార్థులు ఇట్టి కర్తసామునందును. శరీరవ్యాయామమునందును శిక్షకులకు దేశమునకు శ్రేయోదాయకముగ నుండుననిరి. అధ్యక్షులగు సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారు ఆనాడు ప్రదర్శించిన కర్తసాము, శరీరవ్యాయామములకు తమ సంతసమును వెల్లడించిరి. ఇట్టి ప్రదర్శనములు పాశ్చాత్య దేశములలో ప్రతి పాకాలయందును ఉలుచుగ జరుగుననిరి. కాని భరతవర్షమున ఇట్టి ప్రదర్శనము ఆరుగురు జరుగుచున్నది. దేశాభివృద్ధికి ఇట్టి శిక్షమరసమనిరి. బెజనాడయందున్న పాకాలలోన, దేశమునందలి అన్ని పాకాలలో, కాలేజీలలో ఇట్టి శిక్షణము అత్యవసరముగ కావలసి యున్నదనిరి. ప్రాఫెసరు యస్వంత సింహగారికి తమ ప్రాత్యహా మొసగుట దేశీయుల కర్తవ్యమనిరి. సభ్యులకు, అధ్యక్షులకు, యస్వంత సింహగారికి శ్రీయుత ఆరెకపూడి రామనాథంగారు వందనము లర్పించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

నూతనము ద్రితము

మన భారతదేశమున నింతవర కెవరు ఇట్టిగ్రంథమును ప్రకటించి యుండలేదు. ఇందు రేఖ, లక్షణములు మున్నగువానిని గుఱించి 800 చిత్రపటములుగలదు. శ్రీ బాలవృద్ధులందఱు సులభముగ గ్రహించులాగున సులభమైన చిత్ర నిర్వచనములను పేక్షింపక ఇంపలి విషయముల నెరుగవచ్చును. దీని వరువు ప్రతివారము, తమ ఆయుర్దాయము, సంసారశోభము, సంతానము, ఆయిశ్వర్యము, కార్యవిధి, దేహశోభము, వ్యాధి, అస్తవ్యము, ఇంకను జీవితసంబంధమున యితర విషయములు సులభముగ నెరుగవచ్చును. ఇతరులను తెప్పి పోలునొందవచ్చును. పండితులనేమిట దీని ప్రయోజనమును గూర్చి పొగడియున్నారు. వైకెండు శాస్త్రములు గల పుస్తక మొకటికి రూ 2-0-0. తపాలబళ్ళు ప్రత్యేకము.

విలాసము:—కృష్ణా త్రేడింగు ఏజెన్సీ,
9, రెడ్డియప్ప మొదలివీధి, వేలూరు.

జ్యోతిసు కౌన్సిలు పార్టీ

ప్రధానవిప్రు ఎన్నుకొనబడుట

ఈ నెల 15 తేదీని జ్యోతిసు కౌన్సిలుపక్షమువారు తమ క్రొత్తనాయకులగు బి. మునిసామినాయుడుగారి యధ్యక్షుత్వ క్రింద సమావేశమైరి. మునిసామినాయుడుగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడినందులకు సభవారు తమ అభినందనములను దెలిపిరి. క్రమప్రకారము పి. టి. రాజన్ గారు తమ ప్రధానవిప్రు పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. పిదప పి. టి. రాజన్ గారితో సభవారు మరల ప్రధాన విప్రుగా నెన్నుకొనిరి.

పై సభలో మరికొన్ని విషయములు గూడ ఆలోచించబడెను. మద్రాసు లోకలుబోర్డుల చట్టమును సర్దుబాటుచేసవలసిన దను ఉపపాదనను ఎదిరింపవలెనని సభవారు నిశ్చయించిరి.

చిత్తూరుజిల్లాలో ఖద్దరుప్రచారము

నారాయణవరము నంగుండెడి సంచార ఖద్దరుప్రచారమును దీపావళి పండుగకుగాను యీక్రిందిస్థలములకు మార్చబడును.

చిత్తూరు (శ్రీయుత రామకృష్ణరాజులంగారి గృహమున) 19,20,21, అక్టోబరు 29.

కాళహస్తి-(తాలూకాబోర్డుఅఫీసు) 22,24 అక్టోబరు 29 ఖద్దరుప్రచారముల మూలముగా యింటింటికి పల్లెపల్లెలకు పంపి అసంతోధనకే అమ్మబడును.

సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠి,
గౌరవ కార్యనియంత.

శ్రీవాసవాంబ ఆర్యవైశ్య వ్యాయామసంఘ స్థాపితము

శ్రీ శుక్లనామసం॥ ఆశ్వజ కు 10 స్తవారమున సరియైనది 12-10-29 వ తేదీన బెజనాడగ్రామంలో శ్రీ చిదిరిమకం వొడ్లో ఆర్యవైశ్యసమఖులచే కట్టించబడిన నూతన బిల్డింగునందు ముగింపు శ్రీ ముగ్ధనిసితో కౌన్సిల్ మనికొండ వెంకటవర సింహం శ్రేష్ఠిగారి ఆధిపత్యముక్రింద మహారు 500 మంది వైశ్య ప్రముఖులతో సభ జయప్రదముగా జరిగింపబడి ముగింపు శ్రీ గండపెండేర్ ధరుండును వైశ్య, భిక్షు, వ్యాయామ విభాషణ మల్ల కేసరిసువర్ణ ప్రకంఠఖుంటాబిరుదాంతలును ప్రాఫెసరు గరె వీరభువులుగారిచే పదకొండు ప్రార్థనాభివ్రవము అనగా బిల్డింగు తెరువబడెను. పదరు బెజనాడ వైశ్యులు యంతటినుంచి సంఘమును పోషించుచు వారి ఆరోగ్యమును అభివృద్ధిచేసుకొనగలరని ప్రార్థిస్తూవున్నాను.

నూనె మల్లయ్య శ్రేష్ఠి.

అలహాబాదు మ్యునిసిపాలిటీ

మ్యునిసిపలు మందరముపై జాతీయపతాకమును నెలకొల్పవలెనని మహాత్ముని కోరుటకు తీర్మానించుట

ఈనెల 15 వ తేదీరాత్రి జరిగినసభలో నీతీర్మాన ముమోదించబడెను. అనుబాలురు 14 గురు ప్రతిపాలురు 5 గురు. బ్రిటిషు పతాకము నెలకొల్పవలెనని కొందరును రెండింటిని గూడ నెలకొల్పవలెనని కొందరును సూరణలు ముపాదించిరి, గాని అవన్నియును వీగిపోయినవి. (శ్రీ ప్రె.)

సినిమాఫిల్ముల కథలు వ్రాయు నిరంజన్ పాలుగారు విదేశములనుండి 23వ తేదీని బొంబాయికివచ్చెదరు. బొంబాయి, అక్టోబరు 15:— సినిమాఫిల్ముల కథలు వ్రాయుటలో చాలా ఖ్యాతిజెందిన నిరంజన్ పాలుగారు విదేశములనుండి 23వ తేదీని బొంబాయికి వచ్చెయుదురు. ఈతడు శ్రీయుత చివినంద్రపాలుగారి పుత్రుడు. వీరు బారతీయసంఘమునకు సంబంధించినటువంటియు భారతీయుల జీవితమునకు సంబంధించినటువంటియు మంచిఫిల్ములు తీయుటయందు ఇండియన్ సేవనల్ యిండ్స్ట్రీసు కంపెనీవారికి తోడ్పడునటుల ఆ కంపెనీవారితో ఒడంబడిక చేసుకొనియున్నారు.

(శ్రీ ప్రె.)

వ్యవసాయము

కదిరి

(స్వకీయ విలేఖరి)

అక్టోబర్ 18:— శ్రీలక్ష్మీనృసింహ ఆంధ్రగోర్యాల పుస్తకభాండాగారము పునరుద్ధరించు నుద్దేశ్యముతో నూతనము గ కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనబడిన తరువాత, కార్యదర్శి, వి. వి. వేదాంతాచార్యులుగారి కృషివలన గ్రంథాలయము తోబాటు ఉచిత పత్రికాపకనాలయము తెరచుటకు ప్రారంభోత్సవము 12-10-29 న జయప్రదముగ జరుపబడెను.

వర్ణాకిమిడి

(స్వకీయ విలేఖరి)

దసరా మహోత్సవము:—ఈ సంవత్సరము, దసరా మహోత్సవము జయప్రదముగా జరిగి పోయెను. శ్రీమహారాజా వారి ఊరేగింపు చూడదగియున్నది. రాత్రి 12 గంటలకు దర్బారు జరిగెను. ఈ సంతిని నివేదిక సభలో చదువబడెను.

సుస్వాగతము:—సర్వకాస్త్ర ప్రచారకమండలిలో ఉపాధ్యక్షులగు బ్రి. శ్రీ. వాసా నూర్యనారాయణకాస్త్రీ గారు రానున్న 20 వ తేదీ ఆహ్వానములో, సిమ్లా మున్నగు ప్రాంతములలో తీవ్రముగా రజస్వలనంతర వివాహకాస్త్రీయత వై ప్రచారముగావించినందు కభినందించుచు పురవాసులు స్వాగతోత్సవముజరుప నెంచియున్నారు. అని తెలియుచున్నది.

కరప (కాకినాడ తాలూకా)

రైల్వే

కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వేలైనుపని పూర్తియైనది. ఈ నెల 25-వ తేదీని పెజ్జయింజినీరుదొర తనిఖీకివచ్చుట. నవంబరు 1 వ తేదీనుండి రైలుబండి నడుచునని తెలియుచున్నది.

వర్షము

గతనెల ఆఖరువారములో సుమారు 25 చుక్కలవార వురిసినది. ఇంక నొక్కరోజు జట్టివాన వురిసినచేలకు చాలకష్టము కలిగియుండును. అంతటితో ఆగినందున అంతగా నష్టము కలుగ లేదు.

పంచాయతీ

మా గ్రామమునకు 14-9-29 తేదీని మా తాలూకా తహశీల్దారు మ.-రా.-రా.-శ్రీ కందుల సుబ్బారావుగారు విచ్చేసి విలేజీ పంచాయతీ కోర్టుసభ్యుల యెన్నికలు జరిగించిరి. 9 గురు సభ్యులెన్నుకొనబడిరి. రివిన్యూ డివిజన్లో ఆఫీసరుగారు సభ్యుల కేసులు జిల్లాకలెనుకు పంపిరి. ప్రచురణాసంతరము ప్రెసిడెంట్లు ఎన్నికయియు జరిగి కోర్టు అమలు ప్రారంభయినను.

పుస్తక భాండాగారము

ఇచట కొందరు యువకులచే విజయదశమిరోజున పుస్తక భాండాగారము స్థాపింపబడినది. నాడు శ్రీ రావు వెంకట్రాయణింగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. పంచాయతీ కోర్టు సభ్యులు ఇతర విద్యార్థిమానులు సభకు విచ్చేసిరి. బ్రహ్మశ్రీ సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారు భాండాగారోద్యమమును గూర్చి విపులముగా సుపన్యసించిరి. వారే గ్రంథాలయమునకు “స్వధర్మపుస్తకభాండాగార” మని నామకరణము గావించిరి. అది సర్వజనాంగీకృతమైనది. అందులకు తమహర్షమును దెలుపుచు తాలూకా బోర్డు సహాయమునుగూడ మనము సొందవలెననియు సహాయముచేసి తీరవలెననియు తాలూకాబోర్డుద్రవ్యమును మనప్రజలసామ్యేయనియు ము|| సి. హెచ్. వి. నూర్యనారాయణమూర్తిగారు చెప్పిరి. డాక్టరు పి. లక్ష్మీపతి రావుగారు భాండాగారము రిజిస్టరు చేయించవలెనని తెలిపిరి. బ్ర. శ్రీ. కొటకామల కామకాస్త్రీగారు తాముగూడ గ్రంథాలయమునకు తమకేక్రికొలది సహాయపడుదునని వాగ్దానముచేసిరి. గ్రంథాలయము రిజిస్టరు చేసినచేటనే తాలూకాబోర్డువారి సహాయమునుగూడ కోరుటకు ప్రజలు తీర్మానించిరి. ఈ సంవత్సరమునకు మ. రా. రా. శ్రీ లు రావు వెంకట్రాయణింగారు అధ్యక్షులుగాను చెలికాని వెంకటనూర్యసరసింహారావుగారు కార్యదర్శిగాను పనిచూచుటకు ఏర్పాటుయిరి. వెంకట్రాయణింగారు జేతభాషాభిమానులు. వీరియధ్యక్షతన భాండాగారము మంచిప్రయోజనముగాంచి విస్తరింపగలదని నిశ్చయము.

(ఒక విలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

గౌరవమీ గ్రంథాలయము

అక్టోబరు 15:—శ్రీ గౌరవమీ గ్రంథాలయము యొక్క 29 వ సాగారణ సంఘసభ ఈనెల 18 వ తేదీ ఆదివారంసాయం కాలము 5 గంటలకు గ్రంథాలయ భవనమునజరిగెను. ము||రా||శ్రీ కంచుమర్తి సీతారామచంద్రరావుగారు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. 1928-29 సంవత్సర వార్షిక నివేదిక నామోదించి న పిమ్మట నూతన కార్యనిర్వాహకవర్గపు విన్నికలు జరిగెను. ము||రా||శ్రీ కంచుమర్తి సీతారామ చంద్రరావుగారిని అధ్యక్షులుగాను, ము||రా||శ్రీ నాళం కృష్ణారావు, కవిరాజ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి కాస్త్రీగార్లును ఉపాధ్యక్షులుగాను శ్రీ యుతులన నాళం పట్టాభి రామారావు, డేరం వేంకట చలపతి రావు, ప్రయాగ వేంకటచలపతిరావు, కొత్త నూర్యనారాయణ, చెఱుకువాడ నుబ్రహ్మణ్యముగార్లును సంయుక్త కార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకొనిరి.

పునర్నివాహము

ది 14-10-29 తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు రాజమహేంద్రవరమున ఆనందాశ్రమములో హితకారిణి, సమాజము వారి యాదరణక్రింద విత్తుతు శరణాలయబాలికయగు శ్రీమతి సీతారామమ్మకును, బెంగాలునాగపూరురైల్వే పాఠశాలలో తెలుగు పండితులుగానున్న శ్రీయుత తాడేపల్లి వెంకట రామమూర్తిగారికిని వివాహము జరిగెను.

కావూరు

మహాత్ముని పట్టిపూర్తి

ఏతన్మహోత్సవ వియూర జయప్రదముగా నెరవేర్చబడెను. అనాడు 400 మంది బీదల కన్నదానమును 80 మంది వికలాంగులకు ఖాదీవస్త్రదానమును విదేశవస్త్రదానమును జరిగెను. నూలువడుకు పోటీపరీక్షలో శ్రీలు విరివిగ పాల్గొనిరి. గెలుపొందినవారికి ఖడ్గదూదీరులు బహూకరింపబడెను. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. మహాత్మునకు కానుకగ శ్రీ లొసగిన 4 లక్షల గజములనూలు వారలు సమర్పింపి పంపబడెను.

జాతీయపాఠశాల

ఇందలి విద్యార్థులకు దసరాపరీక్షలు జరుపబడి అందు ప్రథమశ్రేణిలో నుత్తీర్ణులయిన 7 గురుకు ఖడ్గదూదీరులు బహూకరింపబడెను. మామూలుగా నీపాఠశాలపాఠ్యమున జరుగు ఓపానలిఖితలను పనులుచేయుటకు పాలకసంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఖాదీ డిప్రో

సుమారు మూడేండ్లక్రిందట నీ యూర స్థాపించిన ఖాదీ డిప్రో క్రమక్రమముగా నభివృద్ధిచెందుచున్నది. ప్రస్తుతము నెల 1 కి రు 100-0-0 లకు తగ్గని అమృతము సాగుచున్నది. హోరు గానున్న శ్రీయుత గడ్డిపాటి వెంకటరత్నం చౌదరిగారు ఖాదీ వ్యాప్తికి విశేషయత్నము సల్పుచున్నారు.

సహకార పరపతిసంఘము

ఇటీవల నీ యూర Sihar పతిసంఘము నెలకొల్పబడినది. యువకులును ఉత్సాహి AH GA, శ్రీ నాగళ్ల లక్ష్మీ నారాయణ చౌదరిగారు కార్యదర్శులుగాను, సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారు కార్యదర్శులుగాను పనిచూచుటకు ఈ సంఘము సర్వదా సహకారి యగుగాలి!

గ్రామసంఘము

12 వ తేదీ శ్రీమంత్ గుడిమెట్టి తిరుమలవరదాచార్యులు ఎం. ఏ. గారు తాము చిట్టిగూడూరిలో స్థాపించిన సంస్కృత కళాశాలకు మూలధనమును నేకరించునిమిత్తము ఈ గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. గ్రామసంఘమువారు శ్రీవారికి రూ 100-0-0 లు విరాళమొసగి తమ భాషాభిమానమును వెల్లడించి కృతకృత్యులైరి.

(ఒక విలేఖరి)

బాలవిత్తంతువివాహము (34 వది)

కాకినాడ ఆంధ్రబాలవిత్తంతు శరణాలయమున 7-10-29 బుధవారం రాత్రి 7 గంటలకు.

వరుడు బళ్లారి. నైసమ్మగారు ఉపాధ్యాయులు వి. లక్ష్మణరావుగారు

కన్య—సండుమడ కామేశ్వరమ్మ, వీరలకు వివాహముజరిగినది. రాశ్రీ అయ్యగారి ఉయ్యతరావు గారు, డాక్టరు రామకృష్ణరావుగారు, బంగారు సత్యనారాయణగారు వచ్చి రాలును ఇంకా అనేక పెద్దగునువ్యులును వచ్చి యుండిరి. వివాహము చాలావైభవముతో జరిగినది.

(ఒక విలేఖరి)

రాజోలు నార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి యొద్దనుండి)

రాజోలు ఉపాధ్యాయులసభ

రాజోలు:—ఈనెల 5 వ తేదీ ఆదివారం రాజోలులో వీరభానుపురమందిరమున రాజోలు కేంజీ ఉపాధ్యాయుల సంఘ ముజమాన్యమున మూడవ ఉపాధ్యాయుల మహాసభ జరుపబడినది. తూర్పు గోదావరి జిల్లావిద్యాకాఖాధికారియగు ము||రా||శ్రీ జి. దామోదర మొదలియారుగారు కొన్ని అనివార్యకార్యములచే సభకు రాజాలనందున, నర్సాపురమున దొరతనమువారి బోధనాభ్యసన పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులుగనున్న ము||రా||శ్రీ సత్తిరాజు కామేశ్వరరావు పంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

సభాదినమునకు పూర్వము సంతత ధారాపాతముగ వర్షము కురిసి సభాదినమునూడ ఆకసము మేఘుచ్చన్నమై యుండినను సభా కార్యము లందిలియుత్సాహముచే రాజోలు కేంజీ లోని యుపాధ్యాయులు రమారమి 400 వఱకు సభకు విచ్చేసిరి. ప్రస్తుత మునులలో నున్న తక్కువ-వశీతముల యేర్పాటును గురించియు, జీతములుచాలక ఉపాధ్యాయులు పడుచున్న కష్టముల గురించియు ముఖ్యులగు తీర్మానములు గావించిన పీదప నిర్ణయోచిత విద్యావిధానమును రాజోలు, కేంజీలో అమలులో పెట్టుట త్యక్తపరమని మహాసభవారిచే మరియొక్క- తీర్మాన మంగీకృతమయెను.

పిమ్మట పాఠశాలలో తయారుచేయబడిన వస్తుప్రదర్శనము గావించబడెను. ప్రదర్శింపబడిన వస్తువులు మంచినీర్మాణకాళమును చూపునవిగా నున్నందున కొన్ని యోగ్యతాపత్రములును పతకములును బహుమానరూపకముగా నొసంగబడెను. వ్యాపరచననుగుంచి యొకపోటీపరీక్ష చేయబడి జయమొందిన వారికి పతకము లొసంగబడెను. ప్రజారంజకులగు యీజిల్లా విద్యాకాఖాధికారి మ.-రా.-శ్రీ జి. దామోదర మొదలియారు అవర్గలో వి. యె. యల్. టి. యీసందర్భమున ప్రతినవత్సరమును ఒక బహుమతి యొసంగుట కేర్పరచి ఉపాధ్యాయులకు ప్రోత్సాహము కలిగించినందులకు వారెంతయు ప్రశంసనీయులు.

బాణా దరఖాస్తుదారులు

1. బొంబోతు రామారావు, గుడివాడ
2. బండారు లాలు, శనివారపేట
3. అనుపల్లి వెంకటేశ్వర్లు, బెజవాడ,
4. బరాదర్ రాం గోపాల్, వెంకటగిరి
5. పాళం వేణుగోపాలం, కాకలపాడు

(1) అనుపల్లి వెంకటేశ్వర్లు గెలిచినాడు. పాళం వేణుగోపాలం ఓడినాడు.

(2) బరాదర్ రాంగోపాల్ గెలిచినాడు, అనుపల్లి వెంకటేశ్వర్లు ఓడినాడు.

వైసల్య

(3) బరాదర్ రాం గోపాల్ ఓడినాడు. బొంబోతు రామారావు గెలిచినాడు.

శ్రీ మోతే కృష్ణారావు జమిందారుగారు ఘూరు రు 80 లు విలువగల్గిన వెండి బాణాకరయున్నా సంఘము వారు బంగారు పతకమును బహుమానముగా నిచ్చిరి.

సువర్ణసుందరసము
పర్వసేవామేహములకు
సంబంధించింది

ఎటువంటి సవామేహములైన గురువర్ణము, ఇకాజెక్ నులు అనవసరం, నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్గుణములు లేవు, అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు నైద్యమున అనుభవముగల శీ|| శే|| నేటూరిసుందరకాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.

4

నెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణా)

తాడిపత్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

అక్టోబరు, 15:- స్వాతివిషకలకై నోళ్ల దెరువకొని పరి తపించు మత్తెపుచిప్పలతో ఆకసమువంక జూచుచు చినుకు భూమిపై బడునా దేవుడాయని వేదియండినరైతులు ఇక వల దో దైవమాయననంతనర కొక్కమాసముకాలము విడువకుండిన వర్షములు నిన్నట మొన్నట వడలినవి. పైరుపచ్చలు కలకలనవ్వు టకు మఱల కొంచ మవకాశ మేర్పడినది. కాని దగ్గులు పడితములు విరివిగా బ్రాకినవి. చలిజ్వరములుకూడ కొంత చూరవజేసికొని నవి. కాని యాయూరిలో నందఱ కనుకూడుగ మెరుగుచుండి యందఱి యాదరణమునకు బాత్రుడై, రాత్రి యనక, పగలనక విసుగు వేసరికలేక పేదయని భాగ్యవంతుడని భేదముచేయక నిరంతరము నందు ముఖ్యముగ పోయినతూరివచ్చిన మలేరియా జ్వరములలో ప్రజలకంతో యుపయోగించిన ఈయూరి సజ్జాసి పైంటు సర్దుసుగారగు ముక్కామల సుబ్బరావుగారు కృష్ణాజిల్లా కు మార్చబడిరిని వినుట ముఖ్యముగ బ్రస్తుతనందర్బములలో నెంతయు విచారకరముగ నున్నది. ఈ యూరి మృగనిశిల సంఘ మువారుకూడ నిన్ను చేరిన సాధారణమావేళములో వారినేవను గొనియాడుచు వారి వియోగమునకై నగచుచున్నట్లు తీర్మానిం చిరనియు అతీర్మానము ప్రతులను సర్జన్ జనరల్ మొదలగు వారలకు బంపిరనియుకూడ తెలియుచున్నది. ఈవిషయమున తమధర్మమును నెరవేర్చినందుకు మృగనిశిత కాన్సిలు వారభి నందనియులు.

నాటకకళ

అల్లాబక్ష్ మీరాక్ మొహిదీన్ గారి సినిమాహాలు నిడమైనప్పటినుండి నాటకసమాజములు తరచు నీయూరికి వచ్చు చున్నవి. ఈయూరికి నాటకములు క్రొత్తవికావు. రాజమ హేంద్రవరమునుండి బాలవినోదసభ వారరుదెంచి నాల్గునాటక ములు ప్రదర్శించిరి.

ఇప్పుడు మైసూరు రాష్ట్రమునకుజెందిన శ్రీచంద్రమా లీశ్వర నాటకసమాజమువారు రానున్నారు.

దసరా

దసరాపండుగ గడచిపోయినది. ప్రాజ్ఞుటూరు శ్రీయుత కొప్పరపు సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు, జమ్మలమంచి శ్రీయుత వంకదాస వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు ఈ యూరి కేతెంచి వైశ్యసంఘములో నుండిన చీలికల సరిజేసి పోయియుండుటచే నసరాత్రములలోని కన్యకాపరమేశ్వ ర్యత్నములు మిక్కిలి యుత్సాహవంతముగ జరిగినవి.

(శ్రీ) చింతల వెంకటరమణస్వామివారి

ఉత్సవము లారంభమైనవి, రాజశ్రీ జొన్నగొడ్డ గోవిం దప్పశ్రేష్ఠిగారు ధర్మకర్తలు. చాల శ్రద్ధవహించి మిక్కిలియు తాహముతో నుత్సవముల చాల జయప్రదముగ నిర్వహింపవలె నని కృషిచేయుచున్నారు. వారందు కభినందనీయులు. కాని గొన్ని సంవత్సరములనుండి నిలిపివేయబడియుండిన బోగముమే శము నీసారి మఱల రప్పించి వారినతార్కర్యమునకు గళంకవ గల్గించుకొనిరి. ఇకమిడబట్టనైన పీరిపడతని విడిచిన బాగుండును.

ఆంధ్ర యువతీ విద్యా పరిషత్తు.

అన్నపూర్ణాదేవిస్మారక చిహ్నముగ గ్రంథమాల స్థాపించుట

దెజవాడ, అక్టో 16—మార్క దేవర సంశీవరాయణం గారు యిట్లు తంతివార్త సంపుచున్నారు—కీర్తిశేషు రాలయిన మా గం టి అన్న పూర్ణా దేవి ఆంధ్ర యువతీ పరిషత్తును నిండవ వార్షికోత్సవమునాడు యీనెల 17 వ తేదీని ఆమెస్మారకచిహ్నముగ నుంటూరులో ఆంధ్ర యువతీ విద్యాపరిషత్తునకు, అన్నపూర్ణాదేవిగ్రంథమాలను స్థాపించుటకు నూచింపబడెను. ఈ గ్రంథమాలలో ప్రథమ కుసుమముగ కన్యాయువతీ వ. లలితాంబికా (కానలి) రచించిన సాంఘిక పున, ఆంధ్రసాంఘికజీవితమును తెలుపునది ప్రచురింపబడును. ఆంధ్రస్త్రీలు ఈ పరిషత్తును ఈ గ్రంథమాలను పోషింప బ్రాధితులు.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రైలుక్రింద మరణము

అక్టోబరు 18:—నిన్నటిదినము తలదెగిన ఒక మొండెము రైలుపట్టాలపై పడియుండెను. తలకనుపడుటలేదు. పంచాయతీ జరిగెను. విశాఖపట్టణము గొల్లపీఠిలోని యొక యువకుడనియు, ఆత్మహత్య గావించుకొనె ననియు తీర్పుజరిగెను.

దసరాపూజలు

గ్రామమున దసరాపూజలు పలుచోట్లజరిగెను. హిందూ పరమందిరమువారును జయప్రదముగ జరిపిరి.

ఖద్దరు ప్రచారము

స్వైంజరుతో ముగియు నీసంవత్సరమున ఈ పట్టణము నందలి ఖాదీభాండారువారు (ఆ. భా. చ. సం) పదమాడువేల నరకు ఖద్దరు విక్రయించిరి. నగరములో పీఠులందు ఖద్దరు విక్ర యింపబడుచున్నది. అనేకవిధములగు తయారీవస్తువులు ఆమ్మ బడుచున్నవి.

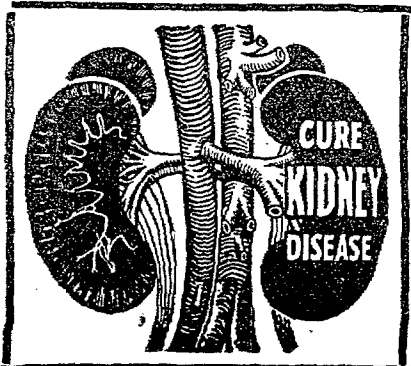
వ్యాయామక్రీడలు

రోమును క్యాళిక్కు సంఘమువారిచే నెరవేర్చబడిన వ్యాయామక్రీడలు (ఫుట్బాల్) పండుమలలో బి. సి. మెమో రియలు సంఘమువారు విజయముగాంచిరి.

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూలు కాచిన గజ్జి, టీడ, వియ్యు, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. అమ్మ తాంబూలం డిప్లో, బూర్బాము - నుదరాను

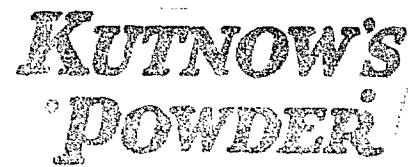

మూత్రకోశముల వ్యాధి చాలమందికి కలదని మీకు తెలియదు!

మూత్రకోశపువ్యాధి నభివృద్ధి కాక పూర్వమే జాగ్రత్తపడుడు. కీళ్ల క్రిందవాపు, నడుమునొప్పి, మూత్రము కొండముగావచ్చుట, మూత్రము రంగుగా మారుట మొద లైనవి పై వ్యాధికి నూచకములు. మూత్రకోశములనుండి వెడలి పోవలసిన విషద్రవములు మూత్రము మొదలైనవి నిలిచియుండుటయే కారణము. అల్పద్రవ చేసిన అతిమూత్ర వ్యాధి క్రిందికిమారును.

మూత్రకోశ సంబంధమైనవాటి కన్నీటికి ఐరోపా దేశముందు కార్ల్స్ బాడ్ నదీ ద్వారా సంబంధమైన జల పూటయొక్క ప్రభావములు గలిగిన కట్స్ వో పాడరును నిర్ణయింతురు. ఒకగ్లాసెడు నీళ్లలో ఒకచెంచా కట్స్ వో పాడరును వేసిన త్రాగుటకు అనువైన పానీయమగును. మూత్రకోశములను శుభ్రపరచును. రక్తముందు చేరిన దుష్పదార్థములను తొలగించును.

కట్స్ వో పాడరు, మంటునగాని వాపునగాని గలుగనీయదు. మూత్రకోశవ్యాధుల నభివృద్ధి పొంద నీయదు.

ఖ్యాతిగాంచిన కార్ల్స్ బాడ్ క్యూర్ మందులంగ క్లన్నిటియందును సీసా 1-కి రు 2-4 వొడుము.

వీజెంటు:—

మెసర్స్ దాదాఅండుకో, హైదరాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర మహాసభ

ఆహ్వానసంఘము యేర్పాటు చేయబడినది

(స్వకీయవిలేఖరి)

దెజవాడ, అక్టో 15:—నేటి సాయంత్రం 4 గంటలకు శ్రీదుర్గావిలాసము నందు శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఆంధ్రమహాసభను జరుపుట కేర్పాట్లు చేయుట కొకసభ జరిగినది.

ప్రప్రథమమున ఆంధ్రమహాసభను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభతో జరుపవలెనా లేక ప్రత్యేకముగ మరొక సమయమున జరుప వలెనా అనెడు ప్రశ్నపై చాలా చర్చ జరిగెను.

శ్రీ దేశోద్ధారకు లిట్లు నడిపిరి:—తెలుగువారు కోటి అరువది లక్షల మంది యున్నప్పటికి ప్రభుత్వములో పలుకుబడి లేకుండెను. పేరు, ప్రతిష్టలు తక్కువగ నుండెను, ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వమును ప్రకటించుటకై ఆంధ్రోద్యమము బయలుదేరినది. మనకు రాజధానినగరములేని లోపము చాలకలదు.

విద్యావిషయమున గూడ అభివృద్ధి లేకుండెను. ఆంధ్రరాష్ట్రము విడిగనుండినగాని ఆంధ్రుల ప్రతిభ ప్రతిష్ఠింపబడనేరదని ఆంధ్రులెల్ల రం గీ క రిం చి ఆంధ్రోద్యమము పట్ల అభిమానము చూపిరి. మొదట జరిగిన ఆంధ్ర మహాసభలు బహు జయప్రదముగ జరిగినవి. కాని సహాయ నిరాకరణోద్యమము ప్రారంభమై ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభతోపాటు ఆంధ్ర మహాసభ జరుగు నప్పటినుండియు ఆంధ్రమహాసభ ప్రాముఖ్యత తగ్గినది. రానురాను రెండుమాడు గంటలలోనే ఆంధ్ర మహాసభ కార్యక్రమము పూర్తిచేయుట తటస్థ మగుచున్నది. ఇట్లుగాక ఆంధ్ర మహాసభను పూర్వపుస్థితికి తీసుకరావలెనని తలంపుగలదు. అయితే ఇచ్చట ఇప్పటికప్పుడే ఆంధ్ర మహాసభను రాష్ట్రీయ సభతో జరుపు యత్నములు ప్రారంభమైనవి. రాజకీయ సంస్కరణలు వచ్చినప్పటికి మరల అసఫర మహాసభలకు అనకా శముండెతిరును. ఆ సందర్భమున ఆంధ్ర మహాసభను ఆదర్శముగ చేయవలయునని కోరిగలదు. ఇందులకెల్లరు ఆమోదింతురని నమ్ముచున్నాను. దెజవాడ కూడలిస్థానము అగుటవలన చాలమంది మహాసభలకు విచ్చేయుదురు. వారికి తగిన సౌకర్యములను చేపూర్చుటకై ఎట్టి భేదాభిప్రాయములున్నను వానినన్నింటిని మఱచిపోయి మహాసభసభలు జయప్రదముగ జరుగుటకు ఎల్లరు తోడ్పడవలసియున్నది.

అధ్యక్షుల వారి అభిప్రాయములతో సభ వారే కీ భ విం చి రి . అ టు పై ని ఆంధ్రమహాసభసభకు ఆహ్వానసంఘ యేర్పాటు చేయబడినది. ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వపు రుసుము రు 2-0-0 లు నిర్ణయించబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ ఆహ్వాన సంఘమున రు 5/ లు యిచ్చి సభ్యులుగ చేరినవారు రు 1-0-0 లు మాత్రమే యిచ్చి వచ్చు ననియు, రు 10/ లు అంతకు పై మించి యిచ్చినవారేమియు యియకనే యీ యాహ్వాన సంఘ సభ్యులగుదురనియు తీర్మానించబడినది.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ శ్రీ మునగాల రాజాగారు గాని లేదా రావుసాహెబు సి. కొశంబరెడ్డిగారు గాని యుండు లాగున తీర్మానింపబడినది.

శ్రీయుత కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు జనరల్ సెక్రటరీగా ఎన్నుకొనబడినారు.

ఇరికను పలుకుబడి గల పెద్ద మనుష్యులు ఉపాధ్యక్షులుగను, కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడి నారు.

అన్ని మహాసభలకు యేర్పాట్లు చరుకుగ జరుగుచున్నవి. కావలసిన ద్రవ్యము కూడ ప్రోత్సాహ కరముగ వసూలు చేయబడుచున్నది. అన్ని విధముల జయప్రదముగ మహాసభలను జరుపుటకై కార్యనిర్వాహకులు శ్రద్ధతో పని చేయుచున్నారు.

ఆంధ్ర కన్యాయజ్ఞానవల్లసభ

కార్యనిర్వాహకసంఘ సమావేశము ఏలూరు, అక్టోబరు 16:—డా॥ జోగయ్యశర్మగారు యిట్లు తంతివార్త సంపుచున్నారు:—ఆంధ్రకన్యాయజ్ఞానవల్లసభయొక్క కార్యనిర్వాహకసంఘ సమావేశము నర్నాపురంలో అధ్యక్షునియింటియందు 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయవలసియున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

గూడెంపాడు ప్రాజెక్టు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్ర:—కర్నూలు ఎన్నికల నియమాలను గూడెంపాడు ప్రాజెక్టు పునఃపరిశీలన గావించిన తరువాత తమ రిపోర్టును పంపినారా? అట్లయినచో, అదియెట్టిది?

జ:—దు. ఎన్నికల నియమాలను గూడెంపాడు ప్రాజెక్టు పరిశీలించబడుట 1930 జనవరిలోగా పూర్తియగునని తోచుచున్నది.

విజ్ఞానరంగం హెడ్డునూయిసు

జి. నారాయణరాజుగారు

ప్ర:—(1) విజ్ఞానరంగం హెడ్డునూయిసును ప్రభుత్వమువారిచే పాంక్షను చేయబడిన యభివృద్ధిపనుల కెట్టివి?

(2) తలంపబడిన యభివృద్ధిపనుల నింకను అధికముగా బడుదలకాబడగల నీటిమొత్తమెంత?

(3) సదరు అభివృద్ధి పనులయొక్క వివరముల డెయిలీ కాగితములను సభ యెదుటబెట్టెదరా?

(4) ఈ యభివృద్ధి పనులెంతవరకు జరిగియున్నవి? ఎప్పుడు పూర్తియగును?

జ:—(1) నీటిని విడుదలచేయు తూమును వెడల్పు గావించుటయును, క్రొత్తవాడెరిపట్టెదనునెలకొల్పబడుటయును.

(2) 781 అక్షులకు.

(3) ఎన్నికల నియమాలను గూడెంపాడు ప్రాజెక్టు పరిశీలించబడుట 1930 జనవరిలోగా పూర్తియగునని తోచుచున్నది.

(4) కానలిన వట్టలకొరకు ఇండ్లంటు పట్టినవర్కులను పూర్తిగా జనరలు నాపర్చుంటున్నారనియు, నుంచబడినది. కాలునలు మాంబడియందు, కాలునలో పని ప్రారంభించబడును. 1931-32 లో పని పూర్తికావచ్చును.

తదుపరిలో నొకనెలపాటు జరిగియున్నది.

జి. నారాయణరాజుగారు

ప్ర:—(1) పట్టును గోదావరి జిల్లాలో తిరుగులలో నొక సభాకేసు జడ్జికోర్టును స్థాపించునామనగలదా?

(2) సదరు కోర్టు అధికారియైన నుంచబడు సరిహద్దు తెల్పి? సదరు జిల్లాలో పట్టును స్థాపించునామనగలదా? యధికారియైన నున్న సరిహద్దులయందు స్థాపించబడిన మాన్యు తెల్పి?

(3) ఈ విషయమును జిల్లాజడ్జియొక్కయు, హైకోర్టు యొక్కయు సిఫార్సు తెల్పి? సదరు జిల్లా ప్రజలనుండి విన్నపము లేనయినను ప్రభుత్వమువారికిచేరినవా? అని యెట్టివి?

(4) ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారు ఆఖరు ఉత్తరువులను గావించిరా?

జ:—(1) (2) (3) (4) అట్టిసూచన యేదీయును ప్రభుత్వమువారియెదుట లేదు.

(5) ఈ క్రిందివిన్నపములు చేరినవి:—

(1) పట్టును గోదావరి జిల్లాకు మాడవ పెర్యనెంటు సబ్ డివిజన్ స్థాపించబడగూడదనియును.

(2) తిరుగులలో నొకసభాకోర్టు స్థాపించబడగూడదనియును.

(3) పట్టును గోదావరి జిల్లాకు స్థాపించబడవలె ననియును.

సబ్ డివిజన్ లో విచారణలోనున్న

ఫైదీలకు నీటి సరఫరా భోజనసదుపాయములు

బషీరఅహమ్మదు సయ్యదుగారు

ప్ర:—(1) సబ్ డివిజన్ లో విచారణలోనున్న ఫైదీలకు నీటి సరఫరా పనులను వారికిని గూడ, తమ యవసరములను దీర్చుకొనుటకు నీటిసరఫరయేర్పాటు చేయుటకు నిజమేనా?

(2) రిమాండులోనున్న ఫైదీలకు ప్రస్తుతము బిసగబడుచున్న ఆహారపరిమితి యెప్పుడు నిర్ణయింపబడెను?

(3) సబ్ డివిజన్ లో విచారణలోనున్న ఫైదీలకు ప్రస్తుత మొసగబడుచున్న ఆహారము చాలాపావులుగాక రకముమాడ మంచిదికాదని ఫిర్యాగులేయినను ప్రభుత్వమువారికి చేరినవా?

(4) ఈ సబ్ డివిజన్ లో ఫైదీలకు ఆహారపరిమితి అధికము గావించు నూచనలుయేదయిన గలదా?

జ:—(1) ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టలేదు. దానిని కోరియున్నారు.

(2) 1918 సం॥లో

(3) లేదు.

(4) ఫైదీలయొక్క ఆహారమునకు ఇతర సౌకర్యము విషయ సంబంధించిన నిబంధనల సవరణ ప్రభుత్వమువారిచే లచారించబడుచున్నది.

లాకా లేజి మురుగునీటి పంపింగుస్టేషను విషయము

సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియ్యగారు

ప్ర:—(1) లాకా లేజి మురుగునీటి పంపింగుస్టేషను విషయముగూర్చి స్వామిలూరి యంజనీరు రిపోర్టు ప్రభుత్వమువారిచే విచారించబడినదా?

(2) సదరురిపోర్టు మద్రాసు కార్పొరేషనుకు రిమార్కులకొరకు పంపబడెనా?

(3) కార్పొరేషను రిమార్కులు - లేక సమాధానము ప్రభుత్వమువారికి చేరినవా? అట్లయినచో, దానిని సభయెదుట బెట్టెదరా?

జ:—(1) లేదు.

(2) అవును.

(3) లేదు.

లాండు రెవిన్యూబిల్లు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

ప్ర:—ఒక తృప్తికరమును లాండు రెవిన్యూబిల్లుయొక్క నూత్రములను చర్చించుటకు ప్రతినిధుల సమావేశము కలిగి జరిపించుటకు ప్రభుత్వమువారి కుద్దేశమున్నదా?

జ:—ప్రస్తుతము అట్టియొద్దేశ్యము లేదు.

మద్రాసు సెక్రెటేరియటులో ఆంగ్లఉద్యోగుల సంఖ్య

ఎ. కాశీరెడ్డిగారు

ప్ర:—(1) గవర్నమెంటు సెక్రెటేరియటులో రూ 500 కంటె నెక్కువ నెలకొనగల భారతీయులెందరున్నార? రూ 150 కంటె నెక్కువనెలకొనగల భారతీయులెందరున్నార?

(2) వీరిలో ఆంగ్లంబడెందరున్నార?

జ:—(1) రూ 500 అంతకెక్కువ నెలకొనగలవారు పనులవారు. రూ 150 అంతకెక్కువ రూ 500 కంటె నెక్కువ నెలకొనగలవారి సంఖ్య 82.

(2) పై మొదటిభాగములో ముగ్గురును, రెండవభాగములో నొక్కరును ఆంగ్లంబడెందున్నారు.

8-10-29 తేది సమావేశములో ఏ. పరశురామరావుగారి ప్రశ్న కొనగబడిన జవాబునకు యాక్రిందిపట్టిక జనుబంధించబడినది:—

సెక్రెటేరియటును, శాసనసభ కార్యాలయమును నియమించబడియున్న ఆంగ్ల భాషరెండెంటుల యొక్కయు, సుబ్-సెంటుల యొక్కయు, సంఖ్యను డెయిలీపట్టిక:—

డిపార్టుమెంటు పేరు. ఆంగ్ల భాషరెండెంటుల సంఖ్య. టుల సంఖ్య. సంఖ్య.

ఫిఫ్త్ సెక్రెటేరియటు సున్న 1

ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు సున్న 2

రెవెన్యూ సున్న 1

అభివృద్ధి 1 సున్న

సానికల్ సర్వీసులను సున్న సున్న

వ్యాపక, విద్యా సున్న సున్న

పబ్లికవర్కుస్, తేలరు 1 సున్న

శాసనసభ కార్యాలయము సున్న 8

16-10-29 తేది సమావేశము: యాక్రిందిప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

ఆంగ్లజిల్లాలలో గ్రామ కౌన్సిలులను కమిటీలు

పోలీసుసాదా

జి. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు

ప్ర:—(1) ఆంగ్లజిల్లాలలో పోలీసుసాదా గ్రామ కౌన్సిలులను కమిటీలు సభ్యులకేర్పరు యెవరినెవరిగా సదరు కమిటీలను బలవంతపెట్టుచున్నారా?

(2) అట్లయినచో, యెవరియొత్తరువులైన వారట్లు గావించుచున్నారు?

జ:—(1) లేదు. (2) ప్రశ్న కవసరములేదు.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

ప్ర:—పోలీసు సభ్యులకేర్పరుల జబర్దస్తీ గూర్చి వార్తా పత్రికలలో, ప్రకటింపబడిన వార్తలబట్టి ప్రభుత్వమువారు విచారణ గావించెదరా?

జ:—అవును.

కాలేజీపండితుల వేతనాభివృద్ధి

కే. ఆర్. కరంతుగారు

ప్ర:—కాలేజీపండితుల వేతనాభివృద్ధిగూర్చి పట్టిక ఇచ్చిపట్టికను డైరెక్టరు గారి లేక ప్రభుత్వమువారుగారి నట్టి నూచనలను గావించియున్నారా?

జ:—ఆవిషయము విచారించబడుచున్నది.

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్ర:—పండితులను ఇతర తక్కువర్గతో సమానముగా జూడవలసిన న్యాయమును ప్రభుత్వమువారు విచారించెదరా?

జ:—లేదు. పండితులు వేరొకస్థానము నాక్రమించి యున్నారు.

ప్ర:—అట్టివిభేద మెందుకు?

జ:—విశ్వవిద్యాలయ కమిషనువారే అట్టి విభేదమును సిఫార్సు గావించిరి.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు

పల్లంరాజుగారి యెన్నిక ప్రకటన

కే. కోటిరెడ్డిగారు

ప్ర:—(1) తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయుత పల్లంరాజుగారి నెన్నుకొనిన సభ యే తేదీయందు జరిగెను?

(2) శ్రీయుత పి. గోవిందరావునాయుడుగారి అధ్యక్షత యే తేదీయందు అంత ముందెను?

(3) ఫోర్టు సెంటుబార్డ్ కెజెటులో ఏ తేదీయందు శ్రీయుత పల్లంరాజుగారియెన్నిక ప్రకటింపబడెను?

(4) ఆలస్యమునకు కారణ మేమి? అందుకు బాధ్యులెవరు?

(5) లోకల్ బోర్డు అధ్యక్షుల యెన్నికలను ప్రకటించుటలో అట్టి యాలస్య మికముందు జరుగకుండుటకుగాను ప్రభుత్వమునా లేమిసర్వ దీనికొనవలసియున్నాను?

జ:—(1) 15-8-29. (2) 24-8-29. (3) 24-9-29. (4) 712 నెం॥ ప్రశ్నకు జవాబు నూడండి.

(5) ఆలస్యము జరుగకుండ జేయుటకు సాధ్యపడకుండెను. కాబట్టి యెట్టిసర్వయును దీనికొన నుద్దేశములేదు.

హమీదుఖానుగారు

ప్ర:—అట్టి యక్రమము ఇకముందు జరుగకుండ జేయుటకు ప్రభుత్వమునా చేయిన చర్య దీనికొనిరా?

జ:—నైను వెనెడెంటుగారి చర్య తా నాక్రమించిన సదవికి తగియుండలేదని ప్రభుత్వమునా రివివరకే యతనికి డెలివి యున్నారు.

కే. కోటిరెడ్డిగారు

ప్ర:—ఎన్నికల ఫలితములు రిజిస్టరు పోస్టు ద్వారా పంపవలసినదిగా రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులకు ప్రభుత్వమునా నొక సర్క్యులరును జారీచేసెదరా?

జ:—సదరు సూచనను ప్రభుత్వమువారు విచారించెదరు.

ప్రతి జిల్లాకు నిర్ణయించబడిన వ్యవసాయ

డిమాండ్ ప్రీటర్ల సంఖ్య

కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు.

ప్ర:—(1) ప్రతి జిల్లాకును వ్యవసాయ డిమాండ్ ప్రీటర్ల సంఖ్యను నిర్ణయించు సదశి యెట్టిది?

(2) కోయంబూరును 15, మలబారు, తంజావూరు, తిరుచినాపల్లి జిల్లాలకు, 10, కేమాన్ ప్రీటర్ల నిర్ణయించబడి తూర్పుగోదావరికి ఇద్దరు ప్రతి ఏ నిర్ణయించబడుటకు కారణ మేమి?

జ:—(1) జిల్లాలో 40 థాలాకాల సంఖ్యను బట్టి యును, అప్పుట జరుగవలసినపనిని బట్టియును (అనగా, ఒక జిల్లాలో విత్తనములసప్లయ ముగియనుచో, అందుకు మరికొందరు అధికముగా నియమించబడుదురు.)

(2) తూర్పు గోదావరిలో ముగ్గురు డిమాండ్ ప్రీటర్ల గలరు. ఇతర జిల్లాలతో సరిపోల్చినచో ఈ జిల్లాలో తక్కువ సంఖ్యకు కారణ మేమనగా, తమిళ, మళయాళ భాషలు తెలిసినవారిని సంపాదించుటలో కష్ట మేమియులేదు కాని, తెలుగుభాష తెలిసినవారు కావలసినంతమంది దొరకుటలేదు.

ఏ. రంగనాథ మొదలియ్యగారు.

ప్ర:—వ్యవసాయ కళాశాలకు తెలుగు ప్రాంతముల నుండి వచ్చు బాలురు చేర్చబడవచ్చును, ఈ యుద్యోగము లకు తగినంతమంది తెలుగునా కెల్ల లంభింపగలరు?

జ:—వారు చేర్చబడవచ్చుచున్నారు.

ప్ర:—ఒకేభాషకు చెందినవారు అత్యధికముగా నుండుటబట్టి, యితర భాషాప్రాంతములనుండి వచ్చువారిని ప్రభుత్వము వారు ముందుగా చేర్చుకొనెదరా?

జ:—వ్యవసాయకళాశాలకు చేర్చుకోబడుటకు దరఖాస్తు లను పరిశీలించి విద్యార్థుల నెంనుకొనువారు కమిటీవారే గనుక, ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమును కమిటీవారివృత్తికి బెచ్చెదరు.

చోటా నాగపూరు, బిరిసాన్, మధ్య రాష్ట్రములందు
యింకను వర్షము పడగలదు. బిర గంటలలోగా ఉత్తర భాగ
రాను బిరిసాన్ తీరములందు యింకను గొప్పవర్షము పడగలదు.
(ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి శాసనసభ

స్థానిక సంఘముల సవరణ చట్ట
మామోదింపబడుట

జిల్లా పురపాలక సంఘముల సవరణ బిల్లు

సప్తి మెంటరీ గ్రాంటులు

భూమి సవరణము చెన్నపురి శాసనసభ సమావేశమైన పిదప స్థానిక సంఘ సవరణ బిల్లుపై చర్చ జరిగి, వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదింపబడినది.

శ్రీ పి. రంగనాథ ముదలియ్యగారు మాట్లాడుచు కార్యనిర్వహణవిధు లన్నియు, అంతస్తు గలిగిన, పలుకుబడిగల వారలచే జరగవలెననియు, బిల్లుపై విచారణను మరొక నాటికి వాయిదా వేయవలసిన అగత్యమేమియు లేదనియు, పంచాయతీలు పన్నును విధింపవలయునని కూచించు నిబంధన బిల్లు నుండి తొలగింపబడవలె ననియు, పంచాయతీల కగు ఖర్చుల క్రింద కొంతభాగమును జిల్లాబోర్డుల నొసంగవలె ననియు, ప్రభుత్వమువారు పంచాయతీల కయ్యేడి వ్యయములో కొంత పాలును భరించవలెననియు ఇట్లు పంచాయతీలకు వచ్చేడి అధిక సహాయము చాలవలెనని అప్పుడు పంచాయతీలు పన్నును విధింపవచ్చుననియు పలికిరి.

శ్రీ పి. శివరావుగారు మాట్లాడుచు స్థానిక సంఘముల విధానముననే పంచాయతీలను గూడ కలగలుపుట బిల్లునందలి ఆక్షేపణీయతలలో నొకటి యనియు, ఇతరుల అధికార బోక్సములతో నెట్టి సంబంధమును లేక గ్రామములందు నివసించు ప్రజలు చాలాకాలమునుండియు తమ వ్యవహారముల నెల్ల పరిపాలించుకొనుచునే యున్నారు. ఇప్పుడు ప్రధానమంత్రి గారి ఒక్కకలముపోటుచే పంచాయతీల అభివృద్ధియంతయు భగ్నము గావించబడవచ్చును. పంచాయతీలకు న్యాయనిర్వహణాధికారము నీ బిల్లు ఒసంగుటయే లేదు. కావున బిల్లు ఎట్టి అభివృద్ధిని కలగజేయజాలదు. సాంఘిక నియోజక వర్గముల నొకవేళ రద్దుచేయవలెనను మంత్రిగారు ప్రత్యేక నియోజక వర్గములను నిలుప జూచుచున్నారని. ఈ ప్రత్యేక నియోజక వర్గములు గూడ తొలగింపబడి సర్వ సామాన్య మగు నియోజక వర్గము లేర్పరచ బడవలెను. మాధ్యమిక సంస్థలుగా నుండే సర్కిల్ బోర్డులు "తీసివేయబడవలెను. దీనినెంత యధికముగా పెంచిన అంతవ్యయ మధిక మగును. గ్రామపంచాయతీలపై తనిఖీ చేయుట తప్ప ఈ సంస్థలు చేయునట్టి విధు లెవ్వయో లేరనియు లేదు" అనిరి.

శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:— మాట్లాడుచు గ్రామ పంచాయతీల తీర్మానము చెక్కిన నీ నిర్వహించబడుచున్నవనియు, ఈ పంచాయతీలను తాలూకా జిల్లాబోర్డుల పరిపాలన లందరు జేసినచో స్థానిక సంఘాలరాజీయము లిందు ప్రవేశించి పంచాయతీల పరిపాలనకు భంగము వాటిల్లు ననియు, ఇంకను పంచాయతీల సంఖ్య నభివృద్ధిజేసి, వానికి న్యాయనిర్వహణాధికారములను క్రిమినల్ అధికారముల నొసంగ వలె ననియు, ఇన్స్పెక్షను పనులు, అడవులను పరిపాలించుటకు గూడ వాని కధికారము లొసంగవలె ననియు గ్రామ మునపరులు తాలూకా జిల్లాబోర్డుల ఎన్నికలకు నిలువ కుండుటకు బిల్లునందు ప్రయత్నములు గావించబడె ననియు, శాసనసభల ఎన్నికలకు నిలువకుటకు వారికి అభ్యంతర మేమియు లేకపోగా, స్థానిక సంఘల కెందుల కాటంగముండవలెనో కారణమేమియు లేదనియు నామినేషనులు చేసుకునే గాని మంచికి గాదని గౌ|| మంత్రిగారు వివరింపి, స్థానిక సంఘముల రద్దుజేసి, క్రొత్త సంస్థ లేన్ను కొనబడునరకు సభ్యుల నందరను నామినేటు జేయు అధికారము ప్రభుత్వమువారి కొసంగబడియే యున్నదనియు, కావున నామినేషనుల రద్దుజేయు నిబంధన నామమాత్రమే ననియు పలికిరి.

శ్రీ గంగాధర శివగారు మాట్లాడుచు నిమ్మజాతులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గముల నేర్పరచ వలసినదిగా వాదించిరి. ఈ బిల్లు నూతనము విధానము నమలులోనికి దెచ్చుచున్నదనియు, నిమ్మజాతుల కీ బిల్లు లాభదాయకముగ నుండగలదని నమ్ముచున్నామనియు పలికిరి.

శ్రీ దొరరాజుగారు మాట్లాడుచు శాసనసభకు కఠినమైన యుండవలెనని విమర్శించిరి. ఉద్యోగులకే ఎన్నికల సంఘముల విధులు వదిలివేయవలెననియు, గామినేషనులు పెట్టవలెనని, తాలూకాలో మగ నుండవలసిన యాచార్యులకే గలదనియు, ఇప్పుడే నామినేషనులను తొలగింపవలసిన సమయము

మరుదొంచిన దని చెప్పినచో అట్టివారికి నిజపరిస్థితు లేమియును ఎరుగనివారనియు పలికిరి.

పిదప ప్రధానమంత్రిగారు 52 మంది సభ్యులుగల సెలెక్టు కమిటీవారిచే బిల్లు విచారించబడగలదులకు 42 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరును సస్పెండు చేయబడవలెనని ఉపపాదించిరి. పై ఉపపాదన ఆమోదింపబడిన పిదప 52 మంది సభ్యులు గల సెలెక్టు కమిటీకి బిల్లు నివేదించబడవలెనని ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదింపబడినది.

పిదప సెలెక్టు కమిటీవారికి స్థానిక సంఘములపై జిల్లా కలెక్టరుల అధికారము, బోక్సము తొలగించుటకును, తాలూకా, జిల్లాబోర్డులను రద్దుజేయుటకును, బోర్డుల కమిటీలకు కార్యనిర్వహణాధికార మొసంగుట లేక కార్యనిర్వహణాధ్యక్షుని నియమించుటయు, వ్యయము విషయములో స్థానిక సంఘముల కెక్కుడు అధికారము లొసంగుటయు మొదలగు విషయములందు సవరణల నుపపాదించుటకు అధికార మొసంగబడినది.

సప్తి మెంటరీ గ్రాంటులు

అనవాషి సహకార సంఘమునకు వ్యవసాయప్రదర్శకు నకుగాను రు 100 లకు అభివృద్ధికాఘామంత్రిగారు సప్తి మెంటరీ గ్రాంటు నుపపాదించిరి. గ్రాంటు ఆమోదింపబడినది.

కాకినాడ పురపాలక సంఘమునకు గ్రాంటు
వరదలవల రోడ్లు మొదలైనవానికి కలిగిన నష్టమునకై కాకినాడ పురపాలక సంఘమునకు ధన మొసంగుటకై డాక్టరు సుబ్బారాయణ్ గారు సప్తి మెంటరీ గ్రాంటును కోరిరి.

1928 సం॥ అక్టోబరు మాసమునందు కాకినాడయందు వరదలవలన పురపాలక సంఘపు రోడ్లు మొదలైనవానికి కలిగిన నష్టమునకుగాను రు 18,645 లు గ్రాంటు చేయవలసినదిగా 1929 ఫిబ్రవరిమాసమున ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరి.

కలెక్టరుగారు పైదరఖాస్తు నంపుచు యేలూరు వంతెనకు రు. 9000 లను, రెండు రోడ్ల కగు వ్యయమునకు గాను వలయు రు 7,175 లలో సగమును ఒసంగవలసినిగ శిఫార్సుజేసిరి. విశాఖపట్టణము, తూర్పు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల బోర్డులు, అనకాపల్లి మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలువారు ముందుగ దరఖాస్తులు పెట్టుకొనుటచే ఫిబ్రవరి సమావేశములోనే గ్రాంటులు నుపపాదించి, గతవత్సరమే ఒసంగుటకు వీలైనది. కాకినాడ పురపాలక సంఘమువారు సమయములో దరఖాస్తు పెట్టుకొనకుండుటచే అది సాధ్యము గాకపోయెను.

ప్రభుత్వమువారు కలెక్టరుగారి శిఫార్సు నామోదించి రు 12,792 లను పురపాలక సంఘమున కొసంగ నిశ్చయించిరి.

కాకినాడ పురపాలక సంఘమువారు కోరిన గ్రాంటు మొత్తము నంతను ఒసంగుటకు శ్రీ సి. రామసోమయాజులు గారు సవరణ నుపపాదించిరి. కాని సవరణ ఓడిపోయి గ్రాంటు ఆమోదింపబడినది.

"చీపాక" నందలి రివిన్యూ ఆఫీసుకు మోటారు పాకలు, ఉపాహారమునకు గదులను కట్టుటకై రు 21,750 ల గ్రాంటును అభివృద్ధికాఘామంత్రిగారు నుపపాదించిరి. డాక్టరు నరేశముదలియారు, పి. కాశీశ్వరరావుగారు గ్రాంటు నాడేసిందిరి. కాని తుదకు గ్రాంటు ఆమోదింపబడినది.

మదరాసు టౌనుప్లానింగు చట్టమునకు సవరణబిల్లు
1920 సం॥ మదరాసు టౌను ప్లానింగు చట్టమును సవరించుటకు బిల్లు నుపపాదించి, బిల్లు ఈ క్రిందిసభ్యులు గల సెలెక్టు కమిటీ విచారణ కంపబడవలె నని యుపపాదించిరి.

సెలెక్టు కమిటీ సభ్యులు:—శ్రీయ్యతులు సి. రామసోమయాజులు, ఓబిరెడ్డి, గోవిందరాజమొదలియారు, పి. పరశురామరావు, పి. రంగనాథముదలియారు (అధ్యక్షులు), గోపాలమినన్ సి. నరేశముదలియారు, చిదంబర నాథముదలియారు, ఆర్. డాన్, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరు, సి. గోవిందన్ నాయరు, రాబర్ట్స్, ప్రేమయ్య, దొరరాజు, కలిపుల్లా సాహెబు, గౌ|| ముత్తయ్య మొదలియారుగారు. ఉపపాదన ఆమోదింపబడినది.

జిల్లా పురపాలక సంఘముల సవరణ చట్టము

1921 సం॥ పు మదరాసు జిల్లా పురపాలక సంఘములు, స్థానిక సంఘముల చట్టమునకు గౌ|| ప్రధానమంత్రిగారు సవరణ బిల్లు నుపపాదించిరి. చర్చ లేకయే ఉపపాదన ఆమోదింపబడినది.

ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు సవరణ చట్టము

1925 సం॥ పు ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు చట్టమునకు గౌ|| ప్రధాన మంత్రిగారు సవరణబిల్లు నుపపాదించి, పై బిల్లు వెంటనే సభయందు చర్చింపబడవలెనని ఉపపాదన గావించిరి.

5 సం॥ ల వరకును దత్తమండలముల విద్యార్థులు ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు లేక మదరాసు పరిషత్తు వారు గావించే యూనివర్సిటీ పరీక్షలకు అభ్యర్థులుగ వెళ్లుటకు ఈ బిల్లు సౌకర్య మొసంగుచున్నది.

శ్రీ జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఉపపాదనను అక్షేపించుచు ఈ బిల్లు అసావధ్యమని పలికిరి. వెనుకటివట్టము ప్రకారమే ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు పూర్వవిధముగానే ని

ర్వహించుటకు మంత్రిగారి కధికారము గలదు. ఈ క్రొత్త చట్ట మనావశ్యకము. వెనుకటి చట్టముక్రింద పూర్వమువలెనే జరుగవచ్చును.

శ్రీ పి. శివరావుగారు మాట్లాడుచు ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు సెనెటు సభయందు దత్తమండలముల కళాశాలలకు ప్రాతినిధ్య మొసంగబడుటకు తీవ్రముగ వాదించిరి.

గౌ|| మంత్రిగారు సమాధానమొసంగుచు దత్తమండలముల విద్యార్థులకు సహాయముజేయవలెనను తలంపుతోడనే ఈ బిల్లునం దీ సౌకర్య మేర్పరుపబడినదనియు, దత్తమండలముల కళాశాలలవారికి ఆంధ్రవిశ్వకళా పరిషత్తు సెనెటుసభయందు ప్రాతినిధ్యముండుటావశ్యకమేననియు, అవిషయమై రాబోవు సమావేశమందు తగినసవరణ గావించగలమనియు పలికిరి.

పిదప బిల్లు వెంటనే చర్చింపబడవలె నను ఉపపాదన ఆమోదింపబడినది.

అంతట సభ ముగిసెను.

మీరటువైదీ

జామీనుదరఖాస్తు

అలహాబాదు, అక్టోబరు 16:—మీరటు కుట్రకేసు ముద్రాయగు ముజఫరు అహమ్మదుగారి తరపున అలహాబాదు హైకోర్టులో నా|| బెన్చీగారియెదుట డా|| కుట్టుగారు ప్రతిపాదించిరి. దిగువకోర్టులలో డిలీషన్ కారణములనే డిలీషిరి. విచారణకు యింకను తేదీనిర్ణయము కాలేదు. (ఆ. ప్రె.)

విశ్వవిద్యాలయము

పరీక్షాఫలితములు

ప్రకటింపబడు తేదీలు

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు గత సెప్టెంబరు మాసమున జరిగిన ఇంటర్మీడియటు పరీక్షా ఫలితములు 19 వ తేదీ శనివారం 8 గ. సెనేటునుండియు ప్రకటింపబడును. బి. ఏ. బి. ఏ. ఆనర్సు, ఎల్. టి. పరీక్షలు 21 వ తేదీ సోమవారంనాడు ప్రకటింపబడును.

ఆంధ్ర యువజనమహాసభ

అధ్యక్షతనహింప సుబాస్ చంద్రబోసుగారు

ఆహ్వానింపబడుట

బెజవాడ, అక్టోబరు 16:—ఆంధ్ర యువజన మహాసభ బెజవాడలో నవంబరునెల మొదటివారమున సమావేశమగును. ఆసమావేశమునకు అధ్యక్షతనహింప సుబాస్ చంద్రబోసుగారు ఆహ్వానింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర కార్మికమాహాత్మ్యము

పద్యములు నృదుమధురములు, కథ లత్యద్భుతములు, నీతిశీఘ్రములు. అనేకపండితులమెప్పు వడసినది, విశేషించి కార్మికమాసము దినములచే జరుగుచు పుణ్యపురాణము. 180 పేజీలు. వెల 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు చేరు.

విలాసము:—అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రి,

కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఇన్ సాల్వెన్సీ పెటిషన్ నెం. 9/1929.

అర్రీదారుడు:— (ఋణగ్రస్తుడు) 1. గాదె శోటయ్య కొమారుడు వెంకటప్పయ్య, 2. గాదె వెంకటప్పయ్య కొమారుడు లక్ష్మయ్య, 3. గాదె వెంకటప్పయ్య కొమారుడు చినలక్ష్మయ్య. బ్రాహ్మణులం, భూస్వాములు, దగ్గుపాడు. కాంటర్ పెటిషన్ నెం:— (ఋణదాతలు) చుండి చినపిరయ్య.

పైన తెలుపబడిన పెటిషన్ దారులు 1920 సం॥ 5 వ అక్టోబరు 30 నెక్స్టు ను ననుసరించి ఈ కోర్టు వారిచే ది 5-9-1929 తేదీన జారీచేయబడిన ఉత్తర్వు ననుసరించి ఇన్ సాల్వెన్సీగా తీర్మానించబడిరి. గాన ఋణదాతలు వారి హక్కులను గుంటూరు, అఫీషియల్ రికవరీగారి సమక్షమున రుజువుపరచుకొన వలెను. విడుదలకాలము 5-9-1929 తేదీ నుండి ఒక సం॥రమువర కుండును.

సబ్ కోర్టు, బాపట్ల } పి. ఎస్. ఏ. రామ్మయ్య అయ్యర్, 15-10-29 } బి. ఏ., బి. ఎల్. ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

కార్పొరేషను కౌన్సిలుసభ

ఋణముల కొరకు ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తులు

మద్రాసు, అక్టోబరు 16:—నిన్న సాయంత్రము మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలు ప్రత్యేకసభ ఎ. రామస్వామి మొదలయారుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై ఋణముల కొరకు ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తులను గురించి ఆలోచింపబడెను. రూ 500000 ల కొక దరఖాస్తును, రూ 150000 ల కొక దరఖాస్తును పెట్టుట కాలోచింపబడెను. ఈ రెండు మొత్తములు నూ, వివిధకార్యములకు, పాఠశాలలకు ప్రదేశములనుగొని భవనములను నిర్మించుటకును ఉద్దేశింపబడెను.

అధ్యక్షులు ప్రప్రథమమున మాటలాడుచు మొదట నీ రెండు ఋణములను ప్రజలనుండి గైకొనదలంపబడెనుకాని ఆర్థిక సలహా దారులు ప్రభుత్వమువారి నుండి ఋణములను గైకొనుట యే మంచి దని సలహా నొగిరి. ప్రభుత్వమువారుకూడ పై ఋణములను కాంక్షనుగావించెదరని నాకు తెలుసుచున్నదని నుడివెరి.

అయిదు లక్షలరూపాయల ఋణమును గైకొనుట ఏ కార్యములకొరకు కౌన్సిలువారికి తెలియదు. ప్రధానమున చెప్పించుటకు పూర్వము యేకాగ్రములకొరకు ఆ ధనము వినియోగింపబడునో యీ సభవారికి తెలియచేయవలెననిరి.

పై ఋణములను గైకొనిన పిమ్మట ఈ సభవారి యంగీకారము లేనిదే ఆధనము ఏకాగ్రములకు వినియోగింపబడదని అధ్యక్షులు పలికిన పిమ్మట ఋణముల దరఖాస్తులను సభవారంగీకరించిరి. పిమ్మట ప్రత్యేకసభ అంతమై సాధారణసభ ప్రారంభమయ్యెను.

ఆగిటు రిపోర్టు

1927-28 సంవత్సర ఆగిటు రిపోర్టును గురించి చర్చ ప్రారంభించగా ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు ఆ నివేదిక వెలువడి కొలదిదినములే యగుటచే సభ్యులు దానిని పూర్తిగా చదువుటకు వ్యవధి లేదనియు ఆ విషయమై చర్చను వాయిదా వేయవలెననియు నుపపాదించిరి. చక్కరై చెట్టిగారు పాదనను బలపరచిన పిమ్మట సభవారంగీకరించిరి.

గోషెను మెమోరియల్ ఫండు

మద్రాసు మెరిఫ్ ఆర్. జి. సి. రాబర్టుసనుగారు కార్పొరేషను అధ్యక్షులకు గోషెను స్మారకనిధి విషయమై కార్పొరేషనువారు చందా నోసగవలయునని కోరుచు వ్రాసిరి. రాజధానిలోగల ఆనేక పురపాలక వ్యములు తమ చందాల నోసగెను. కావున కార్పొరేషనువారు కూడ రూ. 500 లు యివ్వవలెనని కోరబడెను.

వాసుదేవ పిళ్ళెగారు రూ. 500 ల నోసగవలెనని ఉపపాదించిరి. మనుసామనాయుడుగారు బలపరచిరి.

తీర్మానముపై కొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

గృహనిర్మాణమునకు ఋణములు

పెరంబూరు బారక్కుకోడ్డు బోగిపాలెము, హార్బరు రోడ్డులందు గృహములను నిర్మించుటకై ప్రభుత్వమువారికి పెట్టబడిన అయిదులక్షల రూపాయల ఋణము దరఖాస్తును గురించి పిమ్మట చర్చ జరిగెను.

పన్నుల కమిటీవారు బోగిపాలెము స్కీమును ఆమోదించి దానిని మొదట ప్రారంభించవలెనని నూచించిరి. బషీర్ ఆహమ్మద్ సయ్యద్ గారు హార్బరు స్కీమును మొదట ప్రారంభించుట ముఖ్యపరమనిరి.

హార్బరు రోడ్డునందు తగిన స్థలము లేకుండుటచే ఆ స్కీమును ప్రారంభించుటకు వీలులేదని కమిషనరుగారు చెప్పిరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు బోగిపాలెము స్కీమును అంగీకరించి అందుకొరకు రూ 251,000 లకు ఋణ దరఖాస్తును ప్రభుత్వమువారికి పంపవలెనని ఉపపాదించిరి. ఈ యుపపాదన సభవారిచే నంగీకరింపబడెను.

లాకా లేజింగింగు స్టేషను

లాకా లేజింగింగు స్టేషనులో గత జూను 16 తేదీని జరిగిన ప్రమాదమును గురించి ప్రభుత్వమొమొరాండము దానిపైని స్థాయి సంఘమువారి కార్యవిధానమును గురించియు నిర్దిష్టపడెను. ఈ విషయమున శ్యామిటిరి ఇంజినీరు, పబ్లిక్ వర్క్స్ డైరెక్టరుగారు గావించిన సూచనలను కార్పొరేషను కౌన్సిలు వారు యోచించి ఏమి చర్య సల్పుటకు నిశ్చయించెదరనే తెలియజేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

పై విషయమును గురించి యోచించి నివేదించుటకు ఒక చిన్న సంఘమును నియమించెను.

చవలెనని డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు రుపపాదించిరి. ఆ సంఘమునందు ఎ. రామస్వామిమొదలయారు, ఎ. ఎ. పా యిల్లు, సామి వెంకటాచలం చెట్టి, వి. చక్కరై చెట్టి, పి. టి. కుమారస్వామి చెట్టి, ఎస్. సత్యమూర్తి, ఎస్. టి. థిన్ వైడ్, సి. నటేశమొదలయారు, డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు ధ్వంసవలెనని నూచించిరి. ఈ యుపపాదనను చక్కరై చెట్టిగారు బలపరచిరి. పిమ్మట దానిని సభవారంగీకరించిరి.

తీర్మానములు

పిదప సెల్యులరైజింగు కార్పొరేషను మాడెలనుగూర్చి బంట్లోతులు రాత్రులందు పాఠశాలలందు నిర్దిష్టగూడదని యుపపాదించిరి. రంగయ్యనాయుడుగారు బలపరచిరి. కొంత చర్చజరిగిన పిమ్మట నీ విషయమున ఎడ్యుకేషను డ్టాండింగు కమిటీవారి యభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు తీర్మానింపబడెను.

సిడెన్టాముకోడ్డు, మాతై బజారులకు మధ్యనున్న పార్కునకు వెంకటేశ్వరమఠ్ పార్కు అనియు, బాలయ్యనాయుడుగారి క్షేత్రమును ప్రక్కనున్న పార్కునకు అవదానంపాపియర్ పార్కు అనియు నామకరణము లొసంగుచు తీర్మానింపబడిన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కౌలస్థితి

అక్టోబరు, 16:— ఈ ప్రాంతమున నోకవారము దినములకు బూర్వము సవ్యవయోగముగ వర్షము గురిసినది. కొన్నిచెరువులకు బూర్తిగా గొన్నిచెరువులకు గొంతమాత్రమును నీరుపచ్చినది. ఈయూరి చెలువుకు పరిపంటకు పగిలెట్లు మూడుమాసములకుడైగా నీరువచ్చినది. ఏడెట్లున్నను బొలములలో బచ్చిక సమృద్ధముగా నెదిగియుండుటచే దైనము పశువుల మొత్తమైన నాలకించి వానిదుస్థితిని దొలగించెనని పప్యవచ్చును.

విద్యుద్దీపములు

మాతై ల్యేస్టేషనులో సమర్పబడియున్నవి. రెండుమూడు దినములనుండి వానిని వెలింపుచున్నారు. ఇంకను విరివిగా ముమ్మందు స్థాపింపబడును. యూరి యనాయక బోర్డువారు విద్యుత్ప్రవాహమును దమకు గొంతమాత్ర మొసగినదానికి దగ్గుపైకము నోసగదమని యెల్లెక్రికల్ ఇంజనీయరును గోరగా వారధికధనము నడిగినట్లు తెలియుచున్నది.

పగటి దొంగతనము

15-10-29 వ తేదీ నాడిక సాలెవారిపిల్ల దిరి, లేక 4, ఏండ్ల వయసుది వారియింటి సమీపమున నాడుకొనుచుండగా రక్షకులు గనుమరగై నంతలో నెవరో యాపిల్ల మెడలోనున్న బంగారు హారమును దొంగిలించిరి. ఎంతవెదకినను దాని బాడయే తెలియకన్నది. ఇంతకుముందు జరిగిన రాత్రిదొంగతనములకే ప్రజలు భీతులై యుండి యిపుడెపుడు నెమ్మదితో నుండగ నీదొంగతనము దానికి భంగము కలిగించుచున్నది.

ఉన్నత పాఠశాలాభవనము

దీనిని గట్టుటకు బనులు త్వరితముగా జరుగుచున్నవి. మూలశిలను వేయుటకు విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారి నాహ్వానింప బ్రయత్నించునట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

మార్పు

మాయపమండల కరగ్రాహకులగు శ్రీపద్మవాళ నాయుడుగారు మార్పుబడి యాస్థానమున శ్రీ రాజరత్నము మొదలయారువారు నియమింపబడియున్నారు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సహకారశిక్షాతరగతులు పరీక్షా ఫలితములు

ఈ దిగువ వివరించినవారు సహకార శిక్షాతరగతులలో పరీక్షలలో కృతార్థులై, వారలకు యోగ్యతాపత్రములుపంపబడినవి.

పెనుగొండ సెంటరు

- 1. ఆర్. వి. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ యేలేటిపాడు
2. ఎ. వి. సూర్యనారాయణ కాకులయిలంద్రపర్రు.
3. టి. వెంకయ్య పెనుమంట్ల.
4. వి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం యేలేటిపాడు
5. వి. వెంకట్రావు సత్యవరం
6. వి. కామయ్య కాకుల యిలంద్రపర్రు
7. పి. రామమూర్తి కాకరపర్రు
8. వి. బుల్లయ్య వెంకటరామపురం ఆగ్రహారం.
క. బ్రహ్మానందరావు
విలూరు శ్రీకటగిరి, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో ఆపరేటివు
15-10-29 ఫెడరేషను విలూరు.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంవెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేసినది)

నోటీసు

దీనివల్లి సెలవుదినములకు కన్ సెషన్ రిటరన్ టికెట్స్

25-10-29 తేదీనుండి 31-10-29 తేదీవరకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన తగ్గుదలగల ప్రకారము 2-వ 3-వ తరగతి రిటరన్ టికెట్స్ మొయిలు, ఎక్కువైన, సాధారణ ప్యాసెంజరు బండ్లలో ప్రయాణ మొనర్చుటకు ఈ లైసెన్సు దొనగబడును.

Table with 2 columns: Ticket Type and Fare. Rows include 1st class, 2nd class, 3rd class, and various other ticket types with their respective fares.

షరతులు

తిరుగుప్రయాణము 10-11-29 తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా పూర్తి కావలెను. యాత్రికులపై ఎప్పుడెప్పుడు సుంకము వసూలు చేయబడుచున్నదో అచ్చట సుంకము ఈ ధరలకు చేర్చబడును. 3 ఏండ్లకు పైబడిన, 12 ఏండ్లకు మించని పిల్లలకు కన్ సెషన్ ధరలో సగము చార్జీ చేయబడును. ఎట్టి విషయములో నైనను ఉపయోగింపబడియు, కొంతవరకు ఉపయోగించబడినట్టియు టికెట్లును టైకము తిరిగి నాపనీయబడెను. లేక టికెట్లును ఉపయోగించుటకు పరిమితకాలము పాడుగించబడెను. ఈ టికెట్లు గలవారు బయటికి ప్రయాణము చేయునప్పుడు, తిరిగి వచ్చునప్పుడు, ఇదివరకు ఆలైసెన్సును ఆహారముగూడా ప్రయాణ మొనర్చుకుండిన ఒకటి లేక అధిక స్టేషనులవద్ద ఆగవచ్చును. అయితే బయటిప్రయాణము మాత్రము టికెట్లును కొనినరోజుననే ప్రారంభించవలెను. రెండవ తరగతియందు స్థలము రిజర్వ్ చేయవలెనయందు దిన మామూలుపద్ధతిప్రకార మట్లు చేయవలెను. 3 వ తరగతి టికెట్లు గలవారు వ్యత్యాసము గలసామగ్రిను చెల్లించినను హెచ్చుతరగతి బండ్లయందు ప్రయాణమొనర్చువీలులేదు. మరియు ఏమార్గమునకు నీసికొనెదరే, ఆ మార్గమునందు తప్ప ఇతరమార్గములందు ప్రయాణమొనర్చువీలులేదు.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఆఫీషియల్ రిసీవరు కోర్టులో, ఏలూరు

1921 సం॥ ఐ. పి. నెం 82.

ఇన్వెన్టరీ:— యెర్రా పెదరామయ్యవగై రాలు. క్రెడిటర్లు:— జూపూడి శేషగిరిరావువగై రాలు.

నోటీసు

1920 సంవత్సరం 5 వ ఆప్టు 84 వ డిక్టేను ప్రకారం తమయొక్క ఆస్తులను రుజువుపరుచుకొన వలెనందున ప్రజెప్పిం ఇకాసాల్వెంటు అర్జీదారుని యొక్క క్రెడిటర్లు 1920 సం॥ నవంబరు నెల 1 తేదీలోగా తమయొక్క ఆస్తులను రుజువుపరచుకొనవలయును; అప్పినయెడల వారలయొక్క ఆస్తులకు గను నింపకయే సైవర్డివిడెన్సు పంచి సెట్టబడును. అఫీషియల్ రిసీవర్ కోర్టు వి. కోదండరామయ్య ఏలూరు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఆఫీషియల్ రిసీవర్: 15-10-1929

లోకలుబోర్డులచట్టము

లోకలుబోర్డుల సవరణచట్టము, సెలెక్టుకమిటీ కంపబడినను, ఏది వారు చాల నూతనవిషయము లుండుటచే, ప్రజాభిప్రాయమునకు బుజిన మేలుగ నుండెడిది. ఏది రెండుమూది నీ కమిటీలో సభ్యులుగ నియమించుట జూడ, విచారణ జరుగుట చాల కష్టమగును. ఇంతకన్నను, శాసనసభవే కమిటీగ మార్చి విచారించిన, ఎక్కుడు లాభకరముగ నుండెడిది. ప్రధానమంత్రిగా రిమార్గమును తీరస్కరించిరి. చట్టమునకు లోకలుబోర్డులకు పంచాయతులు మూలాధారముగ జేయబడెను. పంచాయతులు పరిపాలనమునకు మూలాధారముగ నుండుట, వాంఛనీయమేయైనను, పంచాయతులకు తగిన యధికార మీయనిది, అని నిశ్చయజాలవు. పంచాయతుల కిదివరకున్న యధికారమును గూడ ఈ చట్టము దొలగించుచు, వానిని మరింత సంకుచిత పరచుచున్నది. పంచాయతులు గ్రామ పరిపాలనమును నిర్వహించు స్థితిలో నుండవలయును. ఇప్పటివలె, న్యాయపంచాయతులు వేరుగను, ఇరిగేషను పంచాయతులు వేరుగను, అటవీ పంచాయతులు వేరుగను నిలిచియుండిన ప్రయోజనముండదు. సమగ్ర మగు నొక పంచాయతీయే గ్రామవ్యవహారముల నన్నిటిని నిర్వహించుచో, ప్రతిగ్రామమును స్వపరిపాలనము ననుభవించుటకు వీలగును.

లోకలుబోర్డుల చట్టము నిర్మించు పంచాయతులు వేరొక రకముగ నుండును. వివిధరకముల పంచాయతులు పెరుగుటవలన, గ్రామములందు వ్యాకుల మధికమగుటదప్ప వేరులాభము గలుగదు. నూతన పంచాయతులు ఇప్పటికన్న హిసాసము నాక్రమించగలవు. గ్రామపంచాయతులు మొదలు రాష్ట్ర పరిపాలనమువరకు, సన్నిహితసంబంధ మేర్పడుచో, ప్రయోజన ముండును. అట్టి ఏర్పాటులేకుండ, పంచాయతులను నెలకొల్పినమాత్రాన, లాభము గలుగనేరదు. తాలూకాబోర్డులను సర్కిలు బోర్డులుగ విభజించి, యూనియను బోర్డులను పంచాయతులుగ మార్చవలె నని, నూతనచట్ట ముద్దేశించుచున్నది. పరిపాలనవిధానము సంతను మార్చినగాని, నూతన సంస్కరణమును ప్రవేశపెట్టుటకు సాధ్యపడదు. తాలూకాబోర్డులకన్న సర్కిలు బోర్డులవలన ఎక్కుడులాభము గలుగు నని తలంపనవకాశము లేదు. సర్ పాత్రోగారుగూడ చట్టము నామోదించజాలక బోయిరి. నూతనసూత్రములను చొప్పున దురిచినపుడు, మంత్రిగారు నూతనచట్టమును దెచ్చి విశాలమగు ఏర్పాటులను చేసేముండవలసినది. అందుకు మారుగ సవరణచట్టమును దెచ్చిపెట్టుటచే, నిదుపయోగముగ అతుకులను జేర్చ

వలసినవచ్చును. గ్రామవ్యవహారముల నన్నిటిని పంచాయతులకు బిప్పగింపక పోవుట గొప్ప లోప మని, రంగనాథమొదలిగారు స్పష్టపరచిరి. మైసూరు ప్రభుత్వమువా రీవిషయమై ఎక్కుడు శ్రద్ధ వహించి, పంచాయతులకు క్రమక్రమముగ నెక్కుడు అధికారముల నిచ్చుచున్నారు. సెలెక్టు కమిటీవారు సవరణచట్టమునందలిలోపముల నెంతవరకు నివారించెదరో చూడ వలయును. శాసనసభాజీవితము ముగియున్న నమయమున, లోకలుబోర్డుల సవరణచట్టమును తొందరపడి నెగ్గించుటవలన, స్థానికస్వపరిపాలనమునకు ప్రోత్సాహము గలుగు నని తోచదు.

ప్రతిఘటనము

పిచ్చుకపై బ్రహ్మాస్త్ర మనునటుల, శారదా బిల్లు నేతిగనన నానను నిర్మూలించవలయునని చేయుచున్న ఆందోళనము గాంచిన, వింతయగును. శారదాగా రెట్టెట్టులో పెక్కుశ్రమలకు లోనై యీ చట్టమును శాసనము గావించగలిగిరి. సామాన్యముగ సాంఘికచట్టములు మొగ్గలోనే త్రుంచినేయబడుచుండెడివి ఈ మారు పరిస్థితులు మారుటచే, చట్టము తుదివరకు నిశ్చయపరచిరి. సాంఘికవ్యవస్థలందు బాలికల యభ్యుదయము నిమిత్తము, స్వల్పపుమార్పులు జరిగిన మాత్రాన సనాతనమతమునకు భంగము కలుగు ననుట, విపరీతవాదము. సనాతనమత మిట్టిమార్పులచే భంగపడునదిగాదు. సాంఘికాచారములు, దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి మార్పు జెందగూడదని, చెప్పట జూచిన, సంఘమెన్నటికిని జడరూపము దాల్చవలయు నను అర్థమేర్పడును. మార్పువలదని చెప్పవారుగూడ, మారుచునే యున్నారు స్వసాకర్యములనిమిత్తము, అననరమగు మార్పులను గావించుకొనుచునే యున్నారు. వీని కన్నిటికిని శాస్త్రప్రమాణ మున్నదా లేదా యని విచారించువారు అరుదుగనున్నారు. ఇంతయేల? పూర్వాచారప్రియుల రాయబారమును ఇంగ్లండుకు బంపు తలంపుగూడ గలదని తెలియుచున్నది. విదేశయాత్ర దోషమని పరిగణించువారి సంస్కరణమునకు బూనుటబట్టియే, దేశకాలపరిస్థితుల కనుగుణముగ వీరును మెలగ నెంచుచున్నారని తెలియుచున్నది ఆపద్ధర్మముగ దీని నవలంబించుచున్నారని వాదించినను, బుద్ధిపూర్వముగ జరుగుచున్న సంస్కరణమునకు ఆపద్ధర్మన్యాయము వర్తించునని చెప్ప వీలు లేదు. ఇంతియగాక, గర్భాధానవయోనిర్ణయసంఘమువారు సూచించినటుల, తమిళబ్రాహ్మణసంఘమునందు పదునైదు సంవత్సరములకు పైబడి వివాహములనేకములు సామాన్యముగ జరుగుచునే యున్నవి. వీనివిషయమై సంఘమునందలివరకెట్టికలవర ముదయింపలేదు. ఇట్టి వివాహములతో సంఘము సరిపెట్టుకొనుచునే యున్నది. అట్టితరీ, శారదా బిల్లువలన కలుగబోయెడి అధికనష్ట మేమియో తెలియకున్నది. బాలురకును, బాలికలకును వివాహవయస్సును స్వల్పముగ జెంచి, అతిబాల్యవివాహములను నివారించినమాత్రాన, మతోష్ఠద్రవము వాటిల్లునని గంధగోళము నలుపుట, న్యాయము గాజాలదు. శారదా చట్టమును ప్రతిఘటించ నెంచువారు, తమ బాలురను బాలికలను

బలవంతపెట్టి పసితనముననే వివాహముల గావించుటకు పూనుకొనవచ్చును. ఏకారణముచే నయినను నూతనాభిప్రాయమును గ్రహించి, అట్టి బాలురను బాలికలును తమకు పసితనమున వివాహములకైర లేదని, ప్రతిఘటించుచో, నందిగ్గస్థి ఏర్పడుట సహజము. అందుచే, శాసనప్రతిఘటనమునకు బూనువారలు, దూరమాలోచించుట యవసరము. తమచర్యవలన, అతిబాల్యవివాహములకు లోనగు బాలురను బాలికలును ఎట్టిచట్టములపా లగుదురో యోచింపవలయును. వారి భావిజీవితమున కెట్టినష్టముగలుగునో యూహింపవలెను. వారి భావ్యభ్యుదయమున కంతకును తీరనిభంగము కలిగించుట, ఎంతవరకు న్యాయమో యోచింపవలయును. ఇటీవల స్వామాజ్య శాసనసభలో వరహగిరి మొకట జోగయ్యపంతులుగా రొసగిన యుపన్యాసమును ప్రచురించియుంటిమి. మాళవ్యా, కే ల్కారు, డాక్టరు మాంజీ గార్ల వలె వీరును చట్టపు సూత్రము నామోదించుచున్నారు. రజస్వలాసంతర వివాహములు శాస్త్రబద్ధములేయని చూపుటకు వీరు పెక్కు ప్రమాణముల నుదాహరించిరి. అయినను, చట్టముపట్ల గల మరికొన్ని ఆక్షేపణలమూలమున, వీరు ప్రతికూలముగ వోటు జేసిరి. తాము బాల్యవివాహము కనుకూలముగామని, వీరు ఆంధ్రలోకమునకు దెలుపుట కాతురము జూపుచున్నారు. చట్టమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసినవారిలో గూడ, సూత్రమున కనుకూలురు గల రని ఎంచవచ్చును. ఈ సందర్భమున కాంగ్రెసు పక్షమును నిందించుట, పూర్వాచారప్రియులలో కొందరు పరిపాటి యయినది. ఈ పక్షముపై తలయొకరాయి విసరుట, అధికారులకును అనధికారులకును మామూలుగుటచే, కొందరు పూర్వాచారపరాయణులుగూడ ఇదే సందనుకొని, గాంధీమహాత్ముని, కాంగ్రెసు పక్షమును దూషించుచున్నారు. ఇట్టిదూషణములనుండి బయల్పడి, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చగల రనుటకు సందియము లేదు. రాజకీయసంస్కరణముల గోరువారు సాంఘికాభివృద్ధిని గోరుటలో వింత లేదు. కాని, అతిబాల్యవివాహములు తొలగవలయు ననువారిలో, వివిధపక్షములకు జెందినవారు గలరు. శారదాగారు కాంగ్రెసుపక్షమువారు గారు. చట్టమును సమర్థించినజయకరుగారును కాంగ్రెసుపక్షమువారు గాక, జాతీయ పక్షమునకు జెందినవారు. ఆంధ్రదేశమునందు కాంగ్రెసుపక్షమునకు జెందిన జోగయ్యపంతులుగారును, పెరుమాళ్ల నాయుడుగారును, చట్టమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసియుండిరి. కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులలో పేరెన్నికగలిన సత్యమూర్తిగారు చట్టమునకు ప్రతికూలముగ నాందోళన నలుపుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసుపక్షమును మాత్రమే, పూర్వాచారప్రియులు నిందించుటకు కతం బేమియో తెలియదు. జప్తిను పక్ష ప్రముఖులును, వయోనిర్ణయ సంఘ సభ్యులు నగు ఏ. రామస్వామిమొదలిగారు, వివాహవయస్సును పెంచవలయు నని, తమ రిపోర్టులో ప్రాసియుండిరి. నెల్లూరులో గూడిన బ్రాహ్మణేతర సమావేశము, శారదా బిల్లును ఆమోదించుచు తీర్మానించెను. మితవాద నాయకులగు జి. ఎ. నటేశనుగారు చట్టమును సమర్థించిరి. శివ స్వామి

అయ్యారు, వెంకట్రామశాస్త్రి ప్రభృతులు చట్టము నంగీకరించుచుండిరి. అందుచే, ఈ విషయమున రాజ కీయ పక్షభేదము నెఱుఁగకుండుటకు వీలులేదు. సాంఘికాచారముల మార్పును నిరోధించునట్లు మొకటి ఏర్పడు నెడల, దీనికి ప్రత్యేకాశయ మేర్పడవచ్చును. దేశమున ప్రబలియున్న అజ్ఞానమును గాంచి, బాల్యవివాహముల అనర్థములను తేటపరచుచు, నూతన చట్టము నిర్మాణము గాకుండ ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించుట సాంఘిక శ్రేయము గోరువా రెల్లరధర్మ మగుచున్నది.

పైమనుగాటి ఉత్తరువు

పైమను కమిషనువారును, సెంట్రలు కమిటీవారును గలసి కొందరు సాక్షులను రహస్యముగ విచారించియుండిరి. ఇట్టి రహస్యసాక్ష్యము, భారతీయుల పురోభివృద్ధికి భంగకరమగునదిగ నుండునని తెలుప నక్కరలేదు. దీనిని విమర్శింపవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు. సెంట్రలు కమిటీవారు తమ రిపోర్టునందు ఈసాక్ష్యమునుగూర్చి ఏవిధముగను ప్రస్తావించగూడదని, పైమనుగారు ఉత్తరువిచ్చినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈసంగతిని వీరు ముందే తెలిపిన, బాగుండెడిది. రహస్యసాక్ష్యమును వినుటకు సెంట్రలు కమిటీవారికి అవకాశ మిచ్చి, దీనిని విమర్శింపగూడదని ఉత్తరువిచ్చుట ఏటిన్యాయమో తెలియదు. పైమనుకమిషనువారును, సెంట్రలు కమిటీవారును సమానస్థానము నాక్రమించెదరను నుడువులు అసత్యములని తేలుచున్నది. సెంట్రలు కమిటీవారి కిట్టిపరిభవము కలిగినందుకు విచారించువారుండరు. వీరిలోవీరు దొమ్ములాడుకొనుట జూచి, పైమనుగారు వీరిపితిని మరింత దుర్భరము గావించిరి.

లాంకుపైరుబట్టలవర్తకము

లాంకుపైరు బట్టలవర్తకము తగ్గుటకు కారణ మేమని, ఇంగ్లండులో విచారించుచున్నారు. హిందూ దేశమే, ముఖ్యమగు మార్కెటుగ నుండెను. ఇక్కడ తగ్గిపోవుచున్న లాంకుపైరు వర్తకమును పునరుద్ధరించుటకు మార్గ మేమని, యడుగగ, శ్రేణుకమిషనరు ఎంకౌనుకఫ్ గారు, జపాను దేశ మవలంబించుచున్న పద్ధతులను ఇంగ్లండుగూడ అవలంబించి, కోరాబట్టలలో కొన్నిస్థాండర్డువస్త్రములను తయారుజేయవలెననియు, లాంకుపైరునందును, హిందూ దేశమునందును బలవంతులగు వర్తకసంఘములవారు చేతులగలిపి, కృషిసలుపవలయుననియు, జవాబు చెప్పిరి. హిందూదేశము విదేశవస్త్రబహిష్కారమును కొనసాగింపవలెనని తలపెట్టుటచే, ఇట్టి క్షీణత గలిగించియుండవచ్చును. మరల లాంకుపైరు వస్త్రములను దేశ మాదరింపక, బహిష్కారదీక్షను పట్టుదలతో సాగించుట ఎంత యవసరమో, గ్రహింపవలయును.

హిందూ ధర్మాదాయసంఘము

ఈసంఘమునకు డబ్బు లేకపోవుటచే, దీనిఖర్చును ప్రభుత్వమువారే భరింపవలయునని, బోర్డువారు పలుసార్లు విన్నవించిరి. మండలదేవాలయ సంఘములు ఎన్నికలను జరుపుకొనుట కయినను, ధనములేదని ప్రధానమంత్రిగా రిటీవల చెలిపియుండిరి. అట్టితరీ, వీని ఆర్థికస్థితిని చక్కబరచుటకు మార్గ మేమియో

ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపవలెను. లేనిచో నీసంఘములను రద్దుజేయవలయును. అందుకు మారుగ, వీనిని త్రిశంకుస్వర్గమునందు నిలుపుటవలన, ఎట్టి ప్రయోజన ముండదు. సవరణచట్టము తయారగుచున్న దని, రెండు సంవత్సరమునందుండియు జెప్పచునే యున్నారు. కాని, యిది ఇకను తయారుగాలేదని, మంత్రిగారు నుడిపిరి. ఎప్పటికిది తయారగునో, దీనియొ డెట్టిమార్పులను ప్రవేశపెట్టెదరో సూచింపకున్నారు. స్వల్పసవరణలను మాత్రము అప్పడప్పుడు ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. అంతియగాని పూర్తిసవరణలు గల చట్టముమాత్రము వెలువడకున్నది.

పండితులజీతములు

పండితుల జీతముల పెంచువిషయ మింకను ఆలోచనయందే యున్న దని, ప్రధానమంత్రిగారు నిన్నటిదినము శాసనసభలో చెలిపిరి. డైరెక్టరు గారి నీవిషయమై సూచనల గావింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరిరట. వీరెప్పుడు తమసూచనలను బంపెదరో తెలియదు. ఈ విషయమై చాలకాలమునుండి ఆందోళన జరుగుచునే యున్నది. పండితులను ఇతర ఉపన్యాసకులతో బాటు సమానముగ నాదరించుట యవసరము. దేశభాషలను సంస్కృత భాషను నేర్పువారిని, ఇతర ఉపాధ్యాయులకన్న తక్కువగ జూచుట పాడి గాదు. వీరికి ప్రత్యేకపు స్కేలుండునని, మంత్రిగారు చెప్పట ఆశాభంగపాటు పగుచున్నది. ఇతర లెక్చరరులతో తమకు సమానస్థాన మిప్పింపవలయునని, పండితులు గోరియుండిరి. వీరికోర్కె సఫల మగునను ఆశ అంతరించుచున్నది.

యుద్ధవిరామదినము

నవంబరు 11 వ తేది, యుద్ధవిరామదినము. వెనుకటి యుత్సవముల కర్థ మంతగ లేకున్నను, ఈమారు జరిగెడి యుత్సవముల కర్థ ముండును. ఏలన, యుద్ధమునకు ఫలమగు జర్మను నష్టపరిహార సమస్య యిటీవల పరిష్కరింపబడెను. యుద్ధబహిష్కారపు ఒడంబడిక గుదిరెను. ఆయుధ వినర్జన సమస్య పరిష్కారము గానున్నది. యుద్ధవిరామదినమున, శాంతిస్థాపనకై, వివిధజాతులవారును కృతనిశ్చయులగుచో, భావిపరిణామ మనుకూలముగ నుండును. ఆ రోజున, పైనిక ప్రదర్శనపు ఏర్పాటులు లండనులో జరుగునని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇట్టిప్రదర్శనములు శాంత్యభిలాషను పురికొల్పు జాలవు. శాంతభావమును పురికొల్పు వేరువిధమగు ప్రదర్శనములను జరిపి, మేలు గలుగును.

లేబరు ప్రభుత్వము : కుక్కుగారు

బొగ్గగనుల పనివారల నాయకులగు కుక్కుగారు ముచ్చటించుచు, లేబరు ప్రభుత్వమువారును నను తమ వాగ్దానములను చెల్లింపనిచో, తాము సహింపమని చాటిరి. లేబరు ప్రభుత్వమువారు అంతర్జాతీయ సమస్యలను సమర్థతతో పరిష్కరించుచున్నను, స్వదేశములో నవలంబించుచున్న పద్ధతులు అనుకూలముగ లేవనియు, నిరుద్యోగనివారణమువిషయమై ఫలప్రద మగు చర్యలను వీరు గ్రహించియుండలేదనియు, కుక్కుగారు స్పష్టపరచిరి.

ఇటులనే హిందూదేశమువిషయమై గూడ లేబరు ప్రభుత్వమువారు రింతవరకు తగినశ్రద్ధ వహింపరయిరి అందుచే, ప్రపంచగౌరవమును వీరు పొందినను, ఇంటి యొద్దను, సామ్రాజ్యమునందును ప్రబలియున్న సమస్యలను పరిష్కరింపలేని, వీరు తమ గౌరవమును నిలుపుకొనజాలరు.

కార్పరేషను పనివారలు

కార్పరేషను మాడెలు పాఠశాలలలో పగలు పనిజేయు బంట్లోతులే రాత్రికాలమునగూడ కాపలాకై పరుండవలయునని నిర్బంధించుట భావ్యముగ దోషదు. ఈవిషయమై సెల్వపతి చెట్టిగారు దెచ్చిన తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ ముచ్చటించిన సభ్యుల నభినందింపజాలము. పగలంతయు పనిజేయువారికి రాత్రికాలమున నయినను విశ్రాంతి యుండుట న్యాయముగద. రాత్రి కాపలాకు, ప్రత్యేకముగ వాచరులను నియమించుట న్యాయముగాని, పగలు పనిజేయు బంట్లోతులనే యీ పని గూడ జేయవలయునని కోసట పాడిగాదు. సెల్వపతిచెట్టిగారి తీర్మానము, తుదకు ఎడ్యుకేషను కమిటీవారి కంపబడెను. ఈ కమిటీవారయినను, కార్పొరేషను బంట్లోతులకు న్యాయము సలిపెదరుగాక యని కోరెదము.

కాంగ్రెసుసంఘములు : పోలీసుజోక్యము

గ్రామములలోని కాంగ్రెసు సంఘములతో పోలీసువారు జోక్యము కలుగజేసికొని, సభ్యుల పేర్లను జెప్పవలయుననియు, ఇతరవివరములను తెలుపవలయు ననియు కోరుచున్నటుల, వార్తలు వెలువడుచున్నవి. ఈవిషయమై శాసనసభలో ప్రశ్నింపగ, నట్టి దేదియు జరుగలేదని, హాంమెంబరుగారు చెప్పిరి. ఈవిషయమున చు నిజ మెంతవరకు కలదో గనుటకు తగినవిచారణ నలుపుట యవసరము. కాంగ్రెసుసంఘముల జోలికిగాని, కాంగ్రెసుప్రచారకులజోలికిగాని పోయి, వారిని ఇబ్బందిపెట్టవలదని, ప్రభుత్వమువారు రాక యుత్తరువును పోలీసువారికి బంపిన బాగుండును. లేనియెడల, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముకు తీరినిగంగము కలుగగలదు.

దేశీయవైద్యాలయములు

దేశీయవైద్యము నవలంబించి చికిత్స గావించుచున్న ప్రైవేటు వైద్యాలయముల కొంతవరకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల నొసగక పోవుట శోచనీయము. దేశీయవైద్యము నిషిద్ధము గా దనుటకు, ప్రభుత్వమువారు స్థాపించినదేశీయవైద్యకళాశాలయే నిదర్శనము. ధనసహాయవిషయ మింకను ఆలోచనయందున్న దని, మంత్రిగారు చెప్పిరి గాని ఇంతకాలము ఆలోచింపవలసిన యవసర మేమో తెలియకున్నది.

ఆంధ్రమహాసభ సన్మానసంఘము

మునగాల రాజుగారు

అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకోబడుట

దెబిరాడ, ఆక్టోబరు 16:—శ్రీయుగ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన దెబిరాడపాఠశాలలో జరిగెను. ఆంధ్రమహాసభ జనశ్రుతుకు నిక సన్మానసంఘము మేర్పరచబడెను. సన్మానసంఘమునకు మునగాల రాజుగారు అధ్యక్షులుగను కామనాని లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు కార్యదర్శిలుగను ఎన్నుకోబడిరి. మునగాల రాజుగారు అధ్యక్షత వహించుచున్న దెబిరాడ మునిసిపాలిటీ వైస్ చేర్మను సి. కె. రెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనుటకు తీర్మానింపబడెను.

(ప్రీ.తె.)

విదేశవార్తలు

ఇర్విన్ ప్రభువు

హాజీబిల్లు

(బీముసర్విసు)

లండన్, అక్టోబరు 16:—హాజీబిల్లు చే ఏర్పడిన పరిస్థితులను పరిష్కరించుటకు ఇర్విన్ ప్రభువు ఇండియాలో ప్రవేశించిన వెంటనే సభ కేంద్రము ననువిషయము ముఖ్యమైనది లండన్ భారత వర్తక సంఘమువారు అనుచున్నారు. ఒక బాతీయనాకానిరాముతోనే సభను ముగించక బాతీ విభేదమునుగూడ తొలగించుటకు ప్రయత్నించవలె ననుచున్నారు. భారతీయులను బ్రిటిషు వర్తక సంఘములోనికి, విక్రయపు గదులలోనికిని బాతీ విభేదముచే రానీయకున్నారు. ఈ నిర్బంధములను తొలగించుటకు భారతీయులు సాధనముల నరయుచున్నారు. ఇటీవల లండన్లో బ్రిటిషు వర్తకసంఘములలోనికిని, విక్రయపు గదులలోనికిని భారత వర్తకసంఘము లోనికిని రానిచ్చెదముగాని హాజీబిల్లు నుపహరించుకొనవలె ననిగోరిరి. కాని అత్యంతగౌరవమే ప్రధానముగ గల భారత వర్తకము నిరాకరించిరి. హాజీబిల్లును పరిష్కరించు నపుడే బాతీ విభేదములను నూడ తొలగించవలె ననుచున్నారు.

ఇండియన్ సెంట్రలు కమిటీ

న్యూనతాపరంపర

సభ్యులకు సర్ ప్రైజునుగారి ఉత్తరువు

రహస్య సాక్ష్యమునుగూర్చి పేర్కొనరాదనుట.

(0) (బీముసర్విసు)

లండన్, అక్టోబరు 16:—సెంట్రలు కమిటీలో పూర్వముకంటె ఎక్కువ చీలిక కల్గినది. సర్ శంకరనాయరుగారి ప్రయత్నములను చెడగొట్టుటకు ప్రయత్నించిన భిన్నాభిప్రాయము విడిపోయిరి. విశవత్సయు వారిలో వారికే చెడినది. సర్ హరిసింగ గౌరుగారికిని సర్ జాల్మీకరల్లిగారికిని డాక్టరు నుహాద్రిగారికిని చెడినది. డాక్టరు గౌరుగారి యభిప్రాయములలో ఎం. సి. రాజుగారు గూడ ఏకీభవించుకొన్నారు. ఇతడు అధికారులు తయారుచేసిన నివేదికనే సంతకముచేసి భిన్నాభిప్రాయమును జేర్చుట. ఇట్లు జరుగుచో డాక్టరు గౌరుగారికి పలుకుబడి నున్నది. భిన్నాభిప్రాయముతో నివేదికను ఇదియంతో కలిపి ప్రకటించుట పడనేపడదు. ఈ లోపుగ సర్ జాల్మీకరల్లిగారికిని సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులకును ఇంకొక భిన్నాభిప్రాయము బయటిపెను. రహస్యముగ జరిగిన సాక్ష్య విచారణ సెక్రటోని అందలి విషయములను ప్రత్యక్షముగ గాని పరోక్షముగ గాని సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులెవరును ఏరూపమునను తమ నివేదికయందు నూచింపరాదని నైమనుగారు చెలిపిరి. రహస్యముగ నిచ్చిన సాక్ష్యమును స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఒకవేళ ప్రకటించినను దానిని రహస్యముగానే తలంచి ఆసాక్ష్యము సెక్రటోనిరాదని సయిమునుగారు సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులకు చెలిపిరి. ఇది సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులకు దుర్భేదమున్నది. రహస్యవిచారణలో ప్రతికూలముగ ఇచ్చిన సాక్ష్యమును చీల్చి తగిన ప్రత్యుత్తరమును ప్రతిపాతముగ నియమలతోన్న డాక్టరు గౌరుగారికిది చాల ఆశాభంగముగ నున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులు, ఇండియా కార్యాలయపు సభ్యులు, సయినికోవోర్టు లిచ్చిన సాక్ష్యమును ఎంత మాత్రము సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులు ముట్టుకొనరాదు. ఎరిచ్చిన సాక్ష్యము రహస్యముగ నుండనని నిర్ణయించుటకు తెలియక అందరి సాక్ష్యమును రహస్యముగా నుంచవలెనని సయిమునుగారు రినిరి.

జనీవా అంతర్జాతీయ నావికసభవారు సభ్యులబడిరి. ఇకముం దెట్టితగవులు లేకుండ జాగ్రతగా బడెదరు.

విల్సన్ నివేదిక

ఉగండా భారతీయులు

[బీముసర్విసు]

లండన్, అక్టోబరు 16:—విల్సన్ నివేదికవలన తమ ఆశయములన్నియు గంగపాలన ను ఉగండా భారతీయులు ఆర్. జే. ఉదానిగారికి తెలిసినవిరి.

శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ఉదానిగారిట్లు చెలిపిరి:—నేడు జరుగుచున్న సంరంభము అంత్యపరిష్కారమును సంరంభమునే తలంచవలెను. యూరపియనులతోపాటే నియోజకవర్తిని సాధించుటకు భారతీయులు (ఉగండాలో యున్నవారు) పోషియున్నది. ఈసమయమున సందిగావసయందు భారతసమస్యను బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి సరిగా చెబుటకును తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయులు అధోగతిపాలను మాటయే, రైటినరటిలు శ్రీనివాస శాస్త్రి గారివంటి భారతనాయకులు లండన్ కేగి బ్రిటిషు అధికారులతో మాట్లాడిన పిలుగునందును.

ఆస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు

ఓడిపోయెను

ఆస్ట్రేలియా ఎన్నికలు

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 16:—ఆస్ట్రేలియా ఎన్నికలు పూర్తిగాయెను. కార్మికసభ్యుల సంఖ్య పెరిగియున్నది. (బ్రూసు గారు (ప్రధానామాత్యుడు) ఓడిపోయెను.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

వివరములు

[వైల్డెస్]

రుగ్బీ, అక్టోబరు 16:—లండన్లో జనవరిలో జరుగనున్న నాకాదళనిర్ణయసభకు పంపబడిన ఆహ్వానములకు ప్రత్యుత్తరములు కొద్దిరోజులలో జేర నున్నవి.

1922 వాషింగ్టన్ ఒడంబడికలో తేని విషయములను చిన్న హయాజరులు, పెద్దహయాజరులు, టార్గెట్లు, జలాంతర్గాములను గూర్చిగూడ చర్చించెదరు.

ఆఫ్సు పరిస్థితులు

మాస్కోయుదంతము

‘నాడిర్ఖానుగారు రాజుగ ప్రకటించుకొనిరట’

(కూటకు)

లండన్, అక్టోబరు 17:—నాడిర్ఖానుగారు ఆఫ్సు రాజుగ ప్రకటించుకొని రిని మాస్కోవార్తలు చెలువుచున్నవి. ఖుంబరు యూనియనుపత్రిక ఇట్లు చెలువుచున్నది:—అమానుల్లాగారికిని, ఆతని ప్రజలకున్న రిగవులను నాడిర్ఖాను గారు పరిష్కరించుచున్నట్లు సర్వాసాను ఇటీవలనే పంపిరి.

ఆర్ 101 నాకావిమానము

ఇల్లండు మీదుగా బోవచ్చును. పెద్ద పారిశ్రామిక పట్టణములమీదుగా బోవును.

ఫ్రెంచిపాగమోడ లివర్పూలులో 15 తేదీని అంటు కొనుటచే 1000000 పానులు నష్టముగల్గెను. ఒకడు మాత్రము సిబ్బందిలో చనిపోయెను.

ఇండోరు మహారాజు ఇంగ్లండులో విద్యను పూర్తి జేసెను. ఇందురులో ఆరునెలలు పరిపాలనమును జేర్చుకొని అధికారమును స్వీకరించెదరు.

జార్జి రాజ్ మారుదు విమానమును నడుపుటను జేర్చుకొనుచున్నాడు.

వింతతువుల పించనలు

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 17:—1925 వింతతువుల పించన బిల్లు ప్రకారము 55 మొదలు 77 సంవత్సరముల వయసుగల వింతతువులకు, 1925 లోపుగ భిమాచేసి చనిపోయినవారి భార్యలకును పించనలనిచ్చెదరు. 70 వ ఏట వింతతువులను ఎట్టి తల్లింపు లేకుండ ఇవ్వవలసినదే. 55 ఏండ్ల వయసుగల స్త్రీలకు పిల్లలున్నచో ఆఖరు పిల్లకు 16 సంవత్సరములు నచ్చు వరకు పించన నీయవలెను. ఈ ప్రకారము 500000 మంది వింతతువులకు వారము 1 కి 10 పిల్లలగులు ముట్టును. దీనివలన ప్రభుత్వమునకు సంవత్సరమునకు 8000000 పానులు ఖర్చు అగును.

శంకరనాయరుగారు

రాండుటేబిలు సభయందు కక్షపాతము

(బీము సర్విసు)

లండన్, అక్టోబరు 16:—భారత సమస్యను పరిష్కరించుటకు నైమను కమిషనే గత్యంతరముని మననముచుండ, సర్ శంకరనాయరుగారు బహిష్కరణవాదులతో గూడి రాండుటేబిలు గావలెనని నూచించుచున్నారు. అందుచే వారిని, ఇతర సభ్యులకును చెడినది. ఈ సంగతులు శంకరనాయరుగారి ప్రతిపక్షులు ఇర్విన్ ప్రభునికి సెప్టెంబరు 15 తేదీని వ్రాసిన లేఖనలన చెలియచున్నది:—కాని శంకరనాయరుగారి ప్రవర్తనము చున్న పాము, బహిష్కరణ వాదులు నైమను కమిషనును భగ్నముచేయ ప్రయత్నించుచుండ వారిలో శంకరనాయరుగారు చేరుచున్నటుల మాకు అనుమానించుటకు తగిన కారణములు కన్పించుచున్నవి; ఏమనగా వీరి సభ్యములలో జరిగిన సంగతులన్నిటిని విమర్శించి మా కాలమును వృథాబుచ్చు పరిచలేదు. బొంబాయి బహిష్కరణవాదులతో సంబంధమును బెట్టుకొనిరి. వారి పక్షములు వారిని అనాచులవులను వారి పాటనే పాడి కలకలమును కలుగ జేయువారిని సాక్షులుగ బాయింట్లు ఫ్రీ కాన్ఫరెన్సు వారు విచారించుటల జేసిరి. నైమను కమిషను ప్రతిష్ఠను హెచ్చించు ప్రతి యేర్పాటునకును ప్రతికూలముగ నుండిరి. ఆసంగి జీవితకాలమును హెచ్చింపరాదనిరి. ఇంగ్లండుకు సెంట్రలు కమిటీ పోవుట లో గూడ ప్రతికూలురు గ నుండిరి. ఎంతయుండి కమిటీసభ్యులున్నారు. అన్ని నివేదికలు వెలునడునని పోషనగ పత్రికా ప్రతినిధితో చెలిపిరి.

నైమనుకమిషనుకు ఆదిమండియు ప్రతికూలముగనున్న శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో మాట్లాడెను. ఈ శ్రీ ప్రెస్ ప్రధాన ప్రతినిధిని నైమనుకమిషనువారు క్రిజోయింటుసభలకు రానీయలేదు. ఈ సంభాషణలో నైమను గారు పక్షపాతులనియు సమంజస ప్రవర్తనలుగారన్నటుల నూచించిరి. సాక్షులను ఎంచి వారిని పరిక్షించుటలో నైమనుసంఘమునకే మొదలుట విషాతము కలుగునటుల జేసిరి.

జనీవా అంతర్జాతీయకార్మికసభ

(బీముసర్విసు)

లండన్, అక్టోబరు 16:—వై సభలో యజమానులు పాల్గొన నీ క్షయించిరి. ప్రభుత్వ నాయకులతో యజమానులు సఖ్య బడిరి. నావికులసభలో నివయము లన్నిటిని పర్చింపగల ప్రభుత్వతర ప్రతినిధులను నియమించు ఏర్పాటులను చేయవలెననిరి. ఇట్టి తీర్మానమును ముందు గావించినగాని పాల్గొనరు. అందుచే ఈ సంగతులవలన క్రెడెంట్లు సంఘమువారు ఇంకొకవారము వరకు సమావేశముగారు. ఈలోపుగ పీరు యజమానుల తీర్మానమును ఆమోదించుటకు కలగను. ఈ తీర్మానమునోనున్న ఏర్పాటులు ఈసభకున్న ప్రతినిధులకు పర్చించక పోయినను ముందుండి జరుగునట్లుకు వర్తించును. వచ్చేవారము క్రెడెంట్లు విచారణ సంఘమువారు భారతవర్తక సంఘము వారి ఆక్షేపణకు వచ్చేవారము వివరలట.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ అక్టోబరు 17-వ తేది గురువారము

ముఖ్యస్థానములు	కె. 24 గంటలలో అత్యధిక స్వల్పము	కె. 24 గంటలలో అత్యల్ప స్వల్పము	కె. 24 గంటలలో సగటు	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదిననుండి	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు
గోపాల్ పూర్	79	74	7.6	19.7	+ 14.5
విశాఖపట్టణము	80	75	1.0	8.9	+ 5.0
కాకినాడ	88	74	0.8	5.9	+ 2.1
మచిలీపట్టణము	88	76	...	4.5	+ 0.6
కర్నూలు	92	78	...	3.1	+ 0.8
బళ్లారి	90	75	0.9	4.8	+ 2.3
అనంతపురం	...	...	...	2.5	+ 0.5
కడప	93	76	...	2.9	0
నెల్లూరు	93	80	...	5.2	+ 2.0
మద్రాసు	95	79	...	1.3	- 3.6
కడపూరు	93	79	...	2.3	+ 1.3
నెల్లూరు	93	74	...	4.8	+ 1.0
నెలము	94	76	...	2.6	- 1.5
కోయంబట్టూరు	88	72	0.1	0.8	- 2.5
తిరుచనాపల్లి	97	77	...	7.9	+ 8.9
నాగపట్టణము	92	78	...	2.5	- 0.6
సుధూరు	95	77	...	4.3	+ 0.1
బెంగళూరు	89	81	...	1.3	- 2.3
హైదరాబాద్	...	...	...	1.1	- 2.2
తిరువేంగళము	84	75	+	7.5	+ 2.5
కొచ్చి	84	75	...	16.7	+ 9.7
కాలికట్టు	87	76	...	7.3	+ 1.2
మంగళూరు	86	75	0.1	15.5	+ 11.2
చెంగళూరు	85	68	...	3.1	- 1.1
మెర్కూరు	97	68	...	5.7	+ 0.2
కొడైకానాల్	64	52	...	3.7	- 1.5
కూనూరు	71	55	+	2.1	

సర్వార్థము:—గోపాల్ పూర్ లో 7.6" విశాఖపట్టణములో 1.0" కాకినాడలో 0.8" వర్షం పడినది. ముఖ్య పట్టణముగా యున్నది. సగటున 7 మొదలు 9 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:—ముఖ్యముగా యున్నది. రాత్రి వేడి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూరు:—ముఖ్యముగా యున్నది. సగటున రాత్రి వేడి 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,
చహాయవాత్సల్యము

NOTICE.

Auction Sale of Cotton Mill

The Bezwada Spining and Weaving Mills Ltd., now under Voluntary Liquidation will be sold by auction by the Liquidators commencing from 3 p.m. on Saturday the 16th November 1929, at the premises of the Mill near Kistna Canal Railway Station (3 miles south of Bezwada.)

The property to be sold by auction includes, the Free-hold site of 10-83 cents with the mill buildings, out-houses &c., and the Machinery consisting of 450 I. H. P. Compound Condensing steam engine and boiler, 100 looms and preparatory machinery and also the then available stock of cloth and stores.

The upset price will be Rs. 1,75,000- The Liquidators reserve the right of accepting or rejecting the highest bid.

The mill will be working from the 14th November 1929, and intending bidders may inspect the mill.

For further particulars and conditions of sale please write to:—

GUDUR LAKSHMANA RAO,
Liquidator, Bezwada Spinning
and Weaving Mills Ltd.,
Bezwada.

యతీంద్రనాథ దాసుగారి

గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస

“ఏ యుద్ధమును కొరకు ధీరాగ్రణి యగు జతీంద్రుడు నిరాహార దీక్షను బూనెనో దేనికొరకు తన ప్రాణములనే అర్పించెనో ఆయుధ్యమునకు నా అభిప్రాయప్రకటనము హానికరమునకేమో యనుసంకేయము నాకు లగినది. మన జాతికి సంబంధించిన అనేక ముఖ్యవిషయములను గూర్చి నాకు నిర్ధారణగా కొన్ని అభిప్రాయము లుండిననుగూడ నేను మానవతమునే బూనుచుందును. ప్రజల ఆదరణను గోల్పోవునట్టి పరిస్థితు లేర్పడినను గూడ దేశసేవకులు కొన్ని సందర్భములలో మానమును వహించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యముని నేను నమ్మెదను. నిరశన దీక్షను బూనెదనువారికి గూడ నా అభిప్రాయముల నిదనరకే చాలసారులు స్పష్టముగా వివరించియున్నాను. జతీంద్రుడుగారు దోషియో నిర్దోషియో అను విషయము నకు ను నామానవతమునకును యెట్టి సంబంధమును లేదు. దోషియైనవాడు సయితము అనుకూలమైన ఆహారమును ఆదరణను బడయుట కర్హుడేయగును. విచారణ పూర్తియగునెరకును ముద్దాయి నిర్దోషియనియే ప్రజలయినను నమ్మవలసియున్నది. ఎల్లవారు జతీంద్రుడు నత్వధికముగ ప్రశంసించుచునే యున్నారు. హింసనుగూర్చి అంగీంచుటకైననే నెలల నంగీకరింపజాలనో జతీంద్రుడుగూడ నటులనే అంగీకరింపజాలడని పలువురు నాకు నమ్మకము కలుగునట్లు తెలిపిరి అని మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నేడు 17 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగుయిండియాలో ప్రకటింపబడెను. (అ. ప్రె.)

లాహోరు కుట్ర కేసు

ముద్దాయికోర్కెపై సాక్షికి ఉచితానన మొనంగుట
మహారాంపూరు బాంబు కర్మాగారముగూర్చి
సాక్ష్యము

లాహోరు, అక్టోబరు 16:—ముద్దాయిలు బోర్డులు జెయిలునుండి ఆసవ్యముగ వచ్చినందున కుట్రకేసు విచారణనీడు 11 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. ముద్దాయిలు కోర్టులోనికి వచ్చునపుడు విప్లవగీతముల పాడుచు మహారాంపూరు మేజిస్ట్రేటు రహిమాను బఖ్షబాడిగారు సాక్ష్యము చెబుచు బాంబుల కర్మాగారము ముట్టడిచేసినపుడును, సాక్షులుగుర్తుపట్టుటకు జరిగిన పమానేతమునందును తా నుండెనని చెప్పెను. అందు దొరికిన వస్తువులు పంజాబు సి. ఐ. డి. వారికి బహింపుట జూను రి వ తేదీన తనసమక్షమున జరిగెననెను. యూరోపియన్ సాక్షులకు కోర్టులో కుర్చీ లిచ్చుచుందురు. ప్రస్తుతసాక్షి నంటి గౌరవనీయులగు భారతీయులగుగూడ కుర్చీలు కవచాశ్మివ్యవస్థాపన ముద్దాయి భగతుశింగ ఆక్షేపించెను. అంతట సాక్షి కోర్టు యొసంగబడెను.

ముద్దాయిల కొనంగు ఆహారముగూర్చి
అనుమానము

తిరువాత సాక్షి విచారింపబడు చుండ అమృతసభలోని దేశభాషాప్రతికా సంపాదకులు ముగ్గురు రాజద్రోహము నేరము క్రింద నిన్ను కిత్తి విధింపబడిన వారు జెయిలునుబోవుచు విప్లవభూష మొనర్చిరి.

ఫలహారముల సమయమున భగతుశింగగారు మేజిస్ట్రేటు గారికి తమభోజముగూర్చి ఫిర్యాదుచేసిరి. మధ్యాహ్నము తమ కొసంగు అల్పాహారము కోర్టుగదిలో పెట్టరాదనిరి. ఆహారమునందు విషముండునను అనుమానమున్నచో దాని ముందుగ తెచ్చిన వానిచే భుజింపచేసినచో సరిపోవుననిరి. ఆహారమును పరీక్షించు బాధ్యత పోలీసువారిపైగలను. వారన్నియేర్పాటులను జేయుచుండవలసిని. “అచెడద యెవరు పెట్టుకొందురు” అని మేజిస్ట్రేటు గారు రసిరి.

అమెలోకరాముగారు:—“నేనందు కంగీకరింపను. పోలీసువారు యేర్పాటులజేయుట వారివిధి. వారు పనిచేయవలె నుగాని సాక్ష్యము వినుచు నున్నారాదు” మేజిస్ట్రేటుగారి కెదురుచెప్పి పక్షిలు కోర్టుకిక్కార మొనర్చెనని పోలీసు చిఫ్ ఇన్ స్పెక్టరు కోపముతో అనెను. కొంతసేపు యిరుపక్షములవారు వాదించుకొన్నపిదప ఇప్పటికి భుజింపుడు. తరువాత దేశో యేర్పాటు జేయుదునని మేజిస్ట్రేటుగారు రసిరి. భోజనపదార్థము లు వైద్యులు పరీక్షించినపిదప ముద్దాయిలు భుజించిరి. మరి కొందరు సాక్షులు మహారాంపూరు బాంబు కర్మాగారముగూర్చి చెప్పిన విషయ కేసు కేసరికి నుండు నేనుబడెను. (అ. ప్రె.)

ఇండోరు మహారాజు, రాజవిప్లవ మహారాజు సర్ మహ్మద్ ఇబ్రాహిం, నాజ్మియిగార్లు ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

కకోరి కుట్ర కేసు ఖైదీలు

వారిస్థితిగతులు మునుపటికంటె
అధ్వాన్నముగానుండుట

జనపార్లాల్ గారి ప్రకటన

అలహాబాదు, అక్టోబరు 16:—లాహోరు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా నియోజింపబడిన శ్రీయంత పండిత జనపార్లాల్ నెహ్రూగారు యాక్రింద ప్రకటనమును గావించుచున్నారు:—జేరల్లీ, ఆగ్రాచెరసాలలలో కకోరి ఖైదీల స్థితిగతులను గూర్చి కొన్ని ప్రకటనలు ప్రచురింపబడినవి. ఈవిషయమై నేను బాగుగా విచారించినాను. భారతశాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు చెప్పినమాటలను వారి స్థితిగతులు ముతిపటికంటె బాగుపడవలసియుండెను. కాని యిప్పుడు మునుపటికంటె అధ్వాన్నమైనట్లు కనబడుచున్నది. ఖైదీలతో మాట్లాడుట మిక్కిలి కష్టమగుటవలనను, చెరసాలాధికారులు మానము ప్రదర్శింపబడుటచేతను నిజము తెలియుటలేదు. సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ్యు లిద్దరు జేరల్లీ చెరసాలను దర్శించినందువలన కొన్ని విషయములు బయలుపడినవి. నిరశనవ్రతము నవలంబించినందులకుగాను చిన్న హక్కులు కొన్ని తీసివేయబడియున్నది. పుస్తకములు చదువుకొనుట, భోజనము, అప్పుడప్పుడు స్నేహితులను చూచుకొనుచుండుట, విషయమై యిదివరకున్న స్వార్థములు యిప్పుడు లేవు. ఈ రెండు సంవత్సరములలో వారికి దొరికిన విషయంబులకుడ రద్దయినది. శాసనసభ్యులు చెరసాలలకు చెల్లినప్పుడు అశుభ్రమైన చీకటిగదులలో వారుంచబడిరి. వారిని కఠినముగాను, అవమానకరముగాను అధికారులు చూచుచుండిరిని చెప్పబడుచున్నది. బహుశా నిరశనవ్రతము యింకను జరుగుచునేయున్నది. చాల స్నేహితులు ప్రోత్సహించుటచేత వారు నిరశనవ్రతమును మానదలచిరి.

కాని తాము నిరశనవ్రతము నవలంబించినందులకు శిక్షింపబడినప్పుడు మానుట మంచిదికాదని తలచిరి. వారు నిరశనవ్రతము నవలంబించినారా, ఆహారము పుచ్చుకొనుచున్నారా యను విషయము స్పష్టముగా తెలియుటలేదు. చెరసాల విషయములే బయటికి తెలియుటలేదు. ఖైదీలతో మాట్లాడుట నలనుపడదు. మాపరింటెండ్లెంటు సంగతులు తెలియజేయుదు. ప్రభుత్వము వారి పనులు మన కలవాటై పోయినవి. వారుచేయునవి మనకు ఆశ్చర్యము కలుగజేయుటలేదు. చెరసాలలలో నిస్సహాయులై యుండి నిరశన వ్రతమునుబూనినవారిని కఠినముగా ప్రారముగాను ప్రభుత్వమువారు చూచుట మనకువింతగొలుపకమానదు. ప్రభుత్వమువారు మనస్సును మార్చుకొనిరినియు, జతీంద్రుడు సుయొక్క మరణమువలన రాజకీయనిర్బంధితుల స్థితిబాగుపడినదినియు శాసన సభ్యులు యాధిగా చెప్పటచేత నిరశనవ్రతము మానవలసినదని అ. భా. కా. సంఘమువారు సలహానిచ్చిరి. మనస్సు మారుట యనగా లేనియిబ్బందులు కలుగుటయగుచో అమనస్సు మారుటయే అవసరములేదు. విషయసమయమున తప్పించుకొనుటకై ప్రభుత్వమువారు మంచిమాటలు చెప్పి, ఆగండము గడపగానే ప్రభుత్వమువారు యథాప్రకారముగా చేయుచుండవచ్చును. ఇట్లనచో, తాము శాసనసభలో చెప్పినమాటలను ప్రభుత్వము వారికొనివ్యయమునకును యింతవ్యత్యాస మేలయున్నాదో కనుగొనుట శాసనసభ్యుల ధర్మమైయున్నది. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు గవర్నరుగారి

వెంకటగిరి పయనము

సాంతపనులకై వెల్లుదురుగాన ఆహ్వానపత్రములు
అంగీకరింపబడలేదు

వెంకటగిరి, అక్టోబరు 16:—వెంకటగిరి మార్గబాంధ్య సతి గవర్నరుగారితో వెల్లుటలేదని నిశ్చయముగా తెలియుచున్నది. గవర్నరుగారి పయనము సాంతపనులను చూచుకొనుటగాన వెంకటగిరి యూనియన్ నుండియు, తాలూకాబోర్డునుండియు ఆహ్వానపత్రములు అంగీకరింపబడలేదు.

రేణిపంటనుండి గవర్నరుగారును, అనుచరులును వెంకటగిరికి మోటారుమీద వెళ్లుదురు.

గవర్నరుగారు వత్తురని పట్టణము చిత్రవిచిత్రములుగా నలంకరింపబడినది. (అ. ప్రె.)

శ్రీయంత సుభాష్ చంద్రబోసుగారు

లాహోరునకు వెల్లిరి

కలకత్తా, అక్టోబరు 16:—పంజాబు విద్యాభివృద్ధి సమావేశమునకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీయంత సుభాష్ చంద్రబోసుగారు సమావేశమున అధ్యక్షతవహించుటకు నిన్న రాత్రి పంజాబు మెయిలులో లాహోరునకు వెల్లిరి. జతీంద్రుని సోదరుడుగు కిరకాచాన్ గారు మాడ బోసుగారితో వెల్లిరి. (అ. ప్రె.)

సరోజినీ జేవి:—కరీరాస్పత్యచేత, తాము ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభాధిపత్యమును నిర్వహింపజాలమని, సరోజినీ దేవిగారు వ్రాసినటులు, దెలియుచున్నది.

అవడి ఆరోగ్యశ్రమము:—ప్రాద్దుటూరు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు చేతనుగారు అవడి ఆరోగ్యశ్రమభివృద్ధికొరకు పంపిన 15 లక్షల కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమని డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

జగన్నాథ కృతసభ (ఎన్నూరు):—ఈ సభనారి యాజమాన్యమున ఈనెల 20 వ తేదీని సాయంత్రము 4-15 గంటలకు ఎన్నూరు హైకోర్టునందు చెంపాయి వైద్యనాథ భాగవతరుగారి గౌరవము జరుగును. కరూరు చిన్నస్వామి ఆయ్యరుగారు ఫిడేలా, పాలఘాటు మణిగారు మృగంగమును వాయింపెదరు.

విధవావివాహ సహాయకసభ:—మద్రాసువిధవావివాహ సహాయకసభనారి యాజమాన్యమున ఈనెల 19 తేదీని సాయంత్రము 5 గంటలకు నె 97 రు అన్నాపిళ్ళేపిల్లో ఇ. వి. రామస్వామినాయకర్ గారి యధ్యక్షతక్రింద నొకబహిరంగసభ జరుగును. స్వామి లక్ష్మణానందజీ, పండిత టి. జె. రామభద్ర శర్మ, టి. ఎస్. నటరాజశిష్యగార్లు మున్నగువారు విధవావివాహ మునుసూర్చి యుపన్యసించెదరు.

బ్రాతెల్సుబిల్లును బలపరచుటకు సభ:—శేపు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోకేలుహాసునందు మద్రాసు యువజనపవిత్ర, విజయస్థానము మున్నగు సంఘముల యాజమాన్యమున బ్రాతెల్సు బిల్లును బలపరచుటకు బహిరంగసభ జరుపబడును. పితాపురం మహాబాబా వారధ్యక్షత వహించెదరు. టి. ఆర్. వెంకటరామకౌస్త్రి, యాహూబు హుసేన్, శ్రీమతి రక్కణి లక్ష్మీపతిగార్లు ఉపన్యసించెదరు.

ఆనందం కలిగించవలెను

శ్రీ గోవిందరాయ గురభినాట్యమండలివారు 1930 జనవరి నెలలో రంగూనుకు చెన్నపురి మార్గముగా ప్రభుమరం గూనుమండల ఆంధ్రసభవారియొక్కయు రంగూను పోరులయొక్కయు ఆహ్వానమున వెళ్లుచున్నారని తెలియుచున్నది. వారు ఈచెన్నపురిలోకూడ కొన్ని ప్రదర్శనములనిచ్చి ప్రజలకానందమును చేకూర్చుటగాక తమిళి కొరుచున్నారు.

మద్రాస్.

మద్రాసు గవర్నరుగారు వెంకటగిరికేగుట:

మద్రాసు గవర్నరుగారు, వారి సతీమణియు, అనుచరులును నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి వెంకటగిరికి పయనమైరి. వీరు తిరిగి ఈనెల 19 తేదీ ఉదయము 9-30 గంటలకు మద్రాసునకు విచ్చేయుదురు.

రాకపోకలు:—జి. కాలాగారు వై త్వేఆడిటు డైరెక్టరుగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి పూనాకేగిరి.

కొల్లెంగోడు రాజాగారు, డా॥ ఎస్. జె.కన్నప్పర్ గారు, డి. కె. ఇ. డిల్లూ సీ. బ్రాడ్ ఫీల్డుగారు నేటియురమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

అమెరికాలో ఉన్న తమిళ నర్తకినింట్లకు మైసూరు సంస్థానస్కూల్ షిప్సుబడిసి యేసి డా॥ సి. వి. నటరాజయ్యరుగారు నేటియురమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

అఖిల ఒరిస్సా విద్యార్థుల సమావేశము

పాట్నా, అక్టోబరు 16:—14 వ అఖిల ఒరిస్సా విద్యార్థుల సమావేశము అక్టోబరు, 20, 21, 22 తేదీలందు బరహంపుర మనందు జరుగును. శ్రీయుత సి ఆర్. రెడ్డిగారు రధ్యక్షతవహించెదరు. (ఫీ. వె.)

సతీను సేనుగారు

బారిసాల, అక్టోబరు 16:—సేనుగారు యింకను ద్రవ పదార్థములే భుజించుచున్నారు. అభివృద్ధి చెందుచున్నారు. కాలంచేసుల నాశ్రమ స్వీకరణగనే యున్నది. (ఫీ. వె.)

మద్రాసు గ్రామకోర్టుల సవరణబిల్లు

ఉద్దేశములు, కారణములు

మద్రాసు గ్రామకోర్టుల సవరణబిల్లును శ్రీయుత గాడి చెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు మద్రాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టెదరు, ఆ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశములు, కారణములు ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవి.

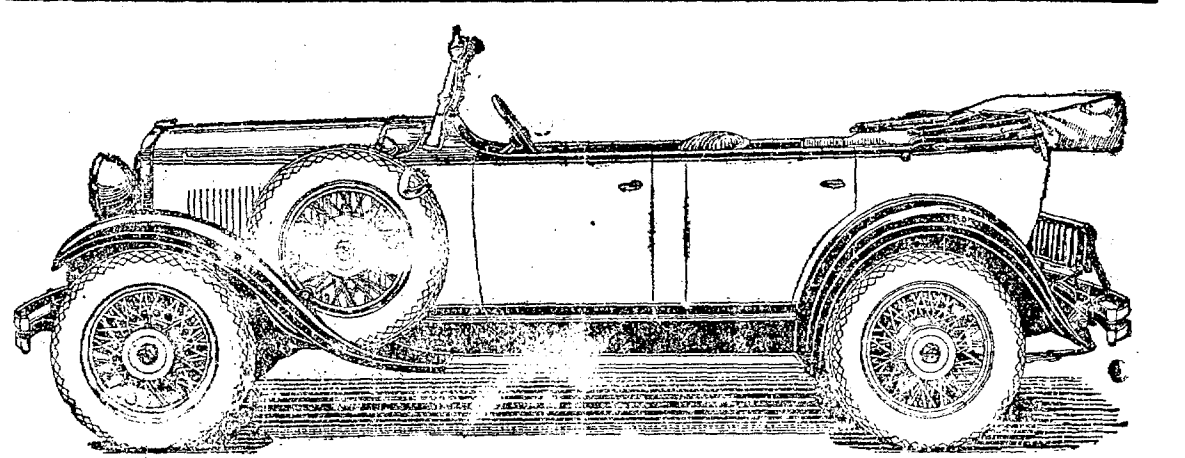
గ్రామములందు న్యాయపరిపాలనమును నిరాడంబరముగను, స్థానిక రాజకీయపరిస్థితుల యవసరములనుండి విముక్తమైనదిగను చేయవలసియున్నది. వెలుపలి కోర్టులకు పోవుటకు అసకాశములను చాల తగ్గించవలెను. ఇటుల నిర్బంధములవలనగాక నీతియుతముగ న్యాయము నొసగుపద్ధతులను నెలకొల్పి చేయుటయుత్తమము. పూరాతనమునుండి యీ దేశమున పంచాయితీ పద్ధతియే అచారముగా నున్నది. ఆ పంచాయితీలు యిప్పటివలె అధికసంఖ్యాకుల సమ్యక్తులనుబట్టి నిర్ణయించెడి పంచాయితీలవంటివి కావు. పంచాయితీ పరస్పర అంగీకారమును కలిగి పరిష్కరించుటే ముఖ్యము. శాసనములను గావించుటకును, పరిపాలనా విషయమునను ఎన్నికలు తప్పని సరి కావచ్చును. న్యాయ మొనగుటకు న్యాయమగు స్థానిక మధ్యవర్తి పరిష్కారమే ఉత్తమోత్తమ మగుమార్గము. ఒక దావాలో తమ కనుహులములు తక్కువని తలచు పక్షమువారెప్పుడును దూరముననున్న కోర్టులకే యేగుచుందురు. అందుచేత న్యాయమునే

జరపనలెననినచో పంచాయితీకే ఉత్తమ మార్గము. పంచాయితీ కోర్టు, గ్రామకోర్టు, గ్రామమున్నటు కోర్టు, తెంచికోర్టు, జిల్లా మున్సిబుకోర్టుల జూరిసుడిక్సు ను మున్నగునన్నియును చేరి రయితులకేమియు లాభకరములుగ లేవు. ఈ సవరణ గ్రామములందు నిరాడంబరముగ న్యాయము నొసగుటకు ఉద్దేశం పబడినది.

వెంకటగిరి వ్యవసాయ పరిశోధక క్షేత్రము

చెన్నరాజధాని గవర్నరు శంకుస్థాపన చేయుట

వెంకటగిరి, అక్టోబరు 17:—వ్యవసాయపరిశోధక క్షేత్రము యొక్క శంకుస్థాపనము చేయవలసినదని లెఫ్టినెంటు కర్నల్ సర్ వెంకటగిరి మహారాజాగారు గవర్నరుగారిని కోరుచు వ్యవసాయ పరిశోధక క్షేత్రము యొక్క ఉద్దేశ్యములను విశదపరచుచు, ఈ పరిశోధకాలయము ద్వారా వ్యవసాయమునకై యవలంబింపబడుచున్న నవీన పద్ధతులు సేర్పబడును. వ్యవసాయము చేయుటకు ఉపయోగపడుచున్న శ్రోత్రుల నిముట్లు ప్రజలలో వ్యాపకమగునట్లు యీ పరిశోధనాగారము ప్రయత్నించును. కాశ్మీరమున యొగవులు, మంచి విత్తనములు కట్టుట సేర్పబడును. (అ. వె.)

అత్యధికమైన శక్తిగలది

నిక్కువముగా చిరకాలము మన్నను

కొత్త డాబ్బిబదర్సు సిక్సులో ఒకమారు ప్రయాణమొనర్చిన అందులో గలిగే ఆనందము మీ కవగాహనమగును. మీకే నిజముగా ఆశ్చర్యము గలుగును.

వాల్టర్ పి క్రిస్లర్, డాబ్బిబదర్సు వీరిద్దరు ఇంజనీరింగునందు పనిచేసి గావించిన ప్రయత్నము లన్నిటిని యీ నూతన కారునందు చొప్పించి, యంతధరలో యిట్టికారుని పొందుట విపరీతమని తలంచు నట్లు తయారొనర్చిరి.

ఇట్టివి చేకూర్చుటచేతనే యింత ఎక్కువశక్తి, తీవ్రమైన ఆక్సిలేషన్ గలిగి యిట్టి సాఖ్యమును చేకూర్చ గలుగుచున్నది. చిరకాలము మన్ననని గట్టిసమ్మకము గలుగుచున్నది.

NEW DODGE BROTHERS SIX
CHRYSLER MOTORS PRODUCT

అడిసన్ అండు కో, లిమిటెడ్.,

మదరాసు.

బెంగుళూరు, కల్లికోట, తిరుచినాపల్లి, కొట్టయం.

వేదపరివర్త

వివాహవయోనిర్ణయశాసన ధిక్కారము

చేయ తీర్మానింపట

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజనాడ, అక్టోబరు 14:—ఈ సెల 13-న టేడీ విజయనగరమునాటి ప్రాంతకాలమున బ్రహ్మశ్రీ కాతా నూర్యనారాయణరావుగారి గృహమున తెలుగుదేశమునందలి ఘనాపారీలు, జటావల్లభులు, శాస్త్రవేత్తలు సమావేశమై వివాహవయోనిర్ణయ శాసనమును ధిక్కరించవలయునని యేకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. ఏతత్సభకు బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని కాశీ కృష్ణచార్యులవారు అధ్యక్షత వహించిరి.

పరదాస్యమునలన మనమనకు కలుషితమై పోయినందులకు అధ్యక్షులవారు తమ విచారమును వెలిబుచ్చిరి. పూర్వము వాక్కునే బాణముగ నుపయోగించిరి. అట్టిశక్తి తపోబలమున కలిగెను, నేడైనను నిస్సృహ జడగూడదు. మనకంఠమునకొన యూపిరియుండువరకు యీ చట్టమునకు వ్యతిరేకముగ పోరాడుట మనకర్తవ్యము. మనకు జయముకలుగునా లేదా అని సంత

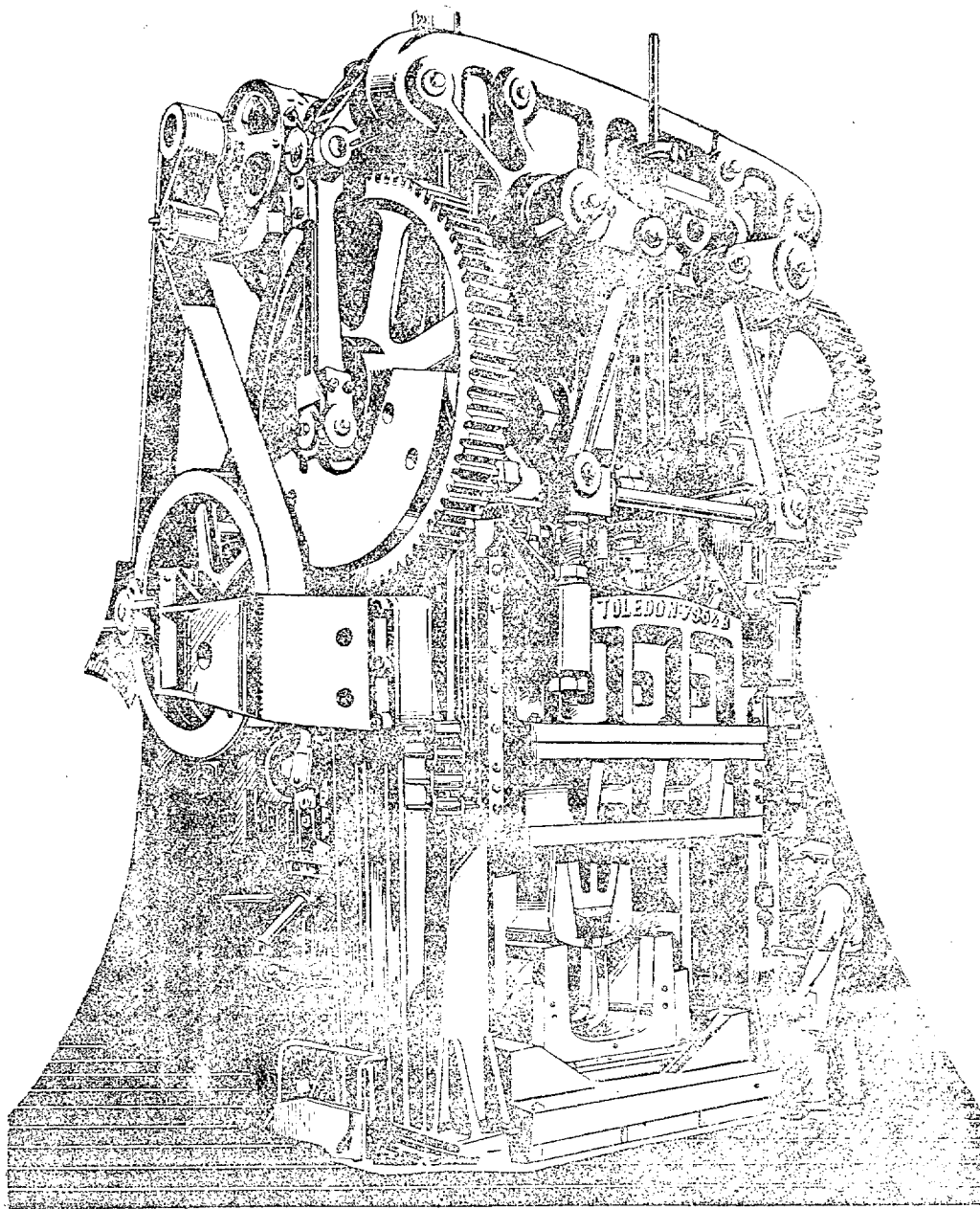
యించి పనిలేదు. మనము కర్మాధికారులముగాని కర్మఫలాధికారులముకాము. బ్రహ్మశ్రీజోబలము జయించితిమను, కాబట్టి బ్రహ్మశ్రీజోబలము పెంపగునటుల మనము త్రికరణశుద్ధిగ తపసు చేయుదుము. మన తపోబలమునలన ధర్మసంరక్షణార్థము అవతారపురుషుడు రాగలడు. కాబట్టి ఎల్లరు స్థిరసంకల్పముతో యీ కార్యమునకు పూనుడని అధ్యక్షులవాగ్దశించిరి.

శ్రీ కాతా నూర్యనారాయణరావుగారు:— ఈ చట్టముతో సర్వశాస్త్రనిర్మూలన మగుచున్నది. నేను గడచిన 37 సంవత్సరములనుండి వేదములయందు, శాస్త్రములయందు సంపూర్ణ నమ్మకముండియు పరిపత్సభ నేర్పాటుచేసియున్నాను. మనము ఈశ్వరాజ్ఞకు బద్ధులము. ఈశ్వరాజ్ఞకు రాజాజ్ఞ వ్యతిరేకమైనపుడు రాజాజ్ఞ ముల్లంఘించకతీరదు. ఇట్టికష్టసమయములలో మనమెల్లరు మహాన్యాసపూర్వక రుద్రాభిషేకము, విష్ణుసప్రహరానామగర్చనచేయు బవునరమని మనవిచేయుచున్నాము. తెయిలును చెర్చులును మనకు సంకరనోషము కలుగునేమోనని నాయభిప్రాయము. ఏది ఎట్లున్నను నేను చెప్పినట్లుగ రుద్రాభిషేకము, సప్రహరానామగర్చన చేయుదుమేని, సంవత్సరములోపల ప్రభుత్వమునారే యీ చట్టమును రద్దచేయుదురని నా నమ్మకము. బ్రహ్మశ్రీ వేమూరు వెంకటగిర్నాధరామకృష్ణగారు మహారుద్రాభిషేకము మహామంచితలము నియ్యగలవనిరి. మిన్ని చట్టమును ధిక్కరించుటయే నియమిరి.

మంమూరు సీతారామయ్యగారు మాడ వైవారి వాదనలను బలపరచిరి. మోపిదేవి వేణుగోపాలరావుగారు. సభవారు అసలుపాయంటు గ్రహించలేదు. మన ఆగ్రహము పరిపాలకులపైన చూపపనిలేదు. దీనికంతా కారణముకాంగ్రెసుపార్టీవారు వీరిది బానిసహృదయము. వీరు కలుషితహృదయులై మన మతమును నిర్మూలించి యత్నించు చున్నారని, మనము కాంగ్రెసు పార్టీపైకి ధ్వజమెత్తవలె. క్రొత్తపార్టీ నొకదానిని లేవదీసి మనము ప్రభుత్వమువద్దకు రాయబారమంపవలె. దేశములో అందోళన చేయవలె. కాంగ్రెసు పలుకుబడిని నిర్మూలముచేయ సమకల్పించెను. ఏమియైనను సరే. నాకుమాత్రము శాసనధిక్కారము చేసి వివాహముచేయ సంసిద్ధుడనై యున్నాను.

చెరుకుపల్లి రామశర్మగారు. ఈ చట్టము ధర్మవిరుద్ధము. మనలో సత్యాత్మ్య ఇట్టి ధర్మచైరధ్యమేర్పడుచున్నది. మనలో నొకరై నేను సంధ్యానందము ఎక్కగ నాచరింతుమేని బ్రాహ్మణీకమును నిలువజెల్లగలుగుదును. ఉదాహరణకు మంత్రశక్తినిగూర్చి విశేషముగ పొగడుచున్నాడు. ఇప్పటికైనను పెద్దలు పండితులు అగు మీరు ఎల్లరు తపోబలమును నృధిచేయుదురేని ధర్మము సంరక్షించబడగలవని నా యాశయము. ధర్మసంరక్షణార్థము నేడు గట్టిడితను బూనుడు.

పిమ్మట చట్టధిక్కారము చేయబడవలెననెడు తీర్మానము ఎల్లరిచే సంగీకరించబడెను.

ఫోర్డు కర్మాగారములలో నొకదానియందున్న

7,000 మెషినులలో నొకటి

దినమునకు 9,100 కారులను తయారుచేయుచున్నది

ప్రస్తుతము ప్రపంచమందంతటను 2,500,000 కారులు

చక్కగా నేవ చేయుచున్నది!

Distributors:—

OAKES & Co., LTD.,

MADRAS.

Gordon Woodroffe (Motors) Ltd., Vizagapatnam.

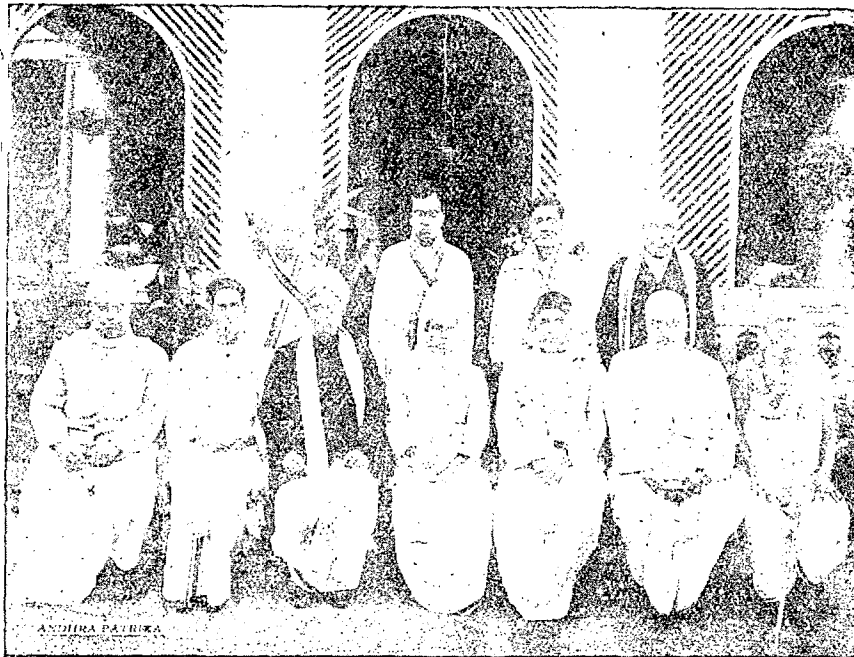
AND THEIR ACCREDITED DEALERS.

FORD MOTOR COMPANY OF INDIA LIMITED, BOMBAY.

నాయుడుగారి జన్మదినోత్సవము

సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారి 67 వ జన్మదినోత్సవమును బ్రహ్మసమాజమువారు మదరాసులో జరిపిరి. ఇల్ల బి. ఎం. రామసు బి. ఎ. గారు అధ్యక్షులు మధ్య నిలిచియున్నారు. వారి ఎడవ వైపున కార్యదర్శి టి. శింగుగారును, కుడివైపున మత్తప్రచారకులు వి. పి. రాజుగారు గలరు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

కాళిదాసవర్ధంత్యుత్సవము

అదివారమునాడు సంస్కృతపరిషత్సభ్యులు మైలాపూరులో శ్రీ॥ అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిపిరి. అధ్యక్షులు, వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, కుష్మాస్వామి, కాశ్మీరీగారు మున్నగువారు యిందుగలరు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

దేవాలయములందు నిమ్మజాతుల ప్రవేశము

(1) దత్తాత్రేయదేవాలయము, ఎలివిపురం—ఆస్పృశ్యతా వివారణోద్యమ నాయకులగు నేటు జమన్లాలు బజాజుగారు పూలదండ ధరించి నిలిచియున్నారు.

(2) లక్ష్మీనారాయణ దేవాలయం, వార్ధా—జమ్మలూలుగారి ప్రచారఫలితముగ గతవత్సరమునందే ఆస్పృశ్యుల ప్రవేశ మంగీకరింపబడిన దేవాలయము.

అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభ

బ్రవునుగారి నియమనము

క్రెడెంషలు కమిటీ

[బీము సర్వీసు]

లండన్, అక్టోబరు 15:—బ్రవునుగారిని నియమించుటచే ఆక్షేపణలు బయలుదేరినవి. ఆ నియమనము చెల్లదనియ్య, అతడు భారతీయుడు గాదనియు అందుచే భారతసంఘములతరపున తగడనియు భారత సంఘమువారు ఆక్షేపించుచున్నారు. 17 తేదీని భారతీయుల తరపున జేవిడ్ ఎర్లూకరుగారు స్వయముగ క్రెడెంషలు కమిటీ ఎదుట వాదించెదరు. ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు గూడ తమ వాదమును తయారుచేయుచున్నారు. ఈ కమిటీవారి తీర్మానములను భారత దేశపరిస్థితులందు కొంత అలజడిగల్గును. వీలైనంతవరకు బ్రిటిషుయజమానులు ఇండియాలో నిర్లక్ష్యమునకై నివసించువారు. భారతీయులనే తీర్మానించినటుల జేయుట కొంతయు ప్రబల స్రవంత్యములను గావించెదరు. అంతర్జాతీయ కార్మికసభను యజమానులవర్గమువారు బహిష్కరించుటచే ఈవిచారణ ఏర్పడినది. కార్మిక ప్రతినిధుల నియమనము క్రమముగ జరుగలేదు. ఈ ఆక్షేపణలను పనివాండ్లు, యజమానులవర్గమువారుగూడ గావించిరి. కండవనూక్షేపణ యజమానులవర్గపున ప్రతినిధులను సలహావారులను సరిగా నియమించలేదు. ఈసభలో యజమానులు పాల్గొన్న గాని క్రెడెంషలు కమిటీవారి విచారణ ఫలితముండదు. పనివాండ్ల ఆక్షేపణలు అధిరింపబడును. యజమానుల ఆక్షేపణలను త్రోసివేయునట్లు, యజమానులు సభనుండి లేచిపోవుటచే క్రెడెంషలు కమిటీ విచారణ ప్రయోజన ముండబాల దనుచున్నారు.

ఫా పి త ము 1893

సీమకమలములు
మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి
న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిత్ దాన్ అందు సన్స్

కత్నాలు, బంగారు, వెండివగలు నర్తకులు

112, 113 వైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

మీరటు కుట్ర కేసు

మంద్రాయిలను జూడవచ్చినవారి

నాటంకపరచుట

పోలీసుజులుము

మీరటు, అక్టోబరు 15:—దెంగాలు కార్మికసంఘాధ్యక్షుడగు మృణాలకాంతి బోసుగారును, దెంగాలు కానసభ్యుడగు కె. సి. రాయచౌదరిగారును నేడు మధ్యాహ్నము మీరటునకు వచ్చిరి. కుట్రకేసు డిఫెన్సు గూర్చి యోచింపవచ్చిరి. గాజిబాదునందు రైలుతప్పకుండా మోటారుపై నవ్వుచుండ వారిని పోలీసువారు త్రోసివేసి వొకగంట నిలిపివేసిరి. ఇండియన్ రాజకీయమున ఉపద్రవములేను. పోలీసువారి జులము తమ ఆలస్యమునకు కారణమని వారిరువురును తెలిపిరి. పోలీసు మావర్సెంటు రాబర్టుసగురి కీవిషయము చెలుపనెంచిరి. వీరురువురు కలకత్తా వారీష్టరు వి. వి. నేనుగారు మంద్రాయిలను జూచిరి. (ఫ్రీ పే)

మైసూరు అసెంబ్లీలో మద్యపాన నిషేధముగూర్చి చర్చ

మైసూరు, అక్టోబరు 15:—మైసూరు అసెంబ్లీయందు ప్రశ్నలకాలము అయినపిదప ఒకసభ్యుడు ఏదైనఒకతాలూకాయందు మద్యపానము పూర్తిగా నిషేధింప వలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరెను. ఒకతాలూకాయందు మాత్రము మద్యపానము నిషేధించుట ప్రయోజనకరముగ నుండదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. ఒకతాలూకాయం దైనను పూర్తిగాజనులు మద్యపానము చేయుట మానిరేని ఒకకోటి రూపాయలైనను గోల్డ్ ఫుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నున్నారని దివానుగారు నడిపిరి. భోపాలు సంస్థానమునందీపరీక్ష చేయబడెను. కాని అది సఫలము గాలేదు. కుదుట బాలకుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు (రెండవ సభ్యుడు) ప్రభుత్వమువారి విషయమున యోచించుచున్నారని నడిపిరి.

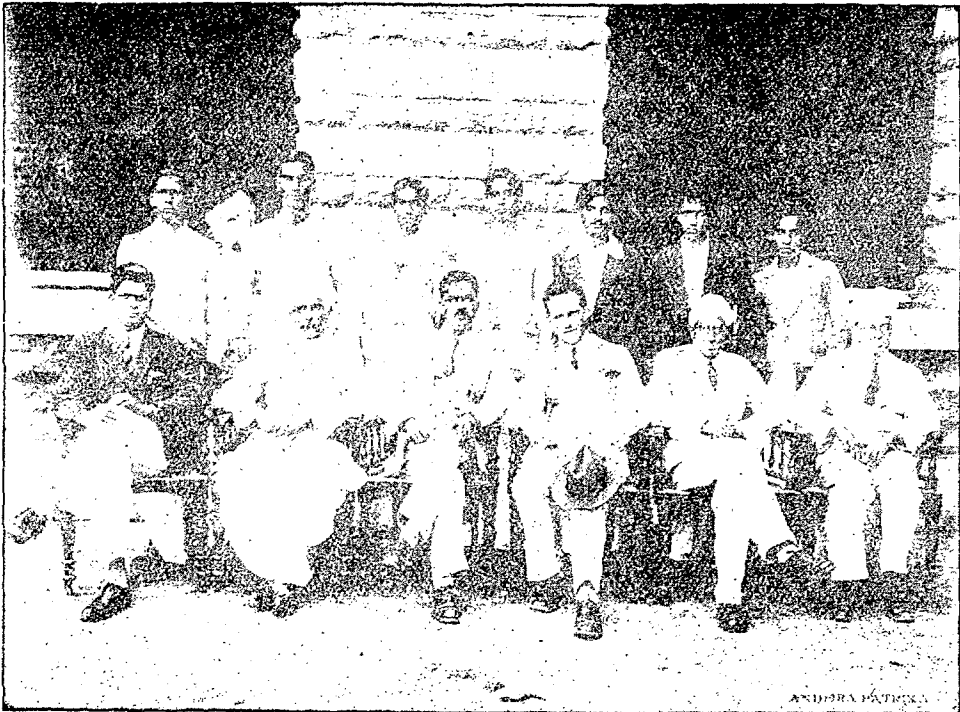
మహారాజుగారు యీ క్రిందివారికి బిరుదములు నొసగి బిరుదములు పొందినవారిని అభినందించుచు అసెంబ్లీ. యందు తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. శ్రీ. ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ (రాజ సభాభూషణ). శ్రీ. ఆర్. శేషచార్. (రాజసేవాసక్త) ఆర్. సి. డి. సాజా (రాజసేవాపారాయణ) వాన్ థోర్ (రాజసేవాసక్త) యీపైవారి కాయాబిరుదములు ఒకగబడెను. (అ. ప్రె.)

దంతచూర్ణము

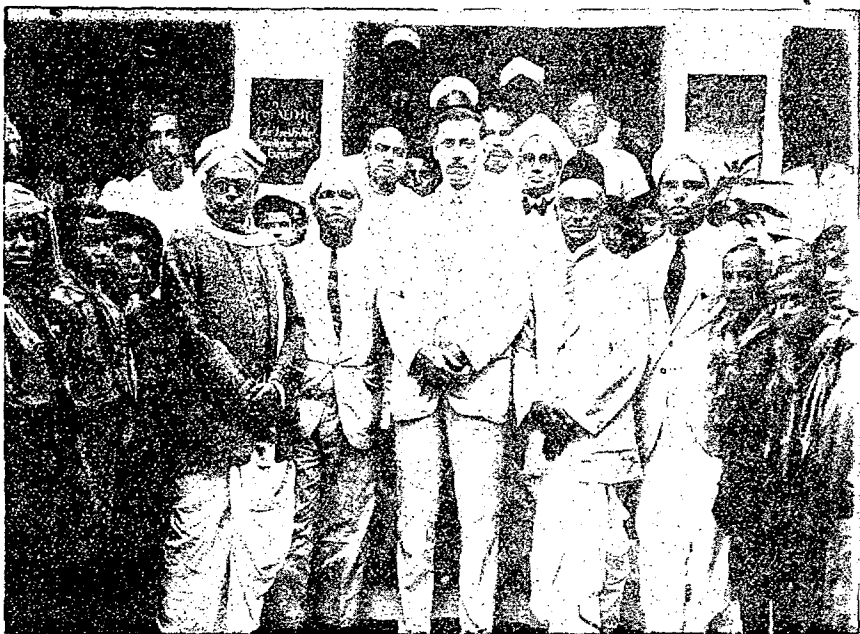
డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటువలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

జర్మను ప్రాధానరు రాక

ప్రాధానరు హి సెనుబర్గారు, జర్మనీ ప్రాధానరు ఫ్రెసిడెన్సీ కాలేజిలో డా॥ హెచ్. పరమేశ్వరసుగారి అధ్యక్షతన ఉపన్యసించిరి, ఉపన్యాసకుడును అధ్యక్షులును మధ్య కూర్చునియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

తిరువల్లి క్షేత్రముందు ఆరోగ్యప్రదర్శనము- మునిసిపల్ సభ్యులగు ఎన్. సత్యనారాయణగారు కార్పొరేషను కమిషనరు కార్కారను స్వీతుగారు తదితరులు ప్రారంభోత్సవము జరుపుట. (ప్రె. ఫో. బి.)

సబుజడ్జీల రిక్రూట్ మెంటు

ప్రభుత్వ నియమము

మద్రాసు, అక్టోబరు 17:—ఇటీవల మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సబుజడ్జీలను స్వీకర్తనుండికూడ సరాసరి నియమించు విషయమును గురించి యోచించుచుండిరి. ఈ కాల 15 వ తేదీని జరిగిన కేబినెట్ మీటింగులో నీవిషయమై యోచించి అట్టి రిక్రూట్ మెంటు జరుగకూడదనియును డిప్యూటీ మన్యులనే సబుజడ్జీలగు నియమించవలెననియు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించినట్లు తెలియుచున్నది.

మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీ బాయిగారి 95-వ జన్మదినోత్సవము

బంగారుపతకము బహుమతి

నవంబరు 16-వ తేదీని మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీ బాయిగారియొక్క 95-వ జన్మదిన మహోత్సవము రాజమహేంద్రవరములో పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున జరుపబడుచున్నది. ఆమెనుగురించి వనరత్నములుగాని, పంపరత్నములుగాని చెందునందల పంపుటమించని ఒక గీతమునుకాని వ్రాసినవారిలో నుత్తమమైనదాని కొక పెద్దకాసు విలువగల పతకము బహుమతిగా నొసంగబడును. నవంబరు 16-వ తేదీనిలోగా నాకవిచేసలెను. బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు స్యం-రా-రా-శ్రీ మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారును పక్షిపదుగానుండురు.

పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు, కార్యవర్తి, రాజమహేంద్రవరపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము.

మైసూరు అసెంబ్లీ

కొన్ని తీర్మానములు

మైసూరు, అక్టోబరు 15:—మైసూరు అసెంబ్లీయందు ప్రభుత్వ ఉద్దేశములు చేసిన ఋణములు నివారించబడుటకు 20 రూపైకా పెన్షను క్షేత్రమువారి పెన్షనులు జప్తుచేయు వచ్చును. అను బిల్లును నేడు నీలగిరి సంశ్లేషణగారు ప్రతిపాదించిరి. ఈబిల్లుకు అనుకూలము 100 మంది సభ్యులూసగిరి. 68 మంది ప్రతికూలముగ నుండిరి. బిల్లు ఆమోదించబడెను. ప్రభుత్వమువారిబిల్లును ప్రతిఘటించిరి. ఈవిధముగ ఋణగ్రస్తులు నూటికి ఒకరుకూడ ఉండరనియు అందునల యీబిల్లు అనవసరమనియు ప్రభుత్వమువారు నుడిచిరి.

శ్రీ. లింగాగౌడగారు జిల్లాబోర్డుల ఓటర్ల జాబితాలో చాలాలోపములున్నవనియు ఆవిషయమును చర్చించుటకు గౌడగారు అడ్డర్స్ మెంటు ప్రతిపాదన ఉపపాదించిరి. రెండవ సభ్యుడు బోటర్ల జాబితాలు నూతనముగా తయారుచేయబడుననియు ఆసమయమున వాటియందున్న లోపములెల్ల సవరింపబడుననియు నుడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

హెమింగ్వే గారి ఛాయాపటము

మద్రాసు గవర్నరుగారు బహిరంగపరచెదరు

మద్రాసు, అక్టోబరు 17:—మద్రాసు రాజధానిలో సహకారసంఘ రిజిస్ట్రారులలో మొదటి యూరపియను రిజిస్ట్రారు అగు కీ॥ శ్రీ॥ హెమింగ్వే ఐ. సి. ఎస్. గారి ఛాయాపటమును ఈ కాల 21 తేదీని సాయంత్రము 6 గంటలకు చిత్రపాటగా పాటయినందు మద్రాసు గవర్నరుగారు బహిరంగపరచెదరు.

జనరలు నాదిరుఖానుసోదరులు

జనరలు నాదిరుఖాను, జనరలు హుషీముఖాను, జనరలు హుషీఖాను సోదరులు, వీరిఖానుగారు కాబూలు వశపరచుకొనిరి.

కె. నీలకంఠశాస్త్రిగారు

చివరిచరణ మినాక్షికాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగనుండిన వీరిని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు డా॥ ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారిస్థానే హిస్టరీ ప్రాధానరుగ నియమింపబడిరి.

(ప్రె. ఫో. బి.)

మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షత

జన్మిస్తున్న నిర్ణయము

మద్రాసు, అక్టోబరు 16:—మద్రాసు కార్పొరేషను జన్మిస్తున్న ప్రధాన విషయ అగు రా. సా. పి. రంగనాథంబెట్టి గారి రిట్లు వ్రాయుచున్నారు. కార్పొరేషను జన్మిస్తున్న పార్టీన భ్యలు 19 నురు సమావేశమై రాబోవు సంవత్సరమునకు కార్పొరేషను అధ్యక్షునియొక్క గురించి యోచించిరి. ఈ పదవికి ఎ. రామస్వామిమొదలియారు, డా॥ నరేశమొదలియారుగార్లు అభ్యర్థులుగనిలయటము తరుకొరికను వెలిబుచ్చిరి. అంతట సభలో సమ్మతులుకొనబడెను. 15 నురు ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగారికి ఆనుకూలముగను 2 రు మాత్రము నరేశమొదలియారుగారి కనుకూలముగనువోటు చేసిరి. జన్మిస్తున్న పార్టీవారు ముఖ్యముగా రామస్వామి మొదలిగారి కనుకూలముగనే రాబోవు కార్పొరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నికలో వోటు చేయుదురు.

మద్రాసులో మోటారు ప్రమాదము

16-వ తేదీన సాయంత్రము 5-50 గంటలకు మింటు స్ట్రీటులో పోవుచుండిన తొమ్మిది సంవత్సరముల బాలునిపై చెంగల్పట్టునకు ప్యాసింజర్లును తీసికొని పోవుచుండిన టాక్సీ మోటారుకారు పాతెను. బాలుడు పూర్తిగా మోటారుక్రింద చిక్కియుండెను. బాలుని యెడమకడతపై చెక్కము పూర్తిగా తేచిపోయి యెముక కానుపించుచున్నది. చెవి పైభాగము కొంచెముమాత్రము కోసికొనిపోయియున్నది. చంపకూడ గోకికొని పోయియున్నది. ఇదిగాక ఒకభుజము పైభాగము కండపోయి ఎముకల జాయంటు కానుపించుచున్నది. కుతుకపై నూక్కుమైన పాపాయముకలినట్లున్నది. రక్తము ప్రసరించుచుండె. అదే టాక్సీకారులోకి ఆ బాలుడు జనరల్ ఆస్పత్రికి తీసికొని పోబడియె. బాలునకు మనస్సుగా పూర్తిగానుండె. చికిత్సచేయబడియె. దానితల్లిదండ్రులు యడ్డము చక్కగా వాడె చెప్పగలిగె. వారిచిల్లిదండ్రులు నైవాశేటునుండి తీసికొనిరాబడిరి. అస్త్రజీవిడ్డనికి యింజనును యిచ్చినట్లును నాడును నిద్రపోవుచుండినట్లును తెలియవచ్చె. అప్పటికి మూడు 3 గంటలపైబడియుండె. ప్రాణమున కపాయము కలుగదని తెలంపవచ్చు. తేవును వానిని త్వరలో స్పష్టపరచుగాతె.

డి. ఎల్. గంగాధరసెట్టి.

జాబులు

శ్రీ గుంటూరు అన్నదానసమాజము

అయ్యా, మహారాజశ్రీ గుండవరపు వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు 6-10-29 వ తండ్రిగారి ఆర్థికసందర్భమున 1 వ తరగతి సంతర్పణ ఒకటికి 120 మందికిని, 2 వ తరగతి సంతర్పణ ఒకటికి 189 మంది దానార్హులగు దీనులకు భక్ష్యభోజ్యములతో తృప్తికరముగ అన్నదానముచేయించి కరుణామయుడగు సర్వేశ్వరుని యొక్క అనుగ్రహమునకును సమాజసభ్యులయొక్కయు భుజించిన దీనులయొక్కయు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ పంచనములకు పాత్రులైన విన్నవించుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాను.

న్యాయపతి హనుమంతరావు, కార్యదర్శి.

దేవీ నవరాత్రములు

విజయవాడలో వేదాధ్యయన పండితులను సత్కరించుట

విజయవాడ పట్టణమున చాలా సంవత్సరముల నుంచి ప్రతిసంవత్సరము దేవీనవరాత్రములందు (విజయ దశమినాడు) వేద, ఘన, పరిక్షలు జరిపి, పట్టాలిచ్చి ఆ మహాసీయాలను తోచినరీతిని సత్కరించుట ఆచారముగ జరుగుచున్నది. ఇట్లు జరుగుటకు ప్రధమకారకులు శ్రీ కవుతా నూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారే, ఈ సంవత్సరము పరిక్షలను జరిపించి నూతన పట్టాలిచ్చి సత్కరించిన శ్రీ కవుతా నూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారికిని, వార్షికముగా జరుపుకొనిన సత్కరించిన శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాశ్వర్యరావు పంతులు, కవుతా నూర్యనారాయణ పంతులు, యనమండ్ర లక్ష్మీనరసింహం పంతులు, కానూరి వెంకట శివరావు పంతులు, తమిళ నారాయణమూర్తి కెట్టి, మాకేటి అంకయ్య కెట్టిగార్లు కున్న భగవంతు డాయారాధోగ్య విశ్వరూపముల నిచ్చుగాక.

మల్లెల శ్రీరామమూర్తి.

ఆంధ్ర మహాసభ

ఆంధ్రమహాసభ ప్రథమమున బాపట్లలో జరిగిన దాని అయిదారు సంవత్సరములు సభలు జయప్రసముగ జరిగినవి. ఆంధ్రలో "ఆంధ్రరాష్ట్ర" మహాసభ" బయలుదేరిన తరువాత నాయకుల నృప్తి రాష్ట్రమహాసభపై మరలుటవల్ల ఆంధ్రమహాసభ నామ మాత్రమేనది. మరియు రాష్ట్రసభ జరుపువారే మహాసభమూడ ఒకే కాలమున జరుపుటవల్ల కాంగ్రెసు కక్షకు చెందినవారు మహాసభలో పాల్గొనుటకు సాంకేతికము బొత్తిగ లేదు. రాష్ట్రీయ సభ కాంగ్రెసు అనుబంధము. మహాసభ ప్రతి ఆంధ్రునకు సంబంధించినది. జస్తికు పార్టీవారు, స్వతంత్రులు, యితర పార్టీలవారు అందరు ఏకీభవించి ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వమును వెల్లడించుటనది ఆంధ్ర మహాసభయే. ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము కావలెనన్న ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము కావలెనన్న ఆంధ్రమహాసభతో సంబంధించినదిగాని రాష్ట్రీయసభతో గూడినది కాదు. అట్టి ఆంధ్ర మహాసభను రాష్ట్రసభలో దూర్చి నామమాత్రముగ కాంగ్రెసు సభ్యులే కేరేరి జరిపించుట మాన్యమైనది. ఆంధ్రులందరి మన్నన బడయజాలదు. కాన ఆంధ్రనాయకులు యీ విషయమై దీర్ఘముగ ఆలోచించి ఆంధ్ర మహాసభకు రాష్ట్రసభకు ఏ విధమయిన సంబంధము లేకుండ విడగొట్టి ఆంధ్రులందరి ఐకమత్యముతో ఆంధ్ర మహాసభను జయప్రదముగ జరిగించుటకు యత్నించెదరుగాకయని విశేషమునై ప్రారంభించుచున్నాను. విజవాడ, మల్లెల శ్రీరామమూర్తి.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీశైలంకొండ రామారాయకృతి భాష్యరగ ప్రకాశ న్యాఖ్యానింపిన కాంకరభాష్యము గలది. (సంస్కృతము) అత్యుత్కృష్టమయిన గ్రంథము. ప్రథమపట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0 ద్వితీయపట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0 తృతీయపట్కము అద్దగుచున్నది. ఆంధ్రగ్రంథమాల, 7, పంతులెట్టిపేది, మద్రాసు.

సామర్లకోటలో

21 తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాజనసభ

జమీందారీ రయితులసభ, జిల్లారయితులసభ, ఖద్దరు ప్రదర్శనము

అక్టోబరు 26, 27 తేదీలందు జరుగును. మండలప్రజలెల్లరు దయచేయ బ్రార్థితులు

11-వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ

నవంబరు 3, 4-వ తేదీలందు విజయవాడలో దుర్గాకళామందిరమునందు గూడును

కాంగ్రెసుసంఘములు వెంటనే ప్రతినిధుల నెన్నుకొని తెలుపబ్రార్థితులు

న. పాపయ్య, నసంఘ హాతకార్యదర్శి.

ఖద్దరు, చేతిపనుల ప్రదర్శనము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభతోబాటు ఖద్దరు చేతి పనుల ప్రదర్శనము విజయవాడలోని దుర్గా కళా మందిరమున నవంబరు 3, 4, 5, 6 తేదీలందు జరుగును

ఈ ప్రదర్శనమున నవ్వులను ప్రదర్శించవలసినవారు వానివివరములను, నానికి కావలసిన స్థలమును డెబువును కార్యదర్శి తేలికవ్రాయవలెను. దరఖాస్తుతో దూ 5 లు అడ్వాన్సు పంపవలెను. ఆహ్వాన సంఘమువారు రేట్లను డెబి పెడరు, ప్రదర్శనా మందిరము 16 వతురపుగజములుగల చిన్న గదులుగ విభజింపబడినది. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు కార్యదర్శితో జరుపవలెను.

నల్లూరి పాపయ్య, కార్యదర్శి.

శ్రీరవింద్రవరమందిరము - మడకశిర

అక్టోబరు 18:—పరోపకారశీలుడను, నియామకము, స్నేహపరుడను, న్యాయచతురుడను, ఉదారచరితుడను, ఉత్సాహవంతుడను, మందిరాధ్యక్షుడను, కార్యనిర్వాహక సభ్యుడను అగు శ్రీయుతులు జి. పుల్లయ్య, బి. ఎ. డాక్టరు కె. శ్రీనివాసమూర్తిగారి క్రి గ్రామమునండి వేరుగ్రామములకు ఉద్యోగరీత్యావేళ్లసందర్భమున వారలకు వీడ్కోలగానగు నిమిత్తమై 12-10-29 తేది సాయంకాలము 4 గంటలకు మందిరములో సభ్యులు, సభ్యేంద్రులు మ. రా. శ్రీ. యం. కామారాజుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. శారదాపూజానంతరము అధ్యక్షులు అతిథులగుంచి ముచ్చటించిరి. కార్యదర్శి అతిథులగు గణముల గూర్చి ముచ్చటించుచు వారివిమోగమున కనుతాప మువెలిగించి వారలను పుష్కలాలంకృతులుగా చేసిరి. అనంతరము శ్రీయుతులు భాష్యరీతాదులు, జి. చిన్నయ్యనాయుడు, సి. రంగరాధరావుగార్లు వైచారినిగూర్చియు వారునుండి రాభివృద్ధికి చేసినకృషినిగూర్చియు పలికిరి.

అతిథులు సమంజసముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నుండిర సభ్యులైరి తోడ్పడగా తాము కొంతవరకు మందిరాభివృద్ధికి సహాయపడి యుండెదమన్న నేమకాని వారలను యితరసాగములకు వారయందు ప్రజలగుట అభినవమే కారణమని మడిచిరి. మందిరసభ్యులైరి ఏకీభవించి కార్యములు జరుపుచు నుండిరమును అభివృద్ధికి కైదుగాకయని కోరిరి.

కార్యదర్శి అధ్యక్షులను, అతిథులను, సభ్యులను వందనములర్పించుటచేతను తాంబూలము, పంచదారపంచి పెట్టుటచేతను నాటిసభ ముగింపబడెను.

విరాళములు

మందిరాభివృద్ధికి యీ మహాసభయందు విరాళము లొసగినందులకు వారికి మందిరకార్యదర్శి తన కృతజ్ఞతను డెబువుచున్నాడు.

మల్లెల శ్రీ పి. హనుమంత రావుగారు 10-0-0 జి. నరసింహులుగారు రు 4 లు జనాభావిద్యా సాహాయ బహుదాగుగారు రు 25 లు.

కృతజ్ఞత

పై పకననుండి ముందరిటి యందు గృహమునకై యూనియన్ కు చెల్లింపవలసిన రెండువత్సరముల యూనియన్ కు తీసు మాట్చేయవలెనని అర్థమిచ్చుకొని యుండగా బోర్డు సభ్యులును, అధ్యక్షులును సమంజసముగా విచరించి చరణ రుత్తన బాచేసిట్లు గరబోర్డు మీటింగునందు తీర్మానించిరి. వీరలకు మందిర సభ్యుల తరఫున కార్యదర్శి కృతజ్ఞతను డెబువుచున్నాడు.

జి. పుల్లయ్య, కార్యదర్శి.

21 వ తూర్పుగోదావరిమండల మహాజనసభ

అక్టోబరు 26, 27 తేదీలలో చామర్లకోటలో జరుగవోవు జిల్లా సభలు జయప్రదముగా జరుగుటకు అతి చురుకుగా ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సన్మాన సంఘములో విరివిగా సభ్యులు చేరుచున్నారు. సభాదేర్బారులనుగూర్చి నియమింపబడిన ఉపసంఘములవారు సభలను జయప్రదముగా జరుపుటకు నలయు ప్రయత్నము లన్నియు చేయుచున్నారు. జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు మ. రా. రా. వెన్నేటి సత్యనారాయణ గారు అన్ని విధముల సన్మానసంఘము వారికి తోడ్పడుచు, సభలు జయప్రదముగా జరుపబడుటకు సాయము చేయుచున్నారు. సభలకు హాజరయ్యే ప్రతినిధులకు, ప్రముఖులకు, ఇతర ప్రేక్షకులకు భోజనములు, బసలు దేర్బారులు సన్మానసంఘము వారు చేయుచున్నారు. సన్మానసంఘసభ్యులను చేర్చుటకు కాకినాడ, తాలూకాలో ప్రచారముచేయు నిమిత్తము శ్రీయుతులు మల్లి పూడి పద్మరాజుగారు, వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు, మండిపాక రంగయ్యనాయుడుగారు, నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావు పంతులుగారు, చందలాడ పద్మరాజుగారు, బోనాను నారాయణమూర్తిగారు మున్నగు ప్రముఖులు తాలూకాయం దంతిలు తిరుగడలించుచున్నారు. తాలూకా నుండి కరివిగా సన్మానసంఘ సభ్యుత్వరహితులు, విరాళము విహితులుకాబడునని సన్మానసంఘము వారిని యిచ్చుచున్నారు.

జిల్లా మహాసభతోబాటు జిల్లాకెటల మహాసభయు ప్రత్యేకముగా జమీందారీరైతుల మహాసభయుకూడ జరుపుటకు సన్మానసంఘమువారు శిరస్సొందించుచుండుటచే, జిల్లాలో నుండి చాలామంది రైతులు యీసభలకు హాజరయ్యెదరని సన్మానసంఘమువారు ఆశించుచున్నారు. యీసంవత్సరములో జరుగు మహాసభలో రై తేనేమి, రైతుల మహాసభలో రై తేనేమి, రైతులకు సంబంధించిన సమస్యపరిష్కారములే ప్రధాన సానమాక్రమింపగల ననుట నిశ్చయము. అందుచే రహితు సోదరులందరును ఈఅవకాశమును బారవిడుచక విరివిగ సభలకు హాజరు కాగలందులకు ప్రోత్సరించుచున్నాము.

26 వ తేదీ (శనివారము) ఉదయము 7 గంటలకు ఖద్దరు ప్రదర్శనము జరుగుచు దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు శోరబడియుండిరి. ఈసమయమున ఖద్దరు చుకాగముల పెట్టెలలదినవారి కుచితముగా వసతిని సన్మానసంఘము వారికిచ్చి చేయుచున్నారు. సన్నిధి కెట్టుగల ఖద్దరు చుకాగములకు మాత్రమే అట్టి వసతియివ్వబడును. కాబట్టి అట్టి చుకాగములను పెట్టెగోరువారు వెంటనే సన్మానసంఘమువారికి తెలియజేయు ప్రార్థితులు.

దంతుర్తి శాంతయ్య, సన్మానసంఘ సంయుక్త కార్యదర్శి.

లాహారు కాంగ్రెసు

ప్రదర్శనశాల ఏర్పాటులు

రావీపాఠ్యులలో ప్రదర్శనశాలయేర్పాటుచేయబడినవి. కాంగ్రెసు సభాశాలకును ప్రదర్శనశాలకును మధ్య నొకరోడ్డు మాత్రమే కలదు. సభాశాలకును దుబునే ప్రదర్శనశాలయున్నది. ప్రదర్శనశాల యొక్క రోడ్డు యొక్క వివరముగా చిత్రం పబ్లికేషన్. అవి ముద్రింపబడుచున్నవి. వాని ప్రకారము త్వరలోనే ప్రజల కందజేయబడును. ప్రదర్శనశాలకును సాకార పేర్కొనబడును. మధ్యభాగమున ఒక అందమున జలయంత్రమును సేవేనాటను నిర్మింపబడును. వీనికి చుట్టును దుకాణములు అమర్చబడును. మధ్యభాగమున స్థలము చాలవిశాలముగానే యున్నది. అచట కాలిబొటలు, పూబొదరిండ్లు, ఉపాహారగృహములు మున్నగునవి ప్రేక్షకుల సదుపాయముకొరకేర్పరచబడును. ముఖ్యములైన స్థలములలో చాల అందమైన కట్టడములను భీమాకంపెనీలవారును మరికొందరు నిర్మింపగోరి యిదివరకే దరఖాస్తులను పెట్టియున్నారు. విశోదములుకూడ ఏర్పాటులు చేయబడునుగాని జూచుము మున్నగు దున్నీతి కరమున నేనియును అంగీకరింపబడవు.

భారతదేశమున తయారుచేయబడుచున్న అన్నివిధములగు సామగ్రిలను ప్రదర్శించుటకు ప్రదర్శనసంఘమువారి కేర్పాటు చేయుచున్నారు. ప్రదర్శనములు చేయబడువారు వెంటనే ప్రదర్శనసంఘకార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. వారు ప్రదర్శింపబోయేది వస్తువుల వివరములును, వారికి కావలసిన స్థలము యొక్క పరిమాణమును, తెలుపవలెను. వస్తువులవివరము సమగ్రముగా నుండవలెను. స్థలమునకు అద్దెమిక్కిలితక్కువగ నేయుండును. దరఖాస్తుదారులకు ఆముత్యము తెలియజేయబడును. ఈ ప్రదర్శనమునందు ఖర్చునకు ముఖ్యసాన మొసగబడునని వేరుగ చెప్పవలసిలేదు. చిత్రకళలకూడ ప్రత్యేక స్థలముగలదు. ఆంగ్లభాషాసరకులకూడ సుండును. ఈ విషయమున ప్రజలకు బాగుగ బోధించుటకు లాహారు మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారిదివరకే యేర్పాటు చేయబడిరి. స్త్రీలునిర్మించిన వస్తువు లాక ప్రత్యేక భాగమున ప్రదర్శింపబడును. చిత్రలేఖనము బుచ్చేదారిపని, అల్లికపని, చెక్కడపుపని మున్నగునవిన్నియును ప్రదర్శింపబడును. ఆవస్తువులను విక్రయించుట గూడ యేర్పాటు చేయబడును. ఈకాఖయొక్క కార్యానిర్వహణభార మంతయును స్త్రీలపైనేయుండును. కావున వస్తువులను బంపవలచిన స్త్రీలవెంటనే వానిని పంపవలయును. లేక వారు శీఘ్రముగావచ్చి దుకాణముల నమర్చవలయును. ఇదివరకే దరఖాస్తులే కమునానవచ్చియున్నవి. కావున ఈసంవత్సరము ప్రదర్శనము మిక్కిలి జయప్రదముగ జరుగలదని తోచుచున్నది. భారతదేశమునందలి అన్నివిధములగు పరిశ్రమలకును చేతికనకులకును ఆత్మధికమగు హక్కు హక్కును కలిగించుటయే దీని ముఖ్యోద్దేశ్యము అని యీనెల 11 తేదీని లాహారునుండి కాంగ్రెసు ప్రచురణకాఫీకారి సంతానంగారు ప్రకటించిరి.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుత్సాహాల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంగ్రహానలో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల స్వస్థిప్రేమతో పరిగల విధులు, ప్రేమతత్వము, స్త్రీవాతులు, పురుషభాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠనములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, క్రొత్తగృహసంస్కరణములు, వాని గోళములు, ఎట్టి సతీపతుల కట్టి సంశోధనము గలంపనను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భస్థితి లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యావస్థకలె, పోషకము, అత్తికోడం ప్రవర్తనములకు గల గూఢములు, వానిని కమింపజేయు నుపాయములు, వారికుండవలసిన స్నేహసర్వస్వము, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భముసారముగ గల అఫ్టర్, రైకాభాతులు 25 తోను గ్లాజ్ 410 తేజల వైద్యుడైన సీమకాలిగోషోని చక్కని తెందుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తనకు ఉపదిగి తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు.

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు? అణాం. రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు. కూచిరునామా-అర్ధరక్త బుక్ డిపో. 19 కాండవరామమొదలివిధి, లిరునగిక్కోడి, ముక్కాడు

సన్తానసంఘమువారి ఏర్పాటు

ప్రతినిధులకు బసలు వచ్చెరా సదుపాయములు

మహాసభను, ప్రదర్శనమునకును యేర్పాటులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారినుండి రావీపాఠ్యులను స్వాధీను చేసికొంటిమి. స్థలమును చదును చేయుట, చెట్లను నరుకుట పూర్తియగుచున్నవి. కావలసిన వస్తువులను కంట్రాక్టు లొసగబడుచున్నవి.

రావీ నదీతీరమున ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకును అతి విశాలములగు జమిలిపురి జేరాలను జేయించుటకు నిశ్చయింపబడెను. వారికి చలివాన లేకుండుటకు విద్యుచ్ఛక్తితోగాని లేక బొగ్గుతోగాని ఉష్ణమును కలిగించుట కేర్పాటు జరుగుచున్నది. ఈరోజులలో లాహారు నగరమున బసలు దొరకుట అసంభవము కావున నాయకులందరునుగూడ కాంగ్రెసు శిబిరమునందే నివసించుటకు యేర్పాటు నేయవలె ననియు, అందువలన వెంట వెంట నే సభలు జరుపుటకు పిలువననియు నాయకులందరికిని విజ్ఞప్తులు పంపబడుచున్నవి. డాక్టరు గోపీచంద్రగారి ప్రోత్సాహమువలన లాహారునగరమునందలి కొందరు ఔషధార్యులకును ప్రతినిధులకు స్నానసానములు మున్నగుపనులకు కావలసిన ఉష్ణోదకమును ఉచితముగా సమకూర్చుటకు నిశ్చయించిరి. కావున ఈవిషయమున సన్తాన సంఘమువారి కెట్టివ్యయమును లేకుండును. ఈ కారణమువలన నితరరాష్ట్రములనుండి వచ్చువారు యిచట చలి హెచ్చుగా నుండునని భయపడవలసిన అవసర మెంతమాత్రమును లేదు. చలిని పోగొట్టుటకు తన బట్టలను పరుపులనుమాత్రము వారు తప్పుకొనిన చాలును.

సన్తానసంఘసభ్యులను చేర్చుట, విరాళములను సమకూర్చుట మున్నగుపనులు మిక్కిలి చురుకుగా జరుగుచున్నవి. లాహారులో ఈపని యిదివరకే ప్రారంభమైనది. లాహారుని చంద్ లాహారు, సర్దార్ శార్దూల్ సింగు కపీసర్, డా॥

గోపీచంద్, పండిత సంతానం, లాలా పురుషోత్తం దాస్ శోంఠి గార్లు మున్నగువారు ఈవిషయమున శ్రేష్ఠగా పనిచేయుచున్నారు. డా॥ కిష్టా, లాలా ధనిచంద్ అంబాలా, లాలాహంసరాజు జలంధర్, లాలా జోషిరాజ్ ముల్తాన్ గార్లుకూడ ఆయాప్రాంతములందు సంచారముచేయుటకు నిశ్చయించిరి. మరికొందరు కూడ త్వరలోనే సంచారమును ప్రారంభించెదరు. వీరి సంచారమునుగూర్చి వివరములు ఎప్పటికప్పుడు పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచుండును.

నాలందేరుబోర్డువను చేరిన సర్దార్ మంగళసింగగారు మున్నగువారు వలంట్టిగను చేర్చుటకు గడంగిరి. వలంట్టిగను ముట్టులు, బసలు, మున్నగునవి, యేర్పరచుటకుగూడ పనులు ప్రారంభమైనవి. కాంగ్రెసు మహాసభలోను, ప్రదర్శనశాలలోను పనిచేయుటకు చేర్చుకొనబడిన వలంట్టిగను పనిని నేర్చుటకు నాలుగైదువోట్ల బోధనాశాలలుగూడ యేర్పరచబడును.

ప్రదర్శన సంఘమునకు లాలా విష్ణునాథ్, జీవన్లు గా॥ బాగార్లు కార్యదర్శులుగ నున్నారు. పనిచురుకుగ జరుగుచున్నది. అపుడే దరఖాస్తులు వందలకొలదిగ వచ్చుచున్నవి. అని కాంగ్రెసు ప్రచురణకాఫీకారి యీ నెల 11 తేదీని లాహారునుండి ప్రకటించెను.

చంద్రా నర్సరితోటలు- నేలం జంక్షన్

శి సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, డబ్బా రు 7½. జామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి, క్రొటప్ప, పూలచెట్లు డబ్బా రు 5. స్వదేశీ తర్కారీ, పూలచెట్లు, స్వదేశీ తర్కారీ, ఫలవృక్షవిత్తులు, ప్రతిదినుసు 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాటలూగ ఇశాం Chandra Nursery, P. O Salem Junction.

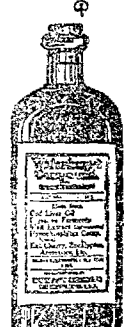
అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నది

మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 విధములయొక్క యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. క్యాటలూగ ఉచితము. రావు చిన్నారావు & సన్సు, రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

Before the MONSOON arrives

మాన్ మాన్ రాకకు పూర్వము, వేడివల్ల మీ జీవశక్తి అంతము కరిగిపోయిపెచ్చుట, మీ శారీరకశక్తిని బలపరచు కొనుటకు మంచిసమయము. అప్పుడు యితరవ్యాధు లెవ్వియు కలుగకుండుటకు, బలమును చేకూర్చుటకు వలయు సదార్థము అన్నియు చేరియున్న Waterbury's compound కు నేవింపుడు. ఇందు జాతుక్రొవ్యులేమియు నుండవు. యంత్రసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో నంటబడదు. అన్నిజాతులవారును, వివిధవర్ణముల వారు నేవించుటకెట్టి ఆక్షేపణయులేదు. వైద్యశిఖామణులచే గత 25 వత్సరమునుండి ప్రశంసాపాత్రకు లొనగుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co., PHARMACEUTICAL CHEMISTS Des Moines Iowa (U.S.A.) బహులంబును, స్థూరలంబును కెమిస్టులవద్దను క్రయమునకు దొరకును. 5168-2

WATERBURY'S COMPOUND ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగటవడ ఎడరోజులలో కూక చెడకుండు నుంట్ల గలదు. మంచునిగుండుమును యావృగలదు

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

కొన్ని సదుపాయములు—కుప్రసిద్ధ భస్మములు

తగ్గింపుధరలు—కొద్దికాలమువరకే

అధిక భస్మము (శతపుటము) తు 1 కి	2-4-0
అధిక భస్మము—నిశ్చేంద్రికం	1-4-0
కాంత భస్మము (అత్యుత్తమం, వారితరం)	1-12-0
లోహ భస్మము (100 పుటములు)	2-8-0
లోహభస్మము—వారితరం	1-8-0
మందూరభస్మము—ఉబ్బులకు (వారితరం)	0-12-0
వంగభస్మము—అపునర్వనం—మేహవ్యాధులకు	0-14-0
సీసభస్మము (అపునర్వనం—శ్లేష్మమైనది—60 పు.	1-8-0
వైక్రాంతభస్మము—కృష్ణమైనది—శ్లేష్మ ఉడుకులకు	1-4-0
రేచితభస్మము—కుక్క నష్టమునకు	2-0-0
కామ భస్మము—మందులలో కలిపి వాడుటకు	1-4-0

చరకాశ్రమం - (డి. నె. కి) నూజివీడు (కృష్ణం)

ఇంకను మరేరియో భయమా? లేదు! ముమ్మాటికి! లేదు!!

కైన్యా విషము మింగలే! క్రొత్త రోగాలపాలు కానే! కైన్యా కలియని మందు, ఆసమానమైనందు. ఆహ

యము లేనిమందు ఆహామైనందు. అమృత తుల్యమైన మందు. అనేక మంది రాజవైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మందు చలిజ్వర రాక్షసిచే పీడింపబడు వారినీ వృష్ణ ముఖమున నన్నవారినీ రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కే! ఒక్క మాత్రమే గుణము! మాడు మాత్రమే! నీ నివారణము!! ఇట్టి ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిచూడుడు 10 మాత్రలు రు. 1-0-0. 50 మాత్రలు రు. 4-0-0.

దగ్గు మాత్రలు

ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైననూ ఆయిదు నిమిషాలలోనే తగ్గించి నుఖ మిచ్చును. శిశువులకూ గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రు. 1-0-0. ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

కావలెను.

ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టు కంపెనీ

కావలెను:—వైకంపెనీకి సంబంధించిన అమెరి

కన్ లూబ్రికేటింగ్ ఆయిల్స్, మోటార్ ఆయిల్స్, గ్రీస్ మొదలగు వాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు విక్రయించుకొనే ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము గల జిల్లా ప్రతినిధులు కావలెను. నెల 1 కి రు. 75 జీత ముందు ను. రు. 150 వరకు పెంచును. సలీనకు రు. 15/-అధికము చేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు రు. 25 లు కమిషను వగైరా లివ్వబడును. ఈపనికి నియమింపబడువారు వాటా 1 కి రు. 25 ధరగల 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉద్యోగ మైనవెంటనే రు. 100 లు చెల్లించవలెను. తతిమ మొత్తమును 8 దఫాలుగా 3 నెలల కొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రు. 150 ల చొప్పున డివిజన్ ఏజంటుగా నియమింపబడుటకు నూచగలరు. దరఖాస్తులు తపాల్ కార్డులముగా పంపినను అంగీకరించబడును. వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

MODERN TRADING Co., Managing Agents, P/105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta

ఆంధ్రదేశమున కలిపిచెల్లగల వైద్యరాజు ద్వితీయము వెంకటేశ్వరస్వామిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో రాష్ట్రమునగ నిర్వహింపబడిన

ఆయుర్వేదవిద్యావ్యవస్థలు

విలువగలవి. గుణవంతమైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సర్వోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయుడు

ఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు, అలమూరుపాస్టా, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194

సరస్వతీ గ్రంథమాల

కాకరపర్తి, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

1924 సం॥కిం సావితము, ఈ గ్రంథమాలయందు శిష్యా సముల కొకటి చొప్పున రసవంతముగ, చరిత్రాత్మక, సాంఘిక అపరాధ రహస్య చరిత్రోధక నవలన, నాటకములను, ప్రబంధములను ప్రకటింతుము.

దీనికి సం॥ మందా రు 2-8-0 ప్రనేతరును రు0-8-0

కాకరపర్తి సత్యనారాయణ.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 17-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు		
బియ్యముబస్తాలు		
మనుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరివి ,, డిటో 42 ,,	13 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46 ,,	15 8 0	16 8 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,,	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు ,,	21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు		
కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	16 0 0	17 0 0
నెనగలు ,, డిటో ,,	16 8 0	20 0 0
పెసలు ,, డిటో ,,	18 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిటో ,,	17 8 0	18 0 0
ఉలలు ,, ర 195 ,,	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు		
నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,	185 0 0	145 0 0
నెయ్యము 1-కి ,,	14 0 0	19 0 0
వేరునెనగపప్పు బా 1-కి ,,	46 0 0	47-0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మిమకనూనె 97		
అముదము బా 1-కి	108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు		
చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	120 0 0
కూరపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	32 0 0	45 0 0
గుంటూరుపొయ్యకట్టు నీలియంగు మణుగు 1-కి రు 40 50		
బెల్లము బా 1-కి	రు 28 0 0	49 0 0
అసాచక్కెర బస్తా 1-కి	25 11 0	25 14 0
చింతపండు బా 1-కి	30 0 0	40 0 0

5. ఇనుము		
పట్టారకం బా 1-కి	32 8 0	88 0 0
చదరం ,,	28 8 0	27 0 0
రవుండు ,,	88 8 0	83 0 0

6. నూలు		
నెం 20 బెన్ని సింహంయూ పె	రు 7 12 0	
నెం 6 ,, కటారి	4 12 0	
నెం 24 ,, లాకి	5 10 0	
40 జున్నురు 10 పా	10 0 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	7 0 0	
నెం 40 రాణి	10 0 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 8 0	
44 నాండ్	10 12 0	

7. లోహములు		
వెండి 100 గులం 1-కి	రు 58 12 0	రు 56-4-0
బంగారు తులం 1-కి	21 4 0	21 12 0
సవరను 1-కి		18 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి	282 0 0	256-0-0
రాగి బా 1-కి	817-0-0	820-0-0

8. రంగులు		
అతిమేలు పిట్టలరూండు అలిజరయిక్ సింహంమార్పు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 28 రతులు	1 90	
,, 56 రతులు	1 0	
,, 1 అందరు	1 8	
కప్పుటు పొద్దుస్కాల్ లెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 3 డి	1 0 0	
సరు 4 డి	1 2 0	

కెన్యా భారతీయ సమస్య

‘తెల్లవారియెడల పక్షపాతము వలనపడదు.

తెల్లవారు నల్లవారి పై అధికారము చలాయిం చుట వలనపడదు’

విల్సన్ నివేదికను సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు తీవ్రముగా విమర్శించుట

(శ్రీశ్రీచే తంతిపాత్ర)

బొంబాయి, అక్టోబరు 14:—“కెన్యా దేశమునకు వలసపోయిన వివిధ జాతులయెడల సమానభావము వహించునట్లు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు చేయవలెనని భారత ప్రభుత్వము బలవంతము చేయవలెను. కెన్యాలో తెల్లవారి యెడల అభిమాన భావముండుట వలనపడదు’ అని సర్ పురుషోత్తమదాసు టాండన్ గారు చేసిన ప్రకటనలో గలరు. 11 తేదీన జరిగిన ఇవి గ్రేవను స్థాయిసంఘము నెదుట పెట్టుటకుగాను పురుషోత్తమదాసుగారు భారత ప్రభుత్వమునకు పంపిన లేఖలో నీ ప్రకటన చేయబడినది.

విల్సన్ గారి పక్షపాతము

సర్ సామ్యుల్ విల్సన్ గారు కెన్యాదేశమునకు వెళ్లి విచారణజరిపినప్పుడూ, వారి యభిప్రాయములనుగూర్చి భారతీయులకు సంబోధములు పొడమెను. కెన్యాసమస్యను సరిగా నతడు పరిష్కరింపడని కెన్యాభారతీయులకు బాధమైన ఆసంబోధములు అనుమానములు నిజమైనవిని సర్ సామ్యుల్ విల్సన్ గారి నివేదిక ను చదువుటవలన నాకు ధృఢమైనవి. తూర్పుఆఫ్రికా యూనియను పరిపాలనమునగూర్చి సర్ విల్సన్ గారి సలహాలవలన, నాతడు యీసమస్యవిషయమై విశాలభావమును ప్రకటించుటకు బదులు హిల్ టన్ యంగుకమిటీ సంఘాధ్యక్షుడును, యితరులును కలిసి వ్రాసిన మొసారటి రిపోర్టులోని సంకుచితభావమును ప్రకటించెనని వ్యక్తముకాగలదు. హిల్ కొయంగు సంఘాధ్యక్షుడు కెన్యా లోని విరోధియ ను ల యె డల ప త్న పా త ము వ హిం చె న ను ట ని స న్నం దే వా ము. ఆసంఘములో నధికసంఖ్యాకులు కనబరచిన సరస్వతము రాజనీతి యీఅల్పసంఖ్యాకులకు హాన్యము.

ప్రభుత్వమువారిచర్య కెన్యావిరోధియనులకు యిష్టమునట్లు చేయుటకుమాత్రమే విల్సన్ గారు ప్రయత్నించినానని, కెన్యా శ్రేయాభివృద్ధి నానించు వివిధసంఘములవారి కాంతిసాఖ్యములకు తోడ్పడుటకు విల్సన్ గారు శక్తిపీయ చేయలేనని వారి నివేదికవలన స్పష్టముకాగలదు. దీనికి నిదర్శనముగా నివేదికలో 111 సెక్షను చివరనున్న యీవాక్యములు గమనింపదగినవి. నివేదికలో 11-వ సేజిలో విల్సన్ గారిట్లు చెప్పుచున్నారు:—

“కెన్యాశాసనసభలో అధికారుల అధికృతము సంపూర్ణముగా తగ్గించినగాని ఏ యెడంబడికను విరోధియనులు యిష్టపడరు.” ముఖ్యమైన ఆరికవిషయములను పరిష్కరించుటకు ఒక మోకమినరును నియమించవలెనను దానిని, కెన్యాశాసనసభలో అధికారుల అధికృతము తగ్గించుటకును యేసంబంధముకలదో నాకు తెలియుటలేదు. శాసనసభలో అధికారులను తగ్గించి వారి స్థానే విరోధియనుండియు, భారతీయులనుండియు, సభ్యుల నెన్ను కొనవలెనని కెన్యావిరోధియనులు చెప్పుటలేదు. తత్సభ్యుల విరోధియనులకే హెచ్చుస్థానములు లభించవలెనని వార ను చున్నారు. కెన్యా విరోధియనుల కోర్కెల నేభావలో నియు ద్విసను భారతీయులు తమ శ్రేయమును తా మెరింగినట్లయినను యిందువిషయమై తమ యనుభవములను మరచుకొని నట్లయినను విల్సన్ నివేదిక నంగీకరించిన స్పష్టముగా నగుపడుచున్నది.

నివేదికలో నింకొకచోట సర్ సామ్యుల్ విల్సన్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“చాలమంది కమిషనులను, కమిటీలను వినుకొని దియున్నారు. రెండు సంవత్సరములకంటె హెచ్చుకాలము జరుగుచుండిన ఈ చర్యలను త్వరలో అంతమొందించుటకు వారు మిక్కిలి కోరుచున్నారు.”

కెన్యాదేశాభివృద్ధినిగూర్చి విచారించుటకు యేర్పడిన సంఘములను, కమిటీలను కెన్యాభారతీయులకు యొక్కవయ్యెనవి. భారతశాసనసభకును, భారత ప్రభుత్వమునకునుగూడ యొక్కవయ్యెనవి. ఇప్పటివరకు నియమింపబడిన సంఘములయొక్క యు సలహాలు విరోధియనులకు తెగినవిగానుమాత్రమే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారిచే నంగీకరింపబడిన పని తెలిసినది.

హిల్సన్ యంగునివేదిక

హిల్సన్ యంగునివేదికలో భారతీయసభ్యు డెవ్వడునులేదు. భారత ప్రభుత్వపక్షమున నియమింపబడిన సర్ రెజినాల్డ్ మం

టుగారికికూడ కన్యాదేశముయొక్క మంచిచెడ్డలు బొత్తుగా తెలియవు. ఇట్టి సంఘములో అధికసంఖ్యాకుల సలహాలు కన్యాదేశములో విరోధియగుట ప్రభవముగల పీటకానివిగా నున్నప్పుడు బ్రిటిష్ కలలోనియట్ అభీనువారు చేయదగినది యేమి? వారు అధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయము నొప్పుకొనరు. విరోధియగుట కేవిధముగా అధికారము లభించునాయని వారు వెతుకుచుందురు. హిల్టన్ యంగు సంఘములో నధికసంఖ్యాకులు యిచ్చిన సలహాలను ప్రోత్సహించుటకు కారణములు వెదుక గల ఉద్యోగియని పంపిరి. ఆ అధికసంఖ్యాకుల సలహాలైనను యెట్టివి? భారతీయులు సంఘాల్పముగా నామోదించినవా కావు. ఆ మితవాదమునుగూడ కలలోనియట్ అభీనువారు సహించజాలకపోయిరి.

భారతీయుల శ్రేయమును పరిగణింపక కన్యాలో విరోధియగుట ప్రతిభను వెలిగించుటకు యంతవరకు యేర్పరుపబడిన కమిటీలును సంఘములును ప్రయత్నించుచుండెనని భారత కాననసభ చెప్పుట తప్పుకానేరదు. కన్యా ఆదిమవాసుల శ్రేయమును రక్షించుటయను మిషన్ పై విరోధియగుటకు హెచ్చుస్థానము లివ్వవలెనని వారుచూచుచున్నారు. ఆ విరోధియగుట లోనైనను బాధ్యతహీనమైన కన్యాప్రభుత్వమువారికి లోబడి యుండువారికి స్థానములు లభింపవు.

భారతీయుల కోర్కెలు

కన్యా ఆదిమవాసుల శ్రేయమునకై వారిలో చాలమందికి ఎన్నికాధికారము నివ్వదలచినచో నట్లు చేయవలసినదేయని భారతీయులు తలచుచున్నారు. ఆదిమవాసుల యభిప్రాయములను వ్యక్తముచేయగలవా రెవరును లేరని కొందరచూచున్నారు. ఇది వట్టిమాట. న్యాయమైన తమహక్కులకొరకై ప్రయత్నించువారికి ప్రాతినిధ్యము నివ్వ ప్రభుత్వము వారు తలపెట్టకుండుట యే కారణముగాని సరియైనవారు దొరకకగదని కన్యాభారతీయులు తలచుచున్నారు.

ఒక్కటే శరణ్యము

సర్ సామ్యుల్ విల్సన్ గారి నివేదికను అంగీకృత్యము వారంగీకరించినట్లుగాని, దానియందలి భావముల నొప్పుకొనినట్లుగాని కాదని కాలనీలకార్యదర్శి స్పష్టముగా చెప్పినమాట ఒక్కటియే మనకుశరణ్యము. ఈవిషయమై తాలాకోలీ పద్ధతులను వీడి ఒకనిశ్చితమును నూత్రము నవలంబింపవలసినదని టాంగ్ వాయకాగవర్నరు సర్ జోనాథాన్ కేమిరానుగారు నివేదికకు ఒక ప్రత్యేక అనుబంధములో వ్యక్తముచేసిరి. భారతప్రభుత్వమువారు యీమాటలను స్వీకరింపదగుదురు. కన్యా ఆదిమవాసుల హక్కులకు భంగము చేయుట తమయుద్దేశ్యము కాదని కన్యా భారతీయులు తెలుపుచునేయుండిరి. ఇది వదలి కన్యాలోనికి వలస వచ్చిన అన్ని సంఘములవారిని సమానభావముతో చూడవలెనని భారతీయులు కోరియున్నారు. భారత ప్రభుత్వమువారుకూడ యిట్లు కోరవలెను.

తెల్లవారియెడల పక్షపాతము వలదు

రాజకీయముగా పలుకుబడియున్నంతమాత్రముననుభుట్టుక వలన తెల్ల తోలు గలిగియుండుటవలనను, విరోధియగుటకు పక్షపాతము జూపుట సహించబడదు. సామాజిజ్యము నందలి పౌరులందరకు సామాజ్యములో న్యాయము సమకూరవలసినచో సాంఘిక బిల్లును వదలుకొనవలెనని కన్యా భారతీయులు కోరుచున్నారు.

భారతప్రభుత్వము వారుకూడ నిట్లే కోరవలెను. భారతీయులపై అధికారమును నెరపుటకు కన్యావిరోధియగుటసావకాశమేమియు నివ్వరాదు.

కన్యా భారతీయులు విరోధియగుట పై నధికారమును నెరపజూచుటలేదని సమ్యుల్ విల్సన్ గారి నివేదిక వలన స్పష్టమగుచున్నది. కన్యాలోని తెల్లవారి పరిపాలనవలన భారతీయులు యేమాత్రమును నష్టపడకుండా చూచుటయే భారత ప్రభుత్వముయొక్క కర్తవ్యము. మరియు యంతకుముందు కన్యా భారతీయులు కోరుచుండిన సరసమైన కోర్కెలు (వీనిని భారత ప్రభుత్వమువారు నామోదించిరి) కనీసపు కోర్కెలనిగూడ భారత ప్రభుత్వమువారు మరల తెలియజేయవలెను.

నవీన జర్నను చికిత్స

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములలో విక్సిలిఖ్యాతి చెందినది. ఈచికిత్సలో ప్రాణాభీతికలుగు అపరేషనులున్ను ఇంజక్షనులున్ను లేవు. క్రియలు అత్యద్భుతము. సకలమైనవ్యాధులు కుదుర్చబడును. మాయొక్క పోష్టుద్వారా చికిత్సలు చాల ఘనతచేందినవి, విగతవివరములగుననిచి ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
BIO-CHEMIST,
40, Central Avenue, Calcutta.

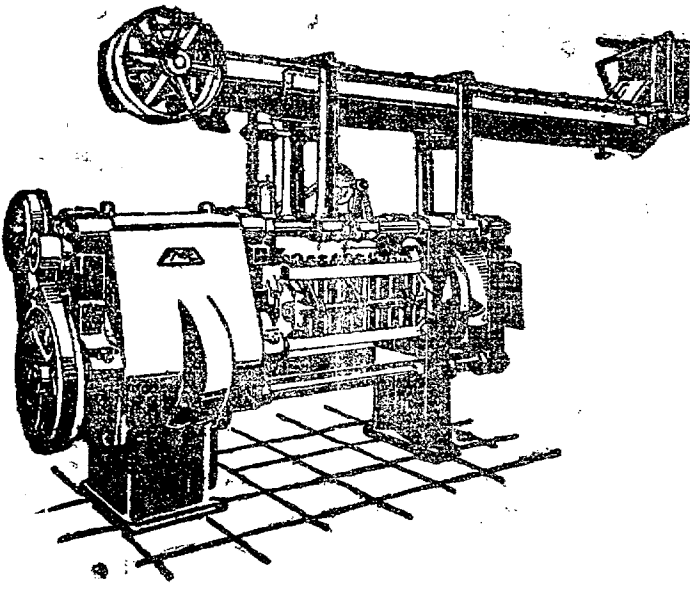
USE ALWAYS
STANDARD INKS
Best for Writing
WANTED STOCKISTS
STANDARD INK WORKS
PO BOX 24
MADRAS

విజ్ఞేయ కావలెను:—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు

ఫాబ్రికేషన్ పేరు తీసుకొని విక్సిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్ని గంకుల సిరాలు గరలు తగ్గించి పష్టయిచ్చేయుచున్నాము. వివరములకు ఈవివరవిలాసమునకు వ్రాయవలెను నరసింహం అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీమెంట్ రోడ్, మద్రాసు

మ లే రి యా త ది త ర జ్వ ర ము ల కు
వై రె క్స్
మంచి మందని అందరు చెప్పుదురు. దీనినుపయోగించి ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయమిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదనరలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.
వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు. వలయువారికి పద్ధతి తెలుపబడును. ఇమిటేషనుల నుండి జాగ్రత్త ప్యాకింగు సరిగాచూచుకొనుడు.
BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LD., CALCUTTA.

సంసారసౌఖ్యమును పొందుగోరువా రేమిచేయవలెను?
వైల్సన్ లేహ్యం
4 గంటలలో వీర్యమును గట్టిపరచును. సింహమునకు కల్పమైన బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. స్త్రీపురుషులకు ఉల్లాసమెక్కువజేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. సుఖజాడ్యములు చేరనియక ఆటంకపరచును. మహారణ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్నచిటికీ. హిమాలయపర్వతమునమూలికలు, అంబరు, శిలాజత్తు కస్తూరి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే సిద్ధపరచితిమి, రసవిషగంధకాదులు చేరియుండలేదు. ప్రాణమును రక్తమే ఆధారము. అదిచేడిన అనేకరోగములకు తావిచ్చును. స్త్రీపురుషులువాడి, దీనిలోనున్న మహాప్రభావమును ఆదరింతురుగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్ణింప సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్ణించుట అనవసరము. గుణము లేదన్నవారి డబ్బు వాపసుచేతుము, 30 దినములకు రు 30 డబ్బా రూ 3 పత్రములేదు 2 డబ్బాలకైన పోస్తేజ ఉచితము.
Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

చ ము టు తీ యు మె షి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్కువెల్లరులు, ఫిట్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు. పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
కోయంబత్తూరు మధుర **VOLKART BROS ENGINEERS** బెంగళూరు బెజవాడ
ఆర్మీనియన్ వీధి మద్రాసు.

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ తాగూర్ గారి స్వీయచరితము
(గంధకర్త:—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)
ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నందుకాల్గికోబైదు ఛందర్ పైలు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము, 7, తిరుబెట్టవీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ షిప్ వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరిచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్దారు	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవార్షిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దివ్యపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వార్షిక " "	1-4-0	పాతసంచికలు సంచిక 1-కి	1-0-0

సంచికల సంపుటకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యావస్తువుల వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్దారు	6-0-0
ఆర్థసంవత్సరచందా "	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలికో ట్రైండు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) నెల రు. 9-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:—నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

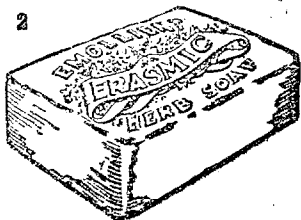
ఈనల్లును వాడకున్నచో నహజసౌందర్యముగల స్త్రీకూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లాలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును నెచ్చు తనుకూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

వైన ఈనల్లునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగ్రహములను కుత్తిపరుచుటయే గాక చర్మములోని బిచ్చులను పుష్టినగుడ కలిగించును. సహజ మగు యిట్లు కొకను రక్తముతో కుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వ మును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను గుండరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmic Toilet Specialties

Price Annas 10 only.

AMRUTANJANI DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

నేషనల్ యిండియన్ టైపుయిన్సూ
రెన్యుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య కేటల్గో ఫిరమైనట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైన టైకర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలిటీకల్ సులభమైనది. ఆకల వేసిమీకు ఆద్యైఖ్యలన్నిటిని యిచ్చును మీరు ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుకుండవలెను. పాలిటీకల్ సర్వీసుకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్నూవేషన్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్వహణములేవు తక్కి యిచ్చబడును.

భీమాచేయదలచినవారెన్ను ఏజెంట్లుగావుండుటకు ప లుకుబడిగల పెద్దపనుష్యులెన్ను అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్యుయర్,

హైదరాబాద్ కలకత్తా

చీఫ్ ఏజెంట్లు,

నార్తర్న్ సర్కార్స్, బెజవాడ.

ప్రకటన

'బాలవ్యాకరణ గుప్తాధ్యక్షకాళిక'

800 పుటలు.

నెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాఠశాల

బ్రలి కల్లూరి వేంకటరామకృష్ణగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించుటకు రిగిని విద్యార్థి పరీక్షకు జరుపు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ ముద్రణము దశక విశేషములను చేర్చబడియున్నది.

గ్రంథము కోరువారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి, సో. బి. యిడ్డి

అసిస్టెంట్ టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొవ్వూరు.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము
(ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాళిక రు 1 (95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికృష్ణ, బెజవాడ.

వల్లెటూరు గ్రంథమండలి,

రాజమండ్రి

అద్వితీయమున జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును. సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వివరము సావగ్రహ. 0-10-0 మహారాణి యూనీవర్సిటీబాయి ఆ. 10 మేజిస్ట్రేట్ జీవితము ఆ. 10 ఇతర పుస్తకములుకూడ కలవు. కేటలాగు కోరినవారికి పంపబడును.

ముదిగంటి జగ్గనశాస్త్రి.